

IZPIT ZRELOSTI

S spori nikamor

V korist vseh, zlasti kmetijcev, je s spori prenehati in sodelovati

Včasih so naši kmetje lahko prodajali krompirjeve gomolje le tja do Zagreba ali kvečjemu do Zadra, krompirjevemu pireju in drugim industrijsko pripravljenim krompirjevim jedem pa je pot odprta po vsej Evropi. To spremembo je prinesla mirenska tovarna, ki dolenjskemu kmetijstvu prinaša možnosti, katerih se premalo zavedamo.

Ob letošnji pičli letini krompirja se je, komaj postavljena, znašla v precejšnjem pomanjkanju surovine - kmetijci so pred zrelostnim izpitom. „Pred izpitom, ki ne pozna popravnega,“ dodaja inž. Slavko Nemanič, direktor KZ Trebnje.

Zagata se je pokazala v tem, da že za sedanjo zmogljivost tovarne na območju zadruga v slabši letini ni dovolj tržnih presežkov, povrh vsega pa so se med „padalci“, nepoklicanimi kupci in prekupčevalci od drugod, pojavili celo sosedje, od katerih tega ne bi pričakovali. Kaže, da bosta morali KZ Trebnje in KZ Novo mesto tovrstno „umazano perilo“ prati celo pred sodiščem.

Namesto sodelovanja, ki je muno, lahko bi rekli celo usodno, torej nerazumevanje in celo spori! V korist vseh, zlasti pa kmetijcev samih je, da bi s tem takoj prenehali. Tovarna ne daje možnosti samo območju Trebnje, marveč vsej Dolenjski. Kako kratkovidno ravna, kdor je „v stiski“ ne vidi in raje proda trenutno boljše plačniku! Taisti kupec dolenjskega kmeta ne bo videl, ko bo letina obilna. To se utegne zgoditi, preden preteče leto.

M. LEGAN

V brežiškem zdravstvenem domu se je 27. in 28. novembra mudila ekipa ljubljanskega zavoda za transfuzijo. Na odvzem krvi je prišlo 378 krvodajalcev. Vseh skupaj so letos našli 913, nekaj manj kot je predvideno po planu. Med darovalci je vedno več žena in mladine. (Foto: Jožica Teppey)

ZA MANJ REGIJ-ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA:

Kdo naj bo pobudnik dogovarjanja?

Sevniški predlog pogorel tudi v republiškem zboru. Zanimivo glasovanje: 12 poslancev za, kar 20 vzdržanih in 32 proti. Terjamo preveč?

„Ne z zakonsko prisilo, s samoporočevalcem. Dela že s seje v socialno-zdravstvenem zboru. Kaj pravi o

tem še samo skupščinsko poročilo? „Poslanci so enotnega mnenja, da bi izenačitev pravic iz zdravstvenega zavarovanja imela velike finančne posledice... Prizadeti bi bili tisti zavarovanci oz. delovne organizacije, katerih prispevne stopnje in participacija so bile doslej nižje, potrebno pa bi jih bilo povečati na raven drugih, praviloma ekonomsko močnejših skupnosti.“ Tako torej zakonodajalec.

niso niti nove. O njej je govoril v resoluciji o dolgoročnem razvoju republike, zanj se je že večkrat zavzel medobčinski svet ZK za Posavje, podobne predloge sevniškemu pa so predložile že občinske skupščine Zalec, Mozirje in Slovenske Konjice. Nihče pri tem nima nič proti samoupravnemu dogovarjanju o združevanju, za to pa bi potrebovali vnetejšega pobudnika v republiki. Pritiska „spodaj“ je namreč precej.

A. ŽELEZNIK

Trije otvoritveni trakci

Novo avtomatsko telefonsko centralo, mehano-grafski center v BETI in novo tovarno KOMET so odprli v Metliki za občinski praznik

Pred dnevom republike so bile tudi v okviru slovesnosti ob letošnjem občinskem prazniku Metlike na vrsti gospodarske otvoritve. V popolnoma prenovljenih poštnih prostorih so najprej odprli novo avtomatsko telefonsko centralo, ki je mnogo sodobnejša od ATC, nameščene pred devetimi leti, razen tega ima še več zmogljivosti za tele-

fonske naročnike v Metliki in ima več kanalov za zveze s Crnomljem in Novim mestom. Direktor PTT Novo mesto, Jakob Berič pa je v otvoritvenem govoru razložil tudi nadaljnji načrt modernizacije PTT omrežja v Beli krajini.

Stevilni gostje, družbeno politični delavci, poslovni prijatelji in člani (Nadaljevanje na 4. strani)

V veselje malih prebivalcev Ribnice je pri njih zapadlo veliko snega. Tako so se v prazničnih dneh, ko jim ni bilo treba v šolo, lahko otroci nasankali, kolikor so hoteli. Na sliki: otroci so se najraje zatekli k obnovljenemu delu ribniškega gradu. (Foto: France Modic)

TREBNJE - Danes se bo po voliniga telesa za odpoklic občinskega zboru...
BREŽICE - Delovna skupina občinske uprave je imela v...
KOČEVJE - Jutri zvečer bo...
CRNOMELJ - V torek so se...
NOVO MESTO - V nedeljo...

VREME

Minule dni je prevladovalo lepo in toplo vreme, saj so dnevne temperature tudi 15 stopinj Celzija. V naslednjih dneh ne pričakujemo večje spremembe vremena, tako, da se bo v toplem vremenu nadaljevalo. Občasno so možne nepravilne padavine.

Republike so počastili tudi v kočevski osnovni šoli. Proslave sta se udeležila poleg drugih predstavnikov občinske skupščine Miro Hegler in predsednik občinskega sindikalnega sveta Tone Šercer. Vsebojstvo pevskega zbora so nastopili še recitatorji, sceno pa je pripravil akademski kipar Stane Jarm. (Foto: F. Brus)

OSNOVE GOSPODARJENJA ZA LETO 1973: Tudi stabilizacija je borba

Marko Bulc, član predsedstva SFRJ: »Pričakovanja za gospodarska gibanja v novem letu so ugodnejša, kot so bila v začetku letošnjega leta!«

Kaj bo tudi v prihodnjem gospodarskem letu še vedno največja težava? To je neskladje med akumulacijo in potrošnjo. „Je med drugim tudi tovariš Bulc udeležencem...“

stopkih za sanacijo izgub ali zakon o obratnih sredstvih delovnih organizacij, terjajo od vsakega kolektiva odgovor, ne preostaja več tudi mnogo časa, zato bo treba hitro ukrepati.“ je menil tovariš Bulc.

Kakšen pa je praznoprav sedanjega gospodarskega trenutka? Prvič po letu 1947 imamo razveseljiv prečezek v plačilni bilanci. Stopnja inflacije letos ni bila bistveno večja od lanske, ustrezneje smo reševali vprašanja nerazvitih v državi. Med resnimi pomanjkljivostmi pa so: letos smo praznoprav zmanjšali produktivnost, ni nam uspelo zagotoviti ustrezne stopnje rasti gospodarstva in za-

(Nadaljevanje na 4. strani)

DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

tedenski mozaik

Polet v vesolje, še posebej pa na Luno, je vselej razburljiva dogodivščina in čeprav ta, ki se bo začel danes, ni prvi (celo nasprotno: zadnji ameriški za precej časa!), bomo o njem v današnji rubriki napisali — namesto običajnih drobcev in paberkov z različnih področij — nekaj več.

Posadka Apolla-17 bodo sestavljali ameriški vesoljci Eugene Cernan, 40, poveljnik, Ronald Evans, 38, pilot komandnega modula in Harrison Jack Smitt, 37, pilot lunarnega modula.

V vesolju bodo ostali 12 dni, 16 ur in 31 minut in med tem časom izkrcali na površino Lune dva vesoljca, ki bosta opravila tri „sprehode“ po površini, od katerih bo vsak trajal sedem ur. Lunino površino bodo raziskovali peš in na posebnem vozilu, že znanem lunarnem avtomobilu, ki ga je uporabila tudi prejšnja odprava.

To bo šesto izkrcanje ljudi na naši najbližji nebesni sosedji in hkrati zadnje v okviru programa Apollo. Razen tega bo to edini polet na Luno, ki se bo začel po sončnem zahodu in prvi, v katerem bo sodeloval znanstvenik — geolog Harrison Jack Smitt. Tako kot doslej bomo tudi topot lahko na naših televizijskih zaslonih spremljali nekatera obdobja poleta.

Ob znanstvenih preizkusih, ki so jih opravile prejšnje odprave, bodo topot opravili še deset novih, za kar bodo seboj imeli tudi ustrezne instrumente, ki jih doslej še niso spravili v vesolje. Sedem poskusov (namreč novih, takih, ki jih še niso) bodo opravili na Luni, tri pa med kroženjem okoli nje.

Pristajalno področje se odlikuje z velikimi nasprotji. Tu so visoke lunarne planote in temne ter globoke doline. Poleg ene izmed njih se bosta spustila vesoljca, ki bosta imela priložnost raziskovati tudi steno nenavadne oblike, ki so jo opazili med prejšnjimi kroženji nad Luno. Značilnost pristajalnega področja je namreč tudi v tem, da so na njem kamenine, ki so po vseh dosedanjih znakih sodeč padle nanj z višje ležečih planetin.

Odrekanje in varčevanje

Velike uspehe dosegamo povsod tam, kjer z medsebojnim razumevanjem in čutom za človeško pomoč združujemo sredstva za družbene potrebe

Ko so pred meseci kropski kovači začeli delati nekaj sobot zapored in tako zasluženi denar sklenili dati v stabilizacijski sklad, je ponekod to našlo na odobravanje in posnemanje v tej ali oni obliki, drugod pa tudi na začudenje. Kar roko na srce, res smo se že kar odvadili takih ali drugačnih solidarnostnih potez, ki so terjale nekaj odrekanja, požrtvovalnosti in varčevanja. Vendar smo s takimi prizadevanji uredili že marsikatero zahtevno vprašanje. Zdaj ob tem kaj radi rečemo: ni denarja. Leta in leta smo ob nekaterih zadevah, ki terjajo duh solidarnosti, zmigovali z rameni in gledali, kako se kopičijo. To ne velja za vse, vendar za številne delovne organizacije, občine in krajevne skupnosti, kjer so vsako stvar gledali le ekonomistično skozi dinar, rentabilnost in nekatere druge povsem tehno-kratske ali birokratske kriterije. Med tem so drugod ob medsebojnem razumevanju in čutu za medčloveško pomoč z manj denarja lahko veliko naredili.

Lahko rečemo, da to spoznanje o nujni solidarnosti po 3. konferenci ZKS in po pismu tovariša Tita znova pridobiva tisti prostor pod soncem, ki mu gre v socialistični družbi. Referendum o združitvi delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja, solidarnost zaposlenih pri gradnji stanovanj, ki bo po občinah v glavnem stekla po novi zakonodaji ob začetku 1973, predvideni stabilizacijski prispevek, s katerim naj bi občani z večjimi dohodki prispevali v stabilizacijski sklad v prihodnjem letu v vsej Jugoslaviji 700 do 900 novih milijonov, številni samoprispevki, ki jih občani zavestno plačujejo iz svojih osebnih dohodkov za otroške vrte, šole in komunalne naprave, kropska in druge podobne akcije, varčevanje pri noveletnih darilih v delovnih organizacijah in druge poteze — vse to so dokazi za zgoraj omenjeno trditev.

Lahko pričakujemo, da jih bo v prihodnje še več. Obenem so to prepričljiva in neovrgljiva dejstva, da so delovni kolektivi in občani kot posamezniki pripravljivi prispevati veliko denarja za skupne družbene potrebe, če so le natančno obveščeni, za kaj gre, če vedo, da bodo lahko vplivali na smotno porabo zbranega denarja in če jim izkušnje oziroma sadovi takih odrekanj in skupnega varčevanja dejansko zagotavljajo ureditev tega ali onega problema, ki ga sami čutijo iz dneva v dan.

Če želimo v prihodnje po tej poti še kaj več narediti za naš

tedenski zunanjepolitični pregled

Posadka Apolla-17, ki bo danes poletela proti Luni, je pozirala uradnemu fotografu agencije NASA (na sliki) držeč v rokah grb svoje vesoljske odprave. Zanimivo je, da je bilo nekaj časa videti, kot da bodo morali start preložiti — zaradi stavke osebja NASA, ki je zahtevala višje plače! To bi bilo prvič, da bi se zgodilo kaj takega, toda v zadnjem trenutku so uspeli vendarle doseči sporazum med uslužbenci in upravo in tako bo lahko odprava Apolla-17 (vsaj kar zadeva stavko) nemoteno poletela proti Luni. Srečno pot in srečen povratak — 19. decembra ob 19.24 na valove Tihega oceana. (Foto: NASA)

tedenski zunanjepolitični pregled

Posebni svetovalec ameriškega predsednika Richarda Nixona, harvardski profesor Henry Kissinger, se je v Parizu že enaindvajsetič sestal s posebnim odposlancem hanojske vlade Le Duc Thojem in to je osrednja tema zunanjepolitične scene. Medtem se v Helsinkih nadaljuje pripravljalni sestanek za evropsko konferenco o varnosti in sodelovanju. Podrobnosti:

PARIZ: ZADNJE DEJANJE? — O malokateri vojni je bilo doslej prelitega toliko črnila kot o tej, ki že leta in leta divja v Indokini in to še posebej velja za pogajanja, ki naj bi naposled vendarle končala to morijo. Henry Kissinger in Le Duc Tho skušata v Parizu razrešiti zadnje nesporazume in odstraniti zadnje ovire na poti k sporazumu, ki bi moral biti že podpisano, pa do tega ni prišlo zaradi zavlačevanja ameriške strani.

V trenutku ko to pišemo še vedno niso znane vse podrobnosti zadnjih pogovorov v Parizu in vsekakor še lep čas ne bodo. Po tistem, kar je prišlo v javnost po ovinkih (in večinom virih, ki nikakor niso uradni, pa jih je treba sprejemati vsaj z določenim zdržkom), gre to pot res za zadnja pogajanja — ki pa zaradi tega nikakor niso nič lažja. Videti je, da je Saigon v zadnjem trenutku uspel doseči zase nekaj ugodnosti, da pa je moral v nekaterih rečeh tudi popustiti. Sporno je bilo med drugim predvsem vprašanje prisotnosti rednih severovietnamskih enot na jugu. Saigon je zahteval, naj bi v besedilo sporazuma vnesli določilo, po katerem bi se te enote morale umakniti, Hanoi pa je vztrajal na prvotnem besedilu sporazuma, ki je omenjal, da bodo sporazum o teh vprašanjih dosegli v medsebojnih pogajanjih med obema vietnamskima stranema.

Washington je po svoje skušal vplivati na predsednika Thieuja naj omili svoje stališče in po nekaterih vesteh je hkrati zagrozil, da mu bo ustavil vso pomoč, če ne bo popustil. Rečeno je bilo tudi, da se utegneta ameriški in saigonski predsednik sestati pred dokončnim podpisom sporazuma. Te novice za zdaj niso doživele potrditve, kakor niso doživele potrditve tiste, ki so govorile (in še govorijo) da bo sporazum podpisan 15. decembra, ameriški vojni ujetniki pa naj bi se vrnil domov že pred koncem letošnjega leta.

V vseh teh ugibanjih in domnevah je za zdaj zanesljivo samo nekaj: da namreč še vedno ni trdnih in otipljivih novic o trenutnem stanju pogajanj in da bo treba na končni izid počakati — čeprav nemara samo še nekaj dni.

KONFERENCA V HELSINKIH: veleposlaniki 32 evropskih držav, Združenih držav Amerike in Kanade medtem nadaljujejo svoje pogovore v finski

Pariške uganke

jočih si stališč, toda na drugi strani ima tako delovanje to nevarnost, da utegne nekatera ključna vprašanja. V vsakem primeru pa je konferenca doslej pokazala precejšnjo pripravljenost vsaki sodelovanje in tudi možnost, da se tako sodelovanje (ob nekaterih nujnih kompromisih) uresniči. Posebne pozornosti je bila deležna tudi jugoslovanska šefinja delegacije (poleg St. Marina edina ženska — šef delegacije), ki je razložila jugoslovanska stališča. Spričo tega smo jih na tem mestu že večkrat omenjali, jih topot ne bomo ponavljali.

Konferenca nadaljuje v žilom.

NOV JUGOSLOVANSKI DRŽAVNI SEKRETAR ZA ZUNANJE ZADEVE: tik pred zaključkom redakcije smo prejeli novice, da je bil na mestu Mirka Tepavca, ki je nedavno odstopil kot državni sekretar za zunanje zadeve predlagan Miloš Minić. Predlog predsednika M. Djemala Bijičića je komisija zvezne Skupščine za izvolitve in imenovanja sprejela, sedaj pa morajo o predlogu razpravljati in sklepati še sveti zvezne skupščine.

TELEGRAMI

VARSAVA — Poljski premier Piotr Jaroszewicz je sprejel člani ameriškega kongresa senatorja Herberta Humphreya in kongresnika Henryja Reussa, ki sta na obisku v Varšavi. Glavna tema razgovorov je bila, kot so uradno sporočili, sodelovanje med Združenimi državami Amerike in Poljsko, še posebej na gospodarskem področju.

JERUZALEM — V Izraelu so ponovno oziveli glasovi o možnosti za sklenitev separatnega mira z Jordanijo. Povod za te glasove je nedavno tajni obisk podpredsednika izraelske vlade Jigala Alona v Londonu.

BRUSELJ — Ministrski svet skupnega evropskega trga je sinoči določil, da bodo države članice tudi prihodnje leto uvajale brez carin končne industrijske proizvode iz politidelke iz držav v razvoju. Te carinske olajšave veljajo za 91 držav, med njimi tudi za Jugoslavijo.

HAVANA — V Hondurasu so uvedli državni udar, med katerimi strmoglavili predsednika Ramona Ernesta Cruza. Za novega predsednika so imenovali šefa generalnega štaba honduraskih oboroženih sil Osvalda Lopeza.

(Iz zadnjega PAVLIHE) — A tudi ti iščeš drugo službo, kolega? — Kaj mi pa drugega preostane, ko pa so letos darila v taki nemilosti!

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Že prejšnji teden smo na tem mestu omenili, da je (minuli ponedeljek) zasedala republiška skupščina — vendar smo se tedaj omejili samo na izvolitev novega republiškega izvršnega sveta z inž. Andrejem Marincom na čelu. Ta teden se je novi izvršni svet že prvič sestal in začel obravnavati nekatera GOSPODARSKA VPRAŠANJA, ki bodo kmalu prišla na dnevni red republiške skupščine.

Na zadnjem zasedanju pa je skupščina — med drugim — sprejela tudi dva pomembna nova zakona: zakon O STANARINAH in pa zakon O UGOTOVITVI VREDNOSTI stanovanjskih hiš in stanovanj. Nova republiška zakona sodita v okvir nove stanovanjske zakonodaje, ki jo pri nas že krepko spravljamo v nove sistemske oblike. Na kratko samo povejmo, da novi zakon o stanarinih uvaja v stroške za stanovanje posebno razčlenitev — da loči te stroške na „stanarino“ v pravem pomenu besede (in nad tem delom stroškov bo družba še vedno vodila posebno skrb), poleg tega pa uvaja še dodatni del stroškov, ki jih sestavljajo stroški za tekoče vzdrževanje stanovanja in stroški za obratovanje stanovanjske hiše.

Po novem bodo torej občine lahko začele prilagajati stanarine realni višini — vendar bodo to morale še natančno določiti s svojimi odloki. Z novim letom bodo uvedene še AKONTACIJE na prihodnje povišanje stanarin.

Eno pomembnih vprašanj, ki je bilo ta teden (v ponedeljek in torek) na dnevnem redu zborov zvezne skupščine, je bila obravnava OSNUTKA RESOLUCIJE o temeljih družbeno-ekonomske politike za 1973. leto. V tem osnutku je predvidena za prihodnje leto rast DRUŽBENEGA PRODUKTA približno za 5 %, rast ZAPOSLTENOSTI za 3 do 3,5 %, rast PRODUKTIVNOSTI DELA približno za 4 % ter IZVOZA oziroma UVOZA za 11,5 % oziroma za 10,5 %. ZIVLJENJSKA RAVEN naj bi se prihodnje leto pove-

čala za 5,5 % obseg INVESTICIJ pa približno za 6 %.

To so podatki, o katerih je v zvezni skupščini govoril podpredsednik ZIS dr. Jakob Sirotković — ki je ob tem poudaril, da prihodnje leto lahko računamo s polovico MANJŠO INFLACIJO kot letos, saj že delujejo mehanizmi (npr. glede cen in trga), s katerimi bomo prihodnje leto dosegli boljše rezultate.

To, da bo treba ukrepe ekonomske politike za 1973. leto predvsem usmeriti v pospeševanje PROIZVODNJE in v počasnejše naraščanje PORABE, potrjujejo tudi najnovejši podatki zveznega zavoda za tržne raz-

Sprememba za stanarine

iskave — ki govorijo o tem, kako nam že letos primanjkuje (oziroma nam še bo primanjkovalo) raznih artiklov iz kmetijske proizvodnje.

Letos bo s pšenico posejanih približno 1,7 milijona hektarov polj, torej približno za 300.000 hektarov MANJ kot pa lani. Zaradi slabih vremenskih razmer je propadlo na naših poljih približno 600.000 ton KORUZE, tako da letošnji realni pridelek ne bo presegel 7,5 milijona ton. Tudi sladkorne pese bomo pridelali manj, kot pa smo računali — saj bo znašala proizvodnja iz 320.000 vagonov sladkorne pese nekako 340.000 ton SLADKORJA, to pa je za 160.000 ton manj kot znaša naša povprečna letna poraba.

Precejšnje težave glede tržne založenosti z mesom imamo še vedno — posebno očitne so pri nas v Sloveniji in pa v Srbiji, kajti pri nas je bila dovoljena podražitev mesa le 3 %,

v drugih republikah pa tudi do 11,5 %. Ob tem pa IZVOZ mesa in živine še nadalje narašča: v minulih 10 mesecih letošnjega leta smo izvozili kar za 32 % več mesa kot pa lani v tem času.

Z začetkom tega tedna — na dan 4. decembra — se je pravzaprav že začelo izvajanje tako imenovanega „drugega paketa“ zakonov proti nelikvidnosti, začelo se je izvajanje novega zakona o pogojih ter SANACIJSKEM POSTOPKU organizacij združenega dela. Po določilih tega zakona je SDK dolžna prijaviti gospodarskim sodiščem vsa tista podjetja, ki so imela v tem času še NEPOKRITE IZGUBE od lani ali pa iz prejšnjih let, pa jih doslej še niso sanirala oziroma našla poti za njihovo sanacijo.

Po teh prijavah (ki bodo opravljene v osmih dneh) bodo gospodarska sodišča po zakonskih določilih izvedla postopek za PRISILNO PORAVNAVO z upniki, oziroma v primerih, ko ne bo šlo drugače, celo postopek za stečaj takšne organizacije združenega dela. Boj proti nelikvidnosti se torej zastruje — in postaja tudi bolj konkreten. Z novim letom pa bo, kot je znano, začela veljati še vrsta drugih novih zakonskih predpisov iz omenjenega „drugega paketa“ proti nelikvidnosti, ki je bil sprejet že letos julija.

Na tem mestu samo še omenimo nov zakonski osnutek, ki so o njem razpravljali ta ponedeljek na seji sveta republiških in pokrajinskih skupnosti za zaposlovanje — gre za novi zakon, ki naj bi urejal vprašanja ZAPOSLOVANJA V TUJINI. Na seji so med drugim poudarili, da je že skrajni čas, da čim bolj omejimo odhajanje naših strokovnjakov v tujino, čeprav je res, naj bi tudi v naprej ostalo zaposlovanje v tujini dovoljeno. Naše organizacije za zaposlovanje so pri tem dolžne posredovati za naše občane (da jim omogočijo legalno zaposlitev na tujem), vendar le tistim, ki pri nas NIMAJO ZAPOSLITVE.

Posebno pozornost vzbuja eden od členov predlaganega novega zakona — po katerem organizacije za zaposlovanje NE BI SMELE posredovati pri zaposlovanju v tujini za tiste naše delavce, ki so ZAPOSLjeni v kakšni organizaciji združenega dela pri nas ali v kateri drugi organizaciji. In še: na delo v tujino ne bi smeli odhajati tisti, ki pred tem niso poravnali svojih davčnih in drugih obveznosti do skupnosti, pa tudi tisti ne, ki niso zagotovili VZDRŽEVANJA in OSKRBE svojih otrok ali ostarelih staršev.

Dolenjski galeriji so se 27. novembra s svojimi predstavili udeleženci druge dolenjske slikarske kolonije. Ob otvoritvi sta spregovorila prof. Andrej Pavlovec, ravnatelj skofjeloškega muzeja, v imenu pokrovitelja - NOVOTEKSA pa Danilo Kovačič. (Foto: S. Mikulan)

Športno srečanje sindikalnih ekip iz Brežic in Samobora v počastitev dneva republike se je končalo z visoko zmago Samoborčanov. Ekipa se tekmovala v šestih disciplinah. Brežičani so zmagali samo v odbojki. Na sliki: Polde Rovan spremlja pokal. (Foto: M. Jaranovič)

29. november je dan, ko pionirji razširjajo svoje vrste. Na osnovni šoli „Katja Rupena“ so v pionirsko organizacijo sprejeli 68 cicibančkov. Na proslavi sta pela otroški pevski zbor pod vodstvom Cirile Jazbec in mladinski pevski zbor, ki ga vodi Jelka Kastelic. (Foto: B. Kovač)

30 mladincev z Dvora je ob prazniku republike obiskalo vojake v garniziji Milana Majcna v Novem mestu. Po kulturnem programu in ogledu vojaških prostorov so mladinci in mladinke odšli v vojaško menzo, kjer so z vojaki použili slavnostno kosilo. (Foto: J. Pezelj)

STILLES za GORENJE
 Dolenjski Stilles se pripravljajo na proizvodnjo vrat za znane kuhinje GORENJE. Po razgovorih s tem najkvalitetnejšim izdelovalcem gospodinjstev in druge opreme pri nas, bi v prihodnjem letu našli vrata v vrednosti okrog 10 milijard dinarjev, kar znaša ob bolj optimistični napovedi gospodarjenja kolektiva za prihodnje leto slabo desetino vse proizvodnje. Vrata bodo izdelovali iz masivnega hrastovega lesa.

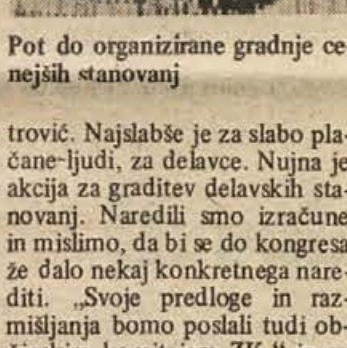
Ne le besedičiti o delavskih stanovanjih

Nič manj kot 348.000 Jugoslovanov čaka streho nad glavo, graditev stanovanj zaostaja za predvidevanji. To je ugotovil na seji predsedstva ZSJ Dušan Pečovnik.

Dolenjska ni izvzeta, ima podobne, čeprav ne tako zaostrene probleme, vendar v tej smeri še ni naredila kaj posebnega. Ludvik Golob, sekretar medobčinskega sveta ZK Novo mesto, je na zadnji seji zato naglasil: „Trebja je iti v akcijo za gradnjo delavskih stanovanj ter oblikovati stanovanjsko politiko v skladu z ustavnimi dopolnili.“

Odgovor je obšel bistvo. Najbrž ni opravičilo v tem, češ v Sloveniji sadja ni v zadostnih količinah in moramo za njim v druge republike. To je samo trenutna rešitev, dolgoročna pa gotovo ne. Povpraševanje za sadnimi sokovi je resda zelo veliko, toda tudi konkurenca med izdelovalci je vse hujša. Uspeval bo tisti, ki bo lahko ponudil boljši izdelek in ki bo cenejši, tisti, ki bo imel blizu zagotovljeno surovino - sadje dobre kakovosti. To pa ne bo prišlo samo po sebi in v slabo lahko štejemo podjetju, ki ni po tej plati še skorajda ničesar naredilo. V škodo sebi, da o kmetijstvu sploh ne govorimo.

Našim podjetjem bo manjkalo obratnih sredstev. M. L.

Pot do organizirane gradnje cenejših stanovanj

Triinideseto ustavno dopolnilo slovenske ustave namreč uvaja ustanavljanje samoupravnih stanovanskih skupnosti, v katerih bodo prišli do izraza neposredni interesi občanov. Ustavno dopolnilo določa tudi, da bodo stanovanske samoupravne skupnosti, ki naj bi jih oblikovali na ravni občin oziroma mest, razpolagale z družbenim denarjem, ki se bo obvezno zbiral za gradnjo družbenih stanovanj, razen tega pa tudi z denarjem, ki bo združen na osnovi samoupravnega družbenega dogovora, in tistim, ki ga bodo zapuili stanovanski skupnosti neposredni interesenti za organizirano stanovansko graditev.

Bogomir Štefanič

trovič. Najslabše je za slabo plačane ljudi, za delavce. Nujna je akcija za graditev delavskih stanovanj. Naredili smo izračune in mislimo, da bi se do kongresa že dalo nekaj konkretnega narediti. „Svoje predloge in razmišljanja bomo poslali tudi občinskim komitejem ZK,“ je na seji CK ZKS dejal Stane Dolanc.

Dokončna stanovanska politika še ni oblikovana, ker jo je treba prilagoditi tudi konkretnim razmeram v posameznih občinah. Zato je treba takoj ustanoviti iniciativne odbore za ustanavljanje stanovanskih skupnosti. Ti bodo pomagali pripraviti občinske odloke, ki morajo biti sprejeti do konca leta in ki morajo izhajati iz dogovorjene stanovanske politike, sloneče na samoupravnih temeljih. M. LEGAN

V kočevskih in ribniških mesnicah je malo mesa. Večšah ga celo popolnoma zmanjka. Veterinarski inšpektor Bogomir Štefanič je to obrazložil tako:
 - Klavnica ne more plačevati živine po tako visokih cenah, kot jih zahtevajo tisti, ki živino prodajajo. Razen tega je tudi ponudba živine zelo majhna. Mesa bo v mesnicah primanjlovalo še vse dotlej, dokler se cene mesa ne bodo zvišale oziroma sprostile.
 Na pomanjkanje mesa vpliva tudi to, da je vedno manj kmetov, pa še ti so opustili vzrejo prašičev za prodajo; kmetijska posestva pa imajo malo živine. Slovenija se je z živino vedno zalagala iz južnih krajev države, zdaj se pa ne more, ker tam odkupujejo že po višjih cenah, kot so za naše klavnice donosne.
 Na vprašanje, če je v ribniški občini res posebno slaba oskrba z mesom, pa je veterinarski inšpektor odgovoril, da to ne drži. Kočevska klavnica dobi še največ mesa iz ribniške občine, zato poskrbi, da gre največ mesa v to občino. Zavrnili je tudi trditve, da bi bile na Hrvaškem višje odkupne cene živine, hkrati pa nižje cene mesa, kot so na tej strani Kolpe. Zatrnil je, da to ne drži in da so na Hrvaškem tudi prodajne cene mesa višje. J. P.

Brez znanja delavec ne more uveljaviti svojega razrednega interesa. M. J.

ZAVOD ZA KULTURNO DEJAVNOST
 Novo mesto, Prešernov trg 5
 razpisuje
LICITACIJO za prodajo osnovnega sredstva
AVTOMOBILA KOMBI-TURIST IMV 1600,
 letnik 1968
 dne 11. decembra 1972 ob 9. uri.
 Avtomobil je v voznem stanju.

Naši kmetijci si ogledujejo bolgarsko plantažo.

Ob ukrepih
 ZK v občinah Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje je zahtevala, naj samoupravni organi v vseh delovnih organizacijah, samoupravnih skupnostih, KS, občinskih skupščinah, političnih organizacijah in društvihtvih takoj ocenijo položaj, v kakršnem se bodo znašli po novem letu, ko bodo začeli veljati novi gospodarski ukrepi.
 Gre za oceno posledic ostrišjih meril v kreditiranju obratnih sredstev. Če delovna organizacija ne ustreza tej zahtevi, ne sme investirati v osnovna sredstva. Potrebna je torej tudi ocena obstoječih investicijskih programov s pomočjo tega merila. S predpisi bo določeno, da bodo morale delovne organizacije vlagati v rezervne sklade precej več kot so doslej. To spet pomeni, da bo ostalo manj za investicije in za skla-

Znati, vedeti
 „Trebja je vedeti, znati, če hočeš spreminjati svet,“ je na kongresu govoril Karl Marx in svojo misel podkreplil z udarci po mizi. Mnogo bolj kot takrat, velja to danes. Delavec bo lahko uveljavljal svoj razredni interes samo, če bo vedel, če bo znal, to premalo poudarjamo, ko govorimo o razrednem pristopu naše politike, je med drugim menil inž. Marko Bulc na mladinskem seminarju v Trebnjem.
 Po njegovem mnenju je zadnje plenarno zasedanje CK ZKS premalo poudarilo pomen izobraževanja na delovnem mestu, stalnega izobraževanja delovnega človeka. Dandanes, v času izrednega razvoja znanosti in tehnologije, ni mogoče deliti generacij v tisto, ki se uči, tisto, ki dela, in tisto, ki uživa zaslužni pokoj. Danes se je treba učiti in delati hkrati, nepretrgano. Samo v tem je izhod, da ne zaostanemo v razvoju. Od odkritja načel fotografiranja pa do izdelovanja fotoaparata v je v prejšnjem stoletju minilo več desetletij, zdaj mine od izuma do industrijske izdelave nekega izdelka poprečno le še nekaj let. Solško znanje hitro zastareva, zato se je treba za svoje delo nenehno usposabljati in učiti. M. L.

»KOVINARSKA«
 tovarna industrijske opreme in konstrukcij - KRŠKO
 objavlja prosta delovna mesta:
VODJA SLUŽBE TEHNIČNE KONTROLE
 pogoji: višja šolska izobrazba strojne smeri in 4 leta delovnih izkušenj ali srednja šolska izobrazba strojne smeri in 8 let delovnih izkušenj
VODJA NABAVNE SLUŽBE
 pogoji: višja šolska izobrazba ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj ali srednja šolska izobrazba ekonomske smeri in 6 let delovnih izkušenj
VODJA KADROVSKO-ORGANIZACIJSKE SLUŽBE
 pogoji: višja šolska izobrazba organizacijske ali pravne ali ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj ali srednja šolska izobrazba ekonomske smeri in 6 let delovnih izkušenj
 Za vsa delovna mesta je določena poskusna doba 6 mesecev. Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov pri podjetju. S stanovanji podjetje ne razpolaga. Pisarne ponudbe z dokazili o izpolnitvi pogojev vložite pri kadrovski službi podjetja v 15 dneh po tej objavi.

V škodo sebi...
 Propadanje kmečkoga sadjarstva ni od včeraj. Zadnja leta nihče več ne odkupuje kmečkoga sadja in samo spominjamo se še lahko tistega leta, ko je ena sama slovenska tovarna (Celia) odkupila 12.000 ton kmečkih jabolk in jih predelala v sokove.
 Zato pa se zdaj zvečuje predelava sadja v sadjevce in žganje, s tem pa se večajo možnosti za alkoholizem na vasi. Sodiijo, da zdaj že štiri petine vsega pridelka jabolok doživi tako usodo. Zdi se, kot da ni nikogar, ki bi ustavil ta tok, ki vodi samo navzdol.
 V mirenski „Dani“ smo naravnost vprašali, zakaj tovarna ne odkupuje domačega sadja in predvsem: zakaj ne spodbuja in povezuje pridelovanje sadja v svoji neposredni okolici, na Dolenjskem, kjer obstajajo naravne možnosti.

Kaj prinaša?
 stabilizaciji gospodarstva, odločno povečevanje vloge delavcev neposrednih proizvajalcev in krepitev njihovega vpliva na družbene tokove, nadaljnja usmeritev k ugodnim zunanjetrgovinskim odnosom, povečanje delovne storilnosti in učinkovitosti dela ter do skrajnosti zaostrena disciplina in odgovornost za obnašanje v gospodarstvu.
 Čeprav je s številkami običajno povečanje cen na 5,4 odst., je vendarle potrebno okvirno določiti, kakšne bodo stopnje rasti, izražene v številkah.
 Resolucija predvideva, da se bo skupni družbeni proizvod povečal za 5,5 do 6,5 odst., industrijska proizvodnja za 7,8 odst., kmetijska proizvodnja za 2,5 do 3 odst., zaposlenost v družbenem sektorju za štiri odstotke, izvoz za 11 do 12 odst., življenjski standard za okoli 5,5 odst. in skupne investicije za 6,5 odst.
 Smernice in predvideni ukrepi bodo služili uresničevanju teh ciljev. Lahko rečemo, da je letošnje gospodarsko leto kljub tolikim kritikam še kar dobro in da predstavlja primerno izhodišče za cilje v naslednjem letu, boljše, kot je bilo lansko. Posebno viden uspeh je v zunanjetrgovinski menjava ter usmeritev v izvoz, ki daje precejšnje možnosti našemu, tudi dolenjskemu gospodarstvu. Resolucija glede tega ne prinaša nikakršnih bistvenih sprememb. M. L.

Na boljše gre

Od novembra dalje je najmanjša občinska priznavašina 120 din

Pred kratkim so črnomaljski odborniki razpravljali o podelitvi novih priznavašnin borcem, ki so prosili za tako pomoč. Med 57 prosilci so na predlog komisije izbrali 29 najbolj potrebnih, razen tega pa so še trem borcem dodelili enkratno priznavašnino kot nujno družbeno pomoč.

Eden važnih sklepov za borce je ta, da od 1. novembra letos dalje nihče ne bo dobival manj kot 120 din občinske priznavašnine. Mnogim to pomeni izboljšanje, čeprav gre za majhne vsote. Doslej je kar 112 borcev dobivalo le 100 din na mesec.

Odobrenih je bilo tudi 15 starostnih priznavašnin za kmete borce, ki so sodelovali v NOV pred 9. 8. 1943 in so stari nad 60 let ter 4 stalne denarne pomoči pri šolanju otrok borcev. Tokrat so zavrnilo 12 prosilcev za pomoč pri šolanju, obenem pa sprejeli sklep, da za vaje iz teh sredstev ne bodo več dajali (razen izjem), ker jih morajo delno plačevati delovne organizacije, imajo pa tudi starše. Ne gre, da bi otroka v celoti obesili na rame družbi, če imajo starši količkaj možnosti za vzdrževanje.

V Kočevju so letošnji dan republike proslavili 27. novembra zvečer v Šeškovem domu. Na proslavi je govoril sekretar občinske konference SZDL Nace Karničnik. V kulturnem delu sporeda so nastopili: pevski zbor gimnazije in harmonikarji glasbene šole pod vodstvom prof. Miloša Humeka ter recitatorji iz gimnazije. Dvorana je bila popolnoma zasedena. (Foto: J. Primc)

PODPISANA SOGLASNOST DESETERICE:

Slovenski šofer — povsod doma

Slovenska avtobusna, transportna in turistična podjetja so na Otočcu podpisala samoupravni sporazum o medsebojnem sodelovanju — vsi zatrjujejo, da bodo listino skupnih interesov spoštovali v vsem

Za razcepjenost zmogljivosti, večintost poslovnosti in neredko nelojalno konkurencu na področju prometa, gostinstva in turizma v Sloveniji bije zadnja ura: deset podjetij, ki se ukvarjajo s takimi dejavnostmi, je sklenilo samoupravni sporazum o medsebojnem sodelovanju, ki so ga 25. novembra na Otočcu podpisali predsedniki njihovih delavskih svetov.

Na skupni samoupravni listini so za zdaj podpisali predstavniki samoupravljanja Avto-prometa Gorica (Nova Gorica), Creine (Kranj), Slavnik (Koper), ZP Transturista (Skofja Loka), mariborskega Avtoprometa, Komunalno transportnega podjetja iz Ptuj, Gorjancev (Straža), celjskega Izletnika in ljubljanskega podjetja SAP. Kot je bilo siljati na Otočcu, se bo v kratkem na to listino podpisal tudi predsednik Vitorja.

Bistvo sodelovanja je zajeto v prvem členu samoupravnega sporazuma, ki ga citiramo: „Zavedajoč se

pomena poslovnega sodelovanja in prednosti skupnega nastopanja navzven, skupne razvojne in finančne politike, skupnih vlaganj itd., se podpisniki zavezujejo ustvariti čim tesnejše sodelovanje v turizmu, prometu, gostinstvu, transportu, proizvodnji in drugih panogah svoje dejavnosti.“

Izvajanje samoupravnega sporazuma bo imel na skrbi koordinacijski odbor. Ta bo med drugim skrbel za dolgoročne in kratkoročne razvojne načrte in finančno politiko, naročal analize, predlagal ukrepe za modernizacijo in podobno.

Franc Ivanetič, predsednik delavskega sveta pri Gorjancih, eden izmed podpisnikov sporazuma na Otočcu, meni: „Prepričan sem, da bo imelo tudi naše podjetje koristi od tega sodelovanja. Marsikaj bomo poenotili: vozne reče, izvajanje ustavnih dopolnil, osebne dohodke. Nelojalne konkurence ne bo več. Sporazum bo ugodno vplival tudi na razvoj turizma in gostinstva. Naš kolektiv je sporazum sprejel z zadovoljstvom.“

Andrej Grahor, predsednik republiškega sindikata prometa in zvez, pa je to soglasnost slovenskih podjetij ocenil takole: „Naposled bo šoferjem avtobusov in tovornjakov omogočeno, da ne bodo počivali in spali v kabinah, ampak tako, kot se spodobi!“

I. ZORAN

TOPLIŠKI DOGOVOR:

S smučič v toplo kopel

Na pobočju Gač: nova, 320 m dolga vlečnica — Pri roki bo prva pomoč, v črmošnjicah pa jedi

Solarji, mladina in številni drugi ljubitelji smučanja iz Dolenjske se pozimi radi zbero na smučiščih na pobočju Gač nad Črmošnjicami. Da bi se izboljšali pogoje za vse vrste smučarjev in omogočili preskrbo, je Dolenjska turistična zveza sklicala posvetovanje zainteresiranih organizacij v Dolenjskih Toplicah.

Predstavniki smučarskega društva Rog so povedali, da so v jeseni uredili smučišča za več kot 1000 smučarjev.

Trije trakci

(Nadaljevanje s 1. str.)

kolektiva BETI so se 25. novembra dopoldne udeležili tudi otvoritve elektronskega računalniškega centra v tej tovarni, ki je z uvedbo mehanoografskih naprav prva v Beli krajini in na Dolenjskem. O pomenu teh naprav za tovarno in njene nadaljnje načrte sta govorila Tone Štrucej, vršilec dolžnosti direktorja, in Jože Jankovič, medtem ko je Jože Pirkovič, predsednik centralnega delavskega sveta, simbolično odprl sodobne prostore z napravami Honeywell.

Ta dan je Metlika doživela še tretjo in za občinsko gospodarstvo izredno važno otvoritev: odprlo se novo Komotovo tovarno v Rosalnicah, kjer je delo urejeno po tekočem traku in kjer je še dovolj prostora za nadaljnje širjenje proizvodnih zmogljivosti.

Boljši delovni pogoji, novejši tehnološki postopek in sodobna organizacija proizvodnje bodo gotovo vplivali na še boljše poslovne uspehe kolektiva, ki šteje že okrog 300 ljudi.

R. B.

Tudi

(Nadaljevanje s 1. str.)

posovanja, petina družbenega proizvoda se še vedno povrnava preko medsebojnih zadolžitve. Ravno tako je v porastu pritisk na uvoz. Na te težave smo po mnenju tov. Bulca bolj pripravljeni, saj je bilo dosti priprav za popolnejši sistem cen, več je raznih dogovorov v davčni politiki, delitve dohodka ipd. Kot je dejal inž. Bulc, ne gre le za to, da je vzemanje za reformo borba, kot je menil pokojni Boris Kraigher, marveč da je pred nami predvsem borba za stabilizacijo gospodarstva kot osnovna zahteva skladnejšega gospodarskega razvoja vse družbe.

A. ŽELEZNIK

»Za nas žaljivo«

Tako so ocenili komunisti osnovne organizacije ZK v Sentejnem območju uporih na sestanku 27. novembra tisti del v Dolenjskem listu pod naslovom »Tudi moralne in politične obsodbe« objavljene zapisa, ki se nanaša na dolenjske Iskre. Na sestanku so komunisti odkrito spregovorili o problemih, ki tarejo kolektiv.

Učitelji o šoli

Aktiv ZK prosvetnih delavcev v Brežicah je na srečanju 4. decembra razpravjal o uresničevanju sklepa CK ZKS o vzgoji in izobraževanju. Prisotni so bili tudi šolski ravnanje in predstavniki družbeno-političnih organizacij. Te organizacije so zainteresirane za idejno pouka in so nekajkrat izrazile zahtevo po družbeno angažirani šoli.

KAKO BOMO URESNIČILI PISMO

Ne besede, delo kaže pripadnost!

Na seminarju so sekretarji osnovnih organizacij ZK v štirih dolenjskih občinah sprejeli načrt za akcijo. Odslej bosta delo in prizadevnost merilo za pripadnost tistim smotrom, ki jih pri uresničevanju samoupravnega socializma nakazuje pismo — Odločno pomesti z vsemi, ki bi nasprotovali

Vlado Janžič, Ludvik Golob in Franc Šali so poudarili, da nas razpoloženje v delovnih množicah, ki dajejo vso podporo pismu in akciji ZK, zavezuje. Pritisk, ki terja dejanja, je čutiti vedno bolj. Zato se je že začelo kritično naravnavanje akcije, ki ima razredno obeležje. Po formalnem odobravanju tega, kar je načelo pismo, je nastopil čas, ko se moramo začeti razvrščati tudi po dejanski pripadnosti smotrom, za katere so mnogi le v besedah.

Gre za to, da moramo zdaj skozi delo in delovanje organov in posameznikov prepoznati, kdo se je zavezal in se zavzema za tiste zgode vinske in razredne smotre ter za razvoj samoupravnega socializma, ki so vodilo sedanje akcije ZK. ZK mora ob tem vztrajati, da k takšnemu ocenjevanju pritegne samoupravne organe in da nato o teh ocenah odprto razpravljajo v vseh delovnih kolektivih in skupnostih. Zavedati se moramo, da slabosti in težav, ki so se nakopičile, ne moremo reševati z močno partijsko roko. Zato naj bo ZK nosilec in pobudnik akcije, ki mora dobiti odziv med delavci in občani!

Črnomaljski primer

Sekretar obč. komiteja Črnomelj je sekretarje iz drugih občin pozval, naj tudi oni začno na enak način, kot so v Črnomlju. Niso le ugovarjali, da stvari ne gredo, pač pa so se vpraševali, kdo se postavlja po robu ustavnim dopolnilom, kdo se izmika političnim nalogam, kdo se na občini ponaša oblastniško, kdo v političnih organizacijah ne upošteva dogovorov, in

nato so kaj hitro našli konkretne krivce. To ni prijetno delo, je pa potrebno in nič čudnega, če komunisti v črnomaljski občini očitajo in ugotavljajo: „Sekretar, siliš nas v težko delo, v drugih občinah pa molčijo in mirujejo!“, zato je skrajni čas, da na enak način kot v Črnomlju začnemo povsod.

Naloga, za katere so se dogovorili na seminarju, morajo organizacije ZK uresničiti v decembru letos, posegajo pa na gospodarsko, samoupravno, stanovansko in kadrovske področje.

Obsežne naloge

GOSPODARSKE NALOGE:

Organizacije ZK, sindikat in SZDL morajo zahtevati, naj samoupravni organi v delovnih organizacijah, samoupravnih in krajevnih skupnostih, društvih, političnih organizacijah in občinskih skupščinah ocenijo: — gospodarski položaj, ki bo nastal po 1. januarju 1973, ko bodo stopili v veljavo novi ukrepi (v kreditiranju gospodarstva, za doseglo likvidnosti, za zmanjšanje splošne porabe itd.);

— kako je potekala poraba sredstev za investicijska vlaganja, za poslovne odnose z zasebniki in poimensko, za iz-

plačevanje osebnih prejemkov vseh vrst (osebni dohodki, kilometrine, dnevnice, pogodbeni prejemki, nagrade za posebne zasluge itd.) za vsakogar od zaposlenih;

— kako je potekala poraba sredstev za stanovanjsko gradnjo (poimenski seznam kreditirancev z navedbo velikosti kredita, obrestne mere in vračilnega roka);

— kako je potekala poraba sredstev za reprezentanco in reklamo.

SAMOUPRAVNE NALOGE:

Organizacije ZK in sindikat morajo v delovnih organizacijah zahtevati, naj samoupravni organi do 15. decembra letos sprejmejo akcijski program uresničevanja

ustavnih dopolnil (določiti morajo tiste, ki naj gradivo pripravijo, rok za to ter datum za začetek javne razprave o tem gradivu pred kolektivom).

STANOVANJSKA POLITIKA:

Organizacije ZK in sindikat naj v vseh delovnih organizacijah zahtevajo, da bodo do decembra 1972 izdelali programe stanovanskih potreb in to gradivo takoj predložili občinski skupščini.

KADROVSKA POLITIKA:

ZK ne bo dopustila, da bi kjerkoli kadrovali na pomembna vodilna, vodstvena in

25. novembra, je bil na Otočcu seminar za sekretarje organizacij ZK v občinah Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje. V kar se da skrajšani obliki povzemamo najpomembnejše iz dogovora, ki je bil sprejet o tem, kako bo ZK v naštetih občinah prešla od besed k dejanskemu uresničevanju smotrov, ki jih zastavlja pismo tov. Tita. Na seminarju je kot gost sodeloval član sekretariata CK ZK Vlado Janžič. Pri uresničevanju obsežnih in odgovornih nalog v akciji, ki jo ZK načenja na našem območju, upravičeno računamo na pomoč in podporo ter sodelovanje vseh naprednih sil. Naloga, ki so pred ZK v omenjenih štirih občinah, sta v uvodni besedi posredovala sekretar MS ZK Novo mesto Ludvik Golob in sekretar komiteja obč. konference ZK Novo mesto Franc Šali.

ostala mesta mimo nje in ostalih političnih sil. V statute in druge splošne akte delovnih organizacij in drugih skupnosti je treba brez odlašanja vnesti kot poseben pogoj za vodilna in vodstvena delovna mesta tudi moralno-politična merila. Kadar gre za vodilna, vodstvena in druga za družbo pomembna delovna mesta (vzgoja, izobraževanje, kontrola, delo z ljudmi), je ta merila treba v razpisih in v praksi posebej poudariti in kandidate podvreči kadrovske oceni ZK in drugih političnih sil.

Ocena vodilnih delavcev

Organizacije in aktivni ZK ter ustrezni organi morajo v vseh delovnih organizacijah in drugih skupnostih zahtevati, naj samoupravni organi pripravijo oceno vodstvenih in vodilnih delavcev ter tistih na pomembnejših delovnih mestih, naj nato o tej oceni na lastnih sestankih temeljito razpravljajo in naj kritično obravnavajo primere, ko kdo bodisi strokovno, bodisi moralno-politično (odnos do stabilizacije, samoupravljanja, družbene lastnine, ZK, socialistične revolucije, družbenopolitičnih aktivnosti itd.) ne ustreza. V primerih, ko pri-

zadet svojega odnosa ne bo spremenil, naj zahtevajo njegovo odstranitev. Če so prizadeti člani ZK, je treba protijim ukrepati tudi po partijski liniji.

Takšne so naloge, zanje pa lahko rečemo, da so stvarne in jasne. Kot že rečeno, morajo organizacije ZK zagotoviti javnost pri uresničevanju teh nalog. V delovnih organizacijah morajo doseči, da bodo samoupravni organi z ugotovitvami, do katerih bodo prišli, seznanili celotne kolektive na sestankih. Samoupravni organi v samoupravnih in krajevnih skupnostih, organi v društvih, političnih organizacijah in občinskih skupščinah pa morajo s svojimi ugotovitvami iz teh nalog seznaniti svoje člane, občane in odbornike občinskih skupščin.

Brez dvoma bodo organizacije ZK pri uresničevanju teh nalog naleteli na odpor. Zato naj ob koncu povzamemo nekaj tehničnih pripomb tov. Vlada Janžiča: Vodstva organizacij in organizacije ZK v delovnih organizacijah morajo biti seznanjena s celotno problematiko, nobeni podatki ne morejo biti monopol vodilnih ljudi! Organizacija ZK mora biti avtonomna in sposobna ocenjevati! Če podatkov ne bo ali pa če ne bodo pravi, se lahko zgodi, da bomo govorili ali objubljali nekaj, kar se ne da uresničiti. Zato je treba v takšnih primerih takoj narediti preplah in o tem poročati komiteju. Politično oceno stanja pri uresničevanju prejetih nalog morajo vse organizacije in aktivni ZK posredovati svojim komitejem do 25. decembra 1972.

M. JAKOPEC

Kako naj razumemo?

V 23. številki verskega lista „DRUŽINA“, ki je izšla 26. novembra, sem prebral prispevek Franca Perka „Kako naj razumemo?“, v katerem razmišlja o tendencah, ki skušajo kratičiti zakonite pravice vernih ali pa celo diskriminirati verne v prosvetnih službah. V obrambo enakopravnosti vernih z ateisti se sklicuje na večinskost vernih, ustavna zagotovila in „Mednarodni pakt o državljskih in političnih pravicah, ki ga je ratificirala tudi naša država“.

Ne nameravam v celoti obravnavati članka, čeprav bi to bilo zelo koristno, ampak le tisti del, v katerem pisec pravi, da „osebno veriko prepričanje učitelja nikakor ne more nasprotovati učnim načrtom in sprejetim načelom, zato tudi v teh primerih ne prihaja do problema njihove vesti“. Pri tem se sklicuje na duha ustave in zaključuje, da diskvalifikacija vernih učiteljev pomeni svetovno-nazorski sovražnik.

Zelim povedati naslednje: ustava SFRJ ne daje državljanom samo pravice, ampak jim nalaga tudi dolžnosti. Posebno dolžnost poučevati in vzgajati v socialističnem samoupravnem duhu je nalozila tudi pedagoškim delavcem. Ob vprašanju vernih učiteljev ne gre za čisti svetovno-nazorski problem, ampak predvsem za vprašanje katoliške socialne doktrine in odnosa vernih do nje. To, da med nalogami šole, dolžnostmi učitelja in njegovo doktrinarno usmerjenostjo ne obstaja možnost slabe vesti, je lahko osebno mnenje pisca, ne more pa biti objektivna resnica. Za zdaj so v Cerkvah v manjšini tisti, ki dopuščajo, da se verniki lahko drugače ponašajo, kot pa ga uči in od njega zahteva katoliška socialna doktrina. Da bo stvar bolj jasna, nekaj besed o njej.

Zapisano je, da je katoliška socialna doktrina „skupnost resnic, načel in vrednot, ki jih cerkveno učitelstvo črpa iz naravnega prava in božjega razodetja in jih aplicira na družbene probleme našega časa, da bi na ta način, v skladu z metodami cerkvene dejavnosti, pomagali narodom in njihovim vladam v organiziranju družbe, ki bi bila bolj človeška in hkrati s tem bolj ustrezala božjim načrtom o svetu“. Vidimo, da je to družbeno angažirana doktrina, ki hoče tudi politično obvladovati svet. Verniki za svoje delovanje v družbi dobivajo napotke preko enciklik, cerkvenih dokumentov, ki označujejo družbeni nauk cerkve, katerega so dolžni sprejeti kot podlago za svojo teoretično in praktično ideološko akcijsko osnovo. Avtoritarno učitelstvo Cerkev uči in katoličane obvezuje v vesti, da v življenju delajo in delujejo v skladu z družbenim naukom Cerkev.

Katoliška socialna doktrina vsebuje katoliško pojmovanje človeka in katoliško pojmovanje družbene ekonomije. Naj se dotaknem samo pojmovanja človeka. Po njej je človek bitje, ki je ustvarjeno, odvisno in nesposobno življenja brez boga. Pij XII. pravi: „Odvisnost od Boga je vzrok in izvor človekove veličine — zahvaljujoč temu, da je odvisen od Boga, ni odvisen od ničesar drugega: od stvari in reči, od strojev in oblik proizvodnje, od kapitalizma in tehnike. Delavčovo dostojanstvo ne izhaja iz organizacije dela in dovršenosti orodij, temveč le iz religije.“

V šoli pa se danes učenec, dijak ali študent uči o človeku kot subjektu, ki si sam postavlja naloge, o subjektu, ki se nenehno izpopolnjuje, ki presega samega sebe, o človeku samoupravljavcu, dalje o družbi, ki se razvija po lastnih zakonih, o vzročni posledični, dialektični povezanosti med oblikami proizvodnje ter človekom itd. Človeka postavljamo kot vir samega sebe in vse družbene biti, ne pa kot zavestni projekt nekoga izven njega. Delavca ni treba pričevati, da je vir njegovega dostojanstva produktivno delo in njegova samoupravna vloga v procesu dela in upravljanja z rezultati dela, da stroji in odnosi v proizvodnji ter izven nje vplivajo nanje in on na njih, da ob tem ni absolutno svoboden, ampak vključen v zakonitost lastne družbene prakse, če to hoče ali ne.

Katoliška socialna doktrina obsega vsa področja, o vsaki stvari so izdelana mnenja, pogledi, stališča in praktični napotki za obnašanje. V tezah dokumentov, kot sta *Rerum novarum* in *Quadragesimo anno*, je zapisano: „Katoličan je dolžan priznati njihovo obvezujočo naravo, dolžan je sprejeti družbeni nauk Cerkev...“

Dejstva so namreč najbolj trdovratna stvar na svetu, ugotavlja Franc Perko. Pri pomni bi le, da mednje sodi tudi dejstvo, da obstaja za vernega učitelja, gledano z aspekta angažirane katoliške socialne doktrine in funkcije samoupravne socialistične šole, problem vesti še vedno odprto vprašanje.

FRANC ŠALI

Na povabilo vojaškega kluba iz Brezic sta obiskala vojake cerkljanske garnizije in mladino iz Brezic Tone Fajfar in dr. Josip Hrnčević in spregovorila o zasedanju AVNOJ in rojstvu republike. Na sliki: Tone Fajfar (v sredini) in dr. Josip Hrnčević (drugi z leve) v razgovoru z Mirkom Grubljesičem, Tonetom Jesenkem in Stanetom Primožičem. (Foto: M. Jaranovič)

Resnica je povsem drugačna

Odgovor Toneta Žiberta, sekretarja občinskega komiteja ZK Trebnje, na pismo poslovnega odbora podjetja „Inkot“ iz Trebnjega

Na pismo poslovnega odbora podjetja INKOT, objavljeno na tej strani 23. novembra 1972, želim zaradi objektivne informiranosti občanov povedati nekatera neizpodbitna dejstva.

Osnovno izhodišče, ki je vodilo komite občinske konference ZKS Trebnje, ko je obravnaval razmere v tem podjetju, je bilo: preprečiti sleherni samovoljo in vzpostaviti take odnose v podjetju, ki bodo delavcem v prihodnje zagotavljali vse tiste pravice, ki jim v naši družbeni skupnosti pripadajo. Te pravice so bile v tem podjetju pogosto kršene predvsem zaradi samovolje direktorja Pavla Jurgliča.

Ko poslovni odbor omenja rezultate podjetja, po mojem namiguje na zasluge direktorja. Takoj naj povem, da dober poslovni uspeh 110-članskega kolektiva ni in ne more biti posledica prizadevanja, enega samega človeka, pač pa trdnega dela, odrekovanja vseh zaposlenih delavcev in družbene pomoči. Sicer pa predvidena realizacija, ki jo poslovni odbor v članku omenja (prek

milijarde starih dinarjev), sama po sebi še ničesar ne pove.

Ker gre v članku očitno za prikrivanje resnice, želim bralcem osvetliti glavni problem, proti kateremu je bila naperjena razprava na vseh ravneh v občini. Predsednik poslovnega odbora v članku navaja, da direktor Pavel Jurglič nima ničesar v razporejanju delavcev, da o tem ne odloča on, pač pa delovodje. Zato naj citiram pismo izjavo, ki jo je 16. oktobra 1972 podpisal Janežič delovodja Alojz Trkovnik:

„Podpisani Janežič Ciril, kvalificiran delavec, sem 16. oktobra 1972 prišel na delo. Predpostavljeni Alojz Trkovnik ne pusti in ne da dela, ker sem izgnan iz delavnice po naročilu direktorja. Vzrok tega je, ker ne grem na terensko delo zaradi zdravstvenih in družinskih razmer.“ Tako izjavo je Trkovnik podpisal dva dni zaporedoma.

Ko je Ciril Janežič 19. oktobra 1972 poslal na pismo pojasnilo podjetja INKOT, je zastavil naslednja vprašanja:

1. Zakaj je bil direktor naročil

mojemu predpostavljeneemu, da mi ne sme dati nobenega dela in da ne smem stopiti v delavnico?

2. Zakaj ni uveden postopek v skladu z internimi akti podjetja?

3. Zakaj direktor ne upošteva zdravniškega spričevala, iz katerega je razvidno, da nisem sposoben za delo na terenu?

Dobil je lastnoročno od direktorja podpisan naslednji odgovor:

„Obveščamo vas, da smo prejeli vaše pismo in ugotovili, da so to v glavnem izmišljene klevete, in ocnili, da gre predvsem za obrekovanje podjetja. Glede vašega zdravstvenega stanja pa vam sporočamo, da smo zaprosili zavod za socialno zavarovanje Novo mesto za komisijski zdravniški pregled. Po ugotovitvi vašega zdravstvenega stanja bomo stvar reševali naprej.“ Bralci tega sestavka bodo lahko sami uvideli, da se ta odgovor z ničemer ne dotika vprašanj, ki jih je Janežič zastavil.

Poslovni odbor omenja v pismu, da je zdravniško potrdilo sporno. Povedal bi rad samo to, da zdravniško potrdilo v tem pismu v ničemer ne spreminja zadeve. Dejstvo je, da noben direktor, niti poslovni odbor, nima pravice zahtevati komisijski zdravniški pregled za delavce tako, kot so si to zamišljali v INKOTU. Res pa je, da lahko delavec odkloni delo na terenu, če meni, da je ogroženo njegovo zdravje, kar je v tem primeru tudi bilo. To je ambulantni zdravnik v „spornem“ potrdilu lepo napisal: „Janežič potrebuje strogo dietno hrano. Teren bi poslabšal njegovo zdravstveno stanje.“ Direktor tega potrdila ni hotel niti pogledati, kar je tudi sam priznal na seji komiteja ZKS Trebnje. Direktorju Jurgliču lahko celo očitamo, da, če je že prezrl vse pravice, ki jih ima delavec, niti ni humano ravnal. To še pogloblja razmišljanje o človekovih vrednotah.

Nedvomno je, da bi moral o Janežičevi izključitvi iz delovne organizacije odločiti samoupravni organ. Ker pa je Ciril Janežič predsednik delavskega sveta in ker so ga za to funkcijo izvolili vsi delavci, bi ga moral kolektiv najprej razrešiti funkcije predsednika delavskega sveta. Tudi če Janežič to ne bi bil, mora postopek za izključitev teči v skladu z obstoječo zakonodajo. Tega v podjetju INKOT očitno niso bili navajeni. Po „skrajšanem postopku“ je prenehala delovno razmerje še nekaterim drugim delavcem; njihovih imen ne bom našteval, obravnaval pa jih je komite.

Vse to potrjuje, da Pavle Jurglič noče razumeti koncepta socialistične samoupravne družbe ali pa ne verjame, da ustvarjamo nove odnose med ljudmi. Ne ve, da mora kot odgovorna oseba gojiti socialistično moralno in etiko. Ne pozna predpisov s področja delovnega prava, ki bi jih kot odgovorna oseba moral poznati, negira samoupravo in je samovoljen. Tak direktor ne sme in ne more biti deležen družbene podpore, zanj ni prostora v ZKJ. O tem sta bila komite občinske konference ZK in tudi občinska konferenca ZKJ enakega mišljenja.

Na koncu zastavljam poslovnemu odboru vprašanje: Ali ste vedeli za navedena dejstva? In še njegovemu predsedniku: Ali ste sploh sodelovali pri pismu poslovnega odbora?

TONE ŽIBERT, sekretar OK ZK Trebnje

NI NUJNO

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, priložite svoj celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebne želje pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Koroško izzivanje

Ze dolgo je od tedaj, ko smo kot mladi fantje odšli na Koroško kot zaščitniki Slovencev-glasovalcev ob koroškem plebiscitu. Večina nas je bila starih od 17 do 20 let. Tam smo dobili puške in stražili naše vasi pred „prigelbandami“ in še hujšimi. Zal pa smo morali prehitro zapustiti koroške vasi. Tam smo živeli „partizansko“ življenje v hišah gostoljubnih koroških Slovencev. Marsikdo jo je skupil od nemških vojakov in tudi mi smo marsikaterega vročerkveža primerno ožladili.

Cudim se, da o teh akcijah nikoli nihče nikjer ne piše in se nas ne spomni. Saj smo bili tudi mi boreci. Danes se spominjam teh časov in si mislim, da bi tedaj, če bi nas kdo navdušil, šli v boj za osvoboditev naše Koroške. Pozabiti pa se tudi ta mali prispevek tedanje mladine ne sme, posebno ko se danes nahajanska mladina dere po ulicah in trgih koroških krajev, da slovenske Koroške ni! 52 let je tega, a še nismo pozabili, kako so si Avstrijci polastili našo zemljo!

V. PREZELJ ORTNEK

Ivana Križ

30. novembra so na pokopališču v Kočevju pokopali 64-letno Ivano Križ iz Mahovnika pri Kočevju, mater trinajstih otrok in članico ZZB.

Vsa Križeva družina, ki je štela med vojno skupno z očetom in mamom 12 članov, je bila med italijansko okupacijo internirana na Rabu, in to komaj dva dni po zadnjem porodu mame Ivane. Italijani so jo preteпали s puškinimi kopiti, ko je pestovala komaj nekaj dni staro punčko, našo sestro. Se spominja njen sin Cvetko Križ. Eden izmed otrok je na Rabu umrl.

Po vrnitvi iz internacije je odšel moč v partizane, mama Ivana pa je delala za partizane. V njihovi hiši na Travi je bil nastanjen štab UDB. Za svoje delo med vojno je bila Ivana Križ odlikovana z medaljo zaslug za narod, odlikovanjem za hrabrost in partizansko spomenico III. stopnje.

Po vojni je rodila še tri otroke. Zadnji, Slavici, je bil za botra predsednik Tito. Ivana Križ se je zdaj posvetila otrokom. Zaradi preostanega strahot in naporov je bila živčna in je vedno pogosteje bolevala, dokler je ni strlo. 30. novembra so se od nje za vedno poslovili sorodniki, borci, prijatelji in znanci...

J. P.

Jože Novak-Miha

Jože Novak-Miha, znani borec, rezervni major in upokojenec iz Kočevja, je umrl 3. decembra v ljubljanski bolnišnici, pokopali pa smo na kočevskem pokopališču.

Novak se je rodil 24. maja 1913 v vasi Mali Korinj v občini Grosuplje kot nezakoniti sin kmečke matere. Po končani osnovni šoli in odsluženju vojaškega roka se je zaposlil v Kočevju, kjer je nazadnje delal na Rudniku.

Ze 1. avgusta 1941 je delal aktivno na terenu za NOB, v partizane pa je a.e. glasbeno-scenske zvrsti, odšel 4. junija 1942. Najprej je bil borec v Zahodnodolenjskem odredu, nato pa v Tomšičevi brigadi, kjer je postopno napredoval do komandanta bataljona. Novembra 1944 je odšel v oficirsko četo 1. gardijske brigade pri vrhovnem štabu.

Jože Novak-Miha je bil pošten, dober in zgleđen borec, zato so ga septembra 1942 sprejeli v partijo. V bojih je bil trikrat ranjen. Prejel je tudi več odlikovanj, in sicer Partizansko spomenico III. stopnje, orden zaslug za narod III. stopnje, orden bratstva in enotnosti II. stopnje, orden za hrabrost in orden za vojaške zasluge III. stopnje.

Po vojni je, čeprav 60-odstotni invalid, delal v raznih organih in organizacijah, dokončal pa je tudi oficirsko šolo. Zaradi med vojno preostanega naporov je v zadnjem obdobju vedno bolj bolehal, dokler ni 3. decembra podlegel.

Kdo skrbi za cesto?

Ali bodo težave stanovančev v Podgorski ulici v Kočevju kmalu odpravljene? Napaka geometrov

Na pobudo uprave doma za telesno kulturo v Kočevju in brez vednosti hišnih svetov blokov IV. in V. v Podgorski ulici je bila preko dvorišča omenjenih blokov speljana cesta do kegljišča v Goju. Kegljjišče je last trgovskega podjetja Nama. Prej je za dovoljno cesto do obeh blokov skrbelo Stanovanjsko podjetje Kočevje, deloma pa tudi hišna sveta.

Na sestanku, ki je bil pred nedavnim, so se zbrali predstavniki hišnih svetov, lastniki bližnjih garaž in predstavnika Stanovanjskega podjetja Kočevje. Pogovarjali so se o asfaltiranju nove ceste. Predstavnika Stanovanjskega podjetja sta predlagala, naj za asfaltiranje ceste prispevajo lastniki garaž in hišna sveta obeh blokov. V imenu stanovančev obeh blokov in lastnikov garaž se sprašuje, kje so bili takrat pred-

stavniki Nama, ko je bil ta sestanek, in kdo bo zasul luknje, ki so sedaj globoke tudi do 20 centimetrov. Da bi se bolj onemogočili dostop do blokov in garaž, pa je komunalno podjetje izkopalo 3 do 4 metre dolg in za širino ceste širok jarek, ki je globok okoli 20 centimetrov, češ da bo asfaltiranje plačala Nama.

Med prazniki smo hoteli jama zasuti, toda odpeljali so ves izkopani material. Pred ureditvijo nove poti so staro preuredili v zelenico. Razumem, da so pri odmeri geometri ugotovili, da poteka pot po njihovem svetu, toda z ureditvijo zelenice bi lahko počakali toliko časa, da bi bila urejena nova peš pot in jim sedaj stanovalci in soljarji ne bi gazili kar preko urejenih zelenic.

FRANCE BRUS Podgorska V, Kočevje

BESEDE IZ OTROŠKIH UST...

Mama, ata, poglejta vase in preženita temo

Ura slovenskega jezika. Pisali smo: POSTENOST VEČ VELJA KOT KUP ZLATA. Anica se ni mogla zbrati. Tako neurejene, zbe-gane in razcefrane so bile njene misli. Naslov ji je bil všeč. Rada bi ga povedala očetu in mami s posebej izbranimi besedami, ki bi obema segle do srca, da bi razumela, kako prazno se ji zdi njuno pehanje za denarjem, za bogastvom.

„Pošteno služita denar, res, a vedno več ga hočeta, delata še po službi, delata

doma ob večerih, ponoči, ob sobotah, ob nedeljah... Vse le za denar. Dan je enak dnevu, vsi pa so pustji, hladni, žalostni, nekam sivi. Toda zakaj? Vse že imamo. Urejen dom, avto, obleke, stroje, vse...“ Anici se mota po glavi beseda — poštenost.

V njej dozorj boleče spoznanje, da je za njiju le okras sredi moderne opreme, strojev. Z njo sta nepoštena. Misli so se uredile.

Začela je: „Mama, ata! Ponosna

sem, ker sta vesela in delavna; a vajina poštenost ni popolna, nekaj me bega, mogoče bo vaju zabolelo, a z menoj sta nepoštena. Puščata me samo sredi življenja, sredi mrzlih sten, še govoriti nimata časa z menoj.“

In misli so bruhnile iz nje kot neukročen izviri, ki si dolgo ni mogel najti poti, da bi bruhnili na plan, se razlil po sončnih travnikih in poljih. In v njih je izlila vse boleče misli, ki so se kot strup zajedale vanjo in ji povzro-

čale bolečine.

In na koncu njena prošnja:

„Ozrita se okrog! Ali več ne vidita čudovitih barv, ki jih je ustvarila jesen, sinjine neba, večerov, ko nebo rdi v nepopisni lepoti? Poglejta vase, saj morata imeti v sebi temo. Preženita jo, z njo pa še pohlep po denarju. Ko se bosta na stečaj odprla, bo v vaju prišlo sonce in opazila me bosta, mene in življenje, ki vre in kipi okoli vaju... In vajina poštenost bo popolna.“

ANICA ZIDAR

VERJETI V USTVARJALNO SILO DELOVNEGA ČLOVEKA

Samoupravljanje je hkrati nov družbeni položaj človeka, pa tudi pomembna moč v boju proti poskusom izkrivljanja socializma — Svoboda delovnega človeka je trajna skrb slehernega komunista Zveza komunistov je dosledno obrnjena k vprašanju, ki jih množice čutijo kot svoje najbolj žgoče zadeve

Spominu na zmagoviti boj združenih sil hrvaških in slovenskih enot NOV, ki so v noči od 26. na 27. november 1942 uničile močno belogardistično postojanko na Suhorju v Beli krajini, je bilo namenjeno srečanje slovenskih in hrvaških borcev v nedeljo, 26.11.1972. Na to pomembno zmago bomo ohranili trajen spomin, saj je dokazala, kot je na Suhorju v uvodni pozdravni besedi dejal predsednik CK ZK Slovenije, France Popit, da je ljudstvo v boju za svobodo neuničljivo. Zmaga na Suhorju je potrdila in utrdila bratstvo in enotnost naših narodov; tu so se bojevali za skupno zmago hrvaški, srbski in slovenski borci. Nikoli več se niso mogli okupatorji in ne belogardistični izdajalci polastiti Bele krajine.

Vsak del naše domovine je na svoj način prispeval k skupnim bojnim naporom, k zmagi revolucije in narodni osvoboditvi. Naj gre za Ljubljano, Gorenjsko, Notranjsko, Dolenjsko, Primorsko, Štajersko, Koroško ali Prekmurje — ob vsakem teh imen se spominjamo na velika junaštva, prelomne boje in pomembne politične dogodke, je dejal tovariš Popit, ko je spregovoril na velikem partizanskem slavlju na Suhorju. Iz njegovega govora povzemamo glavne misli.

Ti dogodki in boji so po besedah predsednika Popita po kmečkih punjih spojili in združili ves slovenski narod. „Na Belo krajino pa smo partizani še posebej čustveno navezani, saj smo se tu po dolgih pohodih in težkih bitkah spočili, se sestajali, tu smo snovali načrte za nove uspehe in za bodočnost, tu so se zdravili ranjeni borci. Tu med zvestimi in gostoljubnimi ljudmi smo se počutili varne, skorajda na oddihu pred stalno nevarnostjo. V zgodovini bo zapisano, da so belokranjski ljudje dali za osvoboditev vse, kar so imeli, kar je bilo mogoče,“ je tovariš Popit sklenil uvodni pozdrav množici domačinov in borcev.

VERA V MOČ PREBUJENIH IN ORGANIZIRANIH MNOŽIC

Nato je nadaljeval:

„Vsi, na kateremkoli področju že delamo, bi morali imeti stalno pred očmi tista leta, ko si je naše ljudstvo začelo samo ustvarjati svojo zgodovino. Osvobodilni boj nam je dal mnogo političnih izkušenj, ki še danes niso izgubile svoje veljavnosti in vrednosti.

Naj omenim na prvem mestu, kar je najvažnejše za vsakega revolucionarja. To je vera v moč prebujenih in organiziranih ljudskih množic. To spoznanje zahteva tudi danes od družbenih delavcev in še posebej komunistov tako organizirano aktivnost, ki bo omogočila idejno in politično razgibanost ljudskih množic in odločujočo prisotnost njihove moči v družbenem dogajanju.

„Moramo omogočiti idejno in politično razgibanost ljudskih množic in odločujočo prisotnost njihove moči v družbenem dogajanju...“

Osvobodilni boj pa je ustvaril tudi nov lik slovenskega delovnega človeka — podoba borca in družbenega delavca. Podoba človeka, ki je skupni interes delovnih ljudi, to je interes narodne in družbene skupnosti, zasnovane na interesu dela, spoznal za svoje, ki je bil pripravljen tvegati vse, tudi svoj osebni materialni in družbeni položaj, za njegovo uresničitve, ki je svojo dolžnost opravil zavestno, ko je šlo za svobodo njegovega naroda in za usodo revolucije, ne glede na posledice, tudi za ceno lastnega življenja. Navkljub slabostim in napakam, pa naj se še tako izogibamo črno-belemu slikanju družbenega dogajanja, je vendarle res, da je bila takšna politična in moralna podoba človeka bistvena za borce in aktiviste Osvobodilne fronte ter še posebej za člane Komunistične partije in SKOJa.

To je iz našega revolucionarnega gibanja, iz Komunistične partije, mimo drugega, ustvarilo močno moralno-politično silo, ki je imela velik ugled in podporo med delavci, delovnimi ljudmi in ki je navdihovala in pritegovala v svoje prve vrste mlado generacijo.

Tovariš Popit je v nadaljevanju omenil, da je bila politika KP oz. Zveze komunistov Jugoslavije in Slovenije vedno dosledna, polna velike ustvarjalnosti in iznajdljivosti. Vemo, kam hočemo in na pot ne gremo brez izkušnje in brez preizkušenih vodičev. Posamezniki sicer na taki revolucionarni poti omagajo ali zaidejo, se ustrašijo in hočejo nazaj. Toda večina, množica,

„Spoštovanje dela in delovnega človeka oblikuje moralno podobo posameznika in vse družbe...“

gre naprej k vrhu, v boljso socialistično in samoupravno prihodnost za naše delovne ljudi, s tem pa tudi za celotni človeški rod.

DELU ČAST IN OBLASTI

Predsednik CK ZK Slovenije je nato dejal, da problemi in težave, ki jih danes rešujemo in premagujemo, ne pomenijo, da je Zveza komunistov izgubila orientacijo, da je zašla ali da je pretrgala stik z množicami. Narobe je res: z vso odločnostjo hočemo razrešiti težave in probleme ter vse naloge, ki so za pisane v pismu tovariša Tita in izvršnega biroja. „Pri tem gre za to“, je dejal, „da hitreje uveljavimo stališče, da gre delu čast in oblast, da odstranimo ovire, da se bodo lahko razširile samoupravne pravice delavskega razreda, za čim širšo socialistično demokracijo.“

BORIS KIDRIČ O VSAKODNEVNEM BOJU PROTI BIROKRACIJI

Tovariš Popit je v nadaljevanju med drugim opozoril, da je že Boris Kidrič poudarjal, da bo le „vsakdanji boj proti birokraciji in privatizaciji vzgajal delavski razred k vse večji socialistični solidarnosti in v duhu vse bolj trdne socialistične skupnosti. Brez tega boja se bodo množile špekulacije, prišlo bo do eksploatacije tujega dela, do birokratiziranja in povežovanja položajev z določeno oblastjo.“ Kaže, da le nismo naredili vsega, da bi te nevarnosti obvladali. Nato je nadaljeval:

„Samoupravljanje pojmuje kot nov družbeni položaj človeka, pa tudi kot sredstvo v boju proti poskusom izkrivljanja socializma. Nedvomno smo v dobrih dveh desetletjih utrjevali in razširjali pravice delovnega človeka, obenem pa utesnjevali prostor za birokratizem, tehnokratizem in podobne pojave. Izbojevali smo mnogo bitk v federaciji, v republikah, v občinah in delovnih organizacijah. Toda to so bile posamezne bitke, ki so zajele sedaj širši, sedaj manjši del delovnih ljudi. Zaposleni s temi spopadi predvsem v vodstvih na raznih ravneh smo bili v splošnem družbenem življenju večkrat premalo učinkoviti.

Ob ustavnih dopolnilih in ob načrtovanju nadaljnjega razvoja pa so se nasprotja zaostri. Postalo je jasno,

„Komunist je lahko le tisti, ki s svojim vzorom vodi množice, se hoče boriti in braniti interese delovnega človeka...“

„Gre preprosto za to, da dosledno vodimo boj proti tehnokratizmu in birokratizmu in z njima povezanimi pojavi, s pomočjo in najširšo mobilizacijo delovnih ljudi, za njihove interese, z njihovim čutom za socialno pravičnost in demokracijo!“ — Predsednik CK ZKS France Popit 26.11.1972 na Suhorju; za njim generalpodpolkovnik Franc Tavčar-Rok, komandant ljubljanske armadne oblasti. — (Fotografije na tej strani: S. Mikulan)

da moramo probleme obravnavati v celoti, pritegniti v akcijo ves delavski razred in delovne ljudi in akcijo speljati do kraja tako v federaciji, kot v republikah, v občinah in delovnih organizacijah. Ne gre potem takem za kaka nova stališča ali spoznanja Zveze komunistov. Gre preprosto za to, da dosledno vodimo boj proti tehnokratizmu in birokratizmu in z njim povezanim pojavom, s pomočjo in najširšo mobilizacijo delovnih ljudi, za njihove interese, z njihovim čutom za socialno pravičnost in demokracijo.“

NIHČE NI „GOSPODAR“ NAD DELAVCI IN DRUŽBENO LASTNINO

Delovni ljudje se vse bolj zavedajo svojih pravic in svoje moči, je nato dejal tovariš Popit. Družbena akcija, ki jo je sprožilo pismo tovariša Tita in izvršnega biroja, je močno razgibala množice. Dane so širše možnosti za uveljavitev delavskih in drugih ustavnih dopolnil, da bodo delavci v samoupravni enoti in na drugih ravneh tako organizirani, da bodo lahko „vsak dan prepredeli tisto, kar ogroža socialistične odnose, in da bodo onemogočili vsakogar, ki bi se ponašal kot gospodar nad delavci in družbeno lastnino.“

Da pa bodo plodovi današnje razgibanosti delavskega razreda trajni, je dejal predsednik CK ZKS, je potrebna vztrajna politična in idejna aktivnost Zveze komunistov. Le-ta je postala vodilna sila našega družbenopolitičnega življenja predvsem zato, ker je bila obrnjena k delavskemu razredu, odprta za njegove interese in njegovo kritiko.

Ko je govoril o izkrivljanju moralne podobe socialističnega človeka, je tovariš Popit dejal, da ni socialistične morale, če ne temelji na vrednostih dela. Pri tem je poudaril:

ZA DOSLEDNO SPOŠTOVANJE DELA IN DELOVNEGA ČLOVEKA

„Neupoštevanje temeljnega socialističnega moralnopolitičnega načela, ki izhaja iz dela, razbija zavest o enotnosti delovnih ljudi, zavest, da si s skupnim delom ustvarjamo boljše življenjske pogoje in večjo svobodo. Ne lažno moraliziranje, temveč spoštovanje dela in delovnega človeka oblikuje moralno podobo posameznika in vse družbe.

Naši družbi je danes potrebna kot sol in kruh moralnopolitična trdnost komunistov. Prav zaradi nevarnosti, da bi protislovni značaj blagovno-tržnih odnosov kvaril značaj predvsem vodilnih ljudi, moramo toliko bolj gledati na to, da bo Zveza komunistov neobremenjena s takimi imenovano „potrošniško miselnostjo“, s špekulanti, z ljudmi, ki se pehajo samo za lahkim zaslužkom in mislijo le na svojo korist. Komunist je lahko le tisti, ki s svojim vzorom, spoznanjem družbenih procesov, vodi množice, se hoče boriti in braniti interese delovnega človeka. Zato mora sam verjeti v ustvarjalno silo delovnega človeka, v smiselnost njegovih naporov, v njegovo sposobnost za samoupravno odločitve. Sila človeka pa lahko pride do izraza le v druž-

benih odnosih, ki mu zagotavljajo svobodo pred izkoriščanjem, svobodo v dogovarjanju in sprejemanju odločitev in ne nazadnje svobodo kritike.

Svoboda delovnega človeka je zato pomembna in trajna skrb komunistov. Ne samo socialne razlike, tudi socialne krivice so v današnjih razmerah še mogoče. Komunisti se zavzemamo za to, da jih odpravimo ali zmanjšamo, toda ne z „dobrodelnostjo“, marveč s solidarnostno skrbjo vseh delovnih ljudi in s socialno politiko družbe. Brez smisla za pravičnost in solidarnost si ne moremo zamisliti resničnega komunista. Priče smo, kako se tudi v naših razmerah še marsikje napihuje oblastvenost, ki se opira na položaj posameznika. Taki napihnjeni avtoriteti zoperstavljamo komunisti lik in ugled družbenega delavca, ki je sposoben, toda skromen, delaven in pošten in ki zato ne rabi oblasti nad ljudmi, marveč teži k sodelovanju in medsebojni pomoči in ima posluš za življenje drugega. Oblastvenik se pogosto spira z vsevednostjo, ki je seveda zelo dvomljiva na sedanjih stopnjah znanja. Proti njej postavljamo za vzor komunist, ki se oblikuje s študijem razmer, ki se nenehno uči, ki se prek knjig „pogovarja z najpomembnejšimi ljudmi vseh časov“, ki se oblikuje s študijem in bojem za vrednejše odnose med ljudmi.

Skratka: hočemo komuniste, ki niso zapadli lovu za zlatom in ne oblastveniški demagogiji; hočemo Zvezo komunistov, ki bo imenovala stvari s pravim imenom in ki bo lahko vsakemu povedala v obraz, kje dela prav in kje narobe...“

NE „KAJ IMAŠ“, TEMVEČ: „KAKO SI TO PRIDOBIL“

Trdna opora v boju proti birokratizmu in sploh vsakemu prilastčanju tujega dela je po besedah tovariša Popita razvit občutek naših delovnih ljudi za pravičnost, za vrednotenje dela in delovanje posameznika. Prav tako nasprotujemo vsakemu pretiravanju, vsakemu lovu na čarovnice. Ne delamo vprašanja iz tega, kaj kdo ima, marveč iz tega, kako si je to pridobil. Vztrajamo pri načelu, da naj vsak delajo po svojih sposobnostih in dobi po svojem delu.

„To velja tudi za naše delavce zunaj domovine. Kar so prisluzili s svojimi žulji, jim socialistična družba ne bo nikoli vzela, ona jim lahko samo pomaga, da se vključijo v vrste delovnih ljudi-samoupraviljavcev.

Odločeni smo napraviti tak socialistični samoupravni red, v katerem bo zagotovljena pravna varnost vsakemu človeku, ki živi od svojega dela.“

Pred koncem svojega govora se je tovariš Popit kritično obrnil tudi na Koroškem. Želimo si prijateljskih odnosov in sodelovanja z Avstrijo, vendar ne za ceno pravic, ki smo jih skupno zagotovili koroškim Slovincem, je dejal. Poudaril je, kako je in ostaja naša mirovna politika odločna, kakšna je vloga in ugled Jugoslavije med nevtrščnimi državami in kako dosleden je naš boj za neodvisnot narodov in za pomoč nerazviti-

POMOČ ZDAJ, KO SMO NAJBOLJ IZPOSTAVLJENI

Odločnost, veselje do akcije, nekompromisnost, to je značilno za mladost, ki ne mara nenačelnosti, ki je borbena in življenja željna. Diplomirani pravnik Uroš Dular, nekdanji mladinski funkcionar, je s svojimi 31 leti mlad in kot tak vnaša v novomeško davčno službo vrhove mladosti. Razumljive so zato njegove besede: „Ne maram mirovanja, hočem gibanja, želim si ustvarjalnega dela. Če bi bilo delo tako, da bi samo podpisoval akte, ga ne bi nikoli sprejel. Če bomo davčno službo kdaj spravili na tako višino, da mi ne bo treba delati nič drugega kot to, se bom od nje poslovil...“

Neupravičeno bogatenje je doseglo tak obseg, da v naši družbi ogroža socialno ravnovesje. Okrožni javni tožilec Jože Peterca je na aktivni komunistov, ki delajo v organih pregona, dejal, da je marsikaj, kar zdaj ugotavljamo o neupravičeno bogatenju, posledica tega, da davčne službe v preteklosti niso zajele vseh dohodkov zavezancev. Zavzel se je za red in zakonitost v gospodarstvu in družbenimi sredstvi in za učinkovite in usposobljene davčne službe.

– Tovariš Dular, poštenu ljudi je so zaskrbljeni nad slabo usposobljenimi davčnimi službami. Vzroki niso od včeraj. Do davčne službe leta in leta ni bilo pravega odnosa. Naivno smo si predstavljali, da bo država začela odmirati najprej pri davčnih, inšpekcijskih in podobnih službah.“

– O nujnosti krepitve davčne službe in njene vloge vendar govorimo že nekaj let, odkar so družbeno škodljivi pojavi zavzeli tako kričeč obseg! Zakaj je moralo priti pismo, da o tem spet zavzeteje govorimo?

„Zakon o davčnih upravah, sprejet 1968, je v nekatere občine prinesel delne spremembe. Za novomeško lahko trdim, da je ostalo pri starem.“

– Zakaj? „Materialne možnosti so ostale nespremenjene. Naša služba dela v nemogočih delovnih prostorih, manjka ji usposobljenih delavcev za ta zahtevni posel, služba je preobremenjena, ne more se posvetiti vsebinskemu delu, temveč se ukvarja predvsem z administracijo in je upravičeno deležna graje občanov.“

– Bi to lahko utemeljili z oprigeljivimi podatki?

„Na enega odmernega referenta na primer pride v naši davčni upravi kar 3.728 davčnih zavezancev, kar je največja številka v vsej Sloveniji. Slovensko povprečje je več kot še enkrat manjše – 1.451. Referent za obrt ima na skrbi odmero davka za 700 obrtnikov, razen tega pa še 2.500 odmer iz skupnega dohodka občanov. Po sistematizaciji delovnih mest nam manjka nič manj kot 10 ljudi. Prostora, v kakršnih delamo, lahko sami ocenite... Če bi prišla inšpekcija dela, bi jih lahko zaprila.“

jaz osebno prevzeti politične odgovornosti za to delo.“

POSREDOVANJA ZA OBRTRNIKE

– Igor Lotrič s celjske UJV nama je v intervjuju pred dnevi potrdil, da je daleč najbolj izpostavljena različnim pritiskom in posredovanjem prav davčna služba. Velja to tudi za Novo mesto?

„Sam sem bil že izpostavljen kritikam, češ kaj rovari ta zeleni mladenič: mu bomo že poka-

prijavljeni druge. Kacunam, da bomo v mesecu dni prišli na čisto z njimi, čeprav se je našim inšpektorjem dogajalo, da so jih druge davčne službe postavljale pred vrata, ko so hoteli dobiti podatke o „novomeških“ obrtnikih. Pri vseh tistih, ki so prijavljeni druge, bomo mi zahtevali tudi odmero za nazaj.“

TAKI, KOT SMO, NISMO SPOSOBNI

– Za trenutek se vrnimo k sistemskim vprašanjem. Najbrž ni šlo samo za miselnost o odmiranju države. Kaj ni šlo tudi za preveliko povezanost davčne službe v komunalni sistem? Mar ni davčna politika največkrat služila le kratkoročnim interesom?

„Da, tako je. Od tu pa do neupoštevjanja zakonitosti je kratak korak. Mislim, da je bila najbolj škodljiva praksa, ko smo kratkoročnim interesom podrejali zakonitost. O povezanosti in soodvisnosti davčne politike s komunalno je treba misliti takrat, ko pripravljamo in sprejemamo zakone, ko pa so ti zakoni sprejeti, jih moramo dosledno spoštovati.“

– V rokah sva imela različne spiske davčnih zavezancev, ki potrjujejo domneve javnosti, da posamezniki prijavljajo smešno nizke dohodke, njihovo premoženje pa še zdaleč ni tako majhno. Kaj ni tako očitno nesorazmerje dovolj, da bi začeli s postopkom?

„Rezultate doseganja popuščanja v davčni politiki bo težko popraviti, potrebno bo tudi dosti časa. Trenutno nismo sposobni zajemati vseh virov dohodka, učinkovito nam lahko pomagajo komisije za ugotavljanje premoženja. Položaj je zdaj tak, da nimamo niti toliko ljudi, da bi lahko pregledali knjige, ki jih morajo obrtniki obvezno voditi. Prav zato bi radi službo okrepih z dvema davčnima kontrolorjema.“

– O vlogi komisij za ugotavljanje izvora premoženja je bilo že dosti rečenega. Zanimivo bi bilo slišati mnenje o njih še iz ust človeka, ki dela v davčni službi.

„Narobe bi bilo misliti, da so komisije izhod v silo, ker je davčna služba neučinkovita. Komisije bodo stalen organ družbene kontrole, davčna in druge službe pa bodo strokovni servis pri njihovem delu.“

EN SAM SUM UTAJITVE

– Nedavno objavljeni spisek v mariborski Večerovi prilogi „7

DNI“ je pokazal, da je največji dohodek v Sloveniji prijavil novomeški obrtnik Stane Lisac.

„Pridružujem se tistim, ki menijo, da je tak prikaz senzacionalističen in da ni dosegel namena – javne kontrole. Osebo sem za objavo vseh, ki plačajo davek: pri nas bi to morébiti lahko objavili v Skupščinskem Dolenjskem listu.“

– Kaj pa Lisac?

„Smešno je verjeti, da je Lisac največji slovenski obrtnik. V Ljubljani in drugje so zanesljivo še veliko večji, pa jih davčne uprave ne zajele. S stališča davčne uprave je kolikor za zdaj vemo, Lisac soliden davkoplačevalec, njegove knjige so vzorne. O moralno-politični strani njegovega velikega zaslužka pa bi morali govoriti takrat, ko sprejemamo zakone o osebnem delu z zasebnimi sredstvi, ki to dopuščajo.“

– Želiva podatek, koliko in kakšne kazni ste izrekli davčnim utajevalcem?

„Do 20. oktobra smo zaradi davčnih kršitev izrekli 23 denarnih kazni, zvečine po 1.000 do 2.000 dinarjev, odvisno od teže prekrška in od tega, če so bili kršitelji kaznovani že kdaj prej. Kaznovani so bili obrtniki, največ zaradi tega, ker niso v redu vodili knjig. Še od lani je 8 nedokončanih primerov davčne utajitve, letos pa smo zaradi suma takega kaznivega dejanja prijavi enega zavezance.“

– Mislite, da je v vsej občini en sam zaslužil tak postopek? „O tem ne morem govoriti, saj sem na tem delovnem mestu šele tri mesece.“

– Kako to, da se na sodišču dogaja, da spreten obtoženec zagovornik pobija ugotovitve vaših inšpektorjev. V mislih imava obravnavo proti novomeškemu steklarju Romanu Doljaku, kjer se je ob koncu razprava preobrnila tako, da je bilo videti, kot da bo morala še davčna služba kaj vrniti!

„Dosedanje prakse ne smemo več nadaljevati. Samo s skupinskim delom, kjer ne bo uspeh postopka odvisen od prizadevnosti osamljenega inšpektorja, in ob temeljiti dokumentaciji

bomo lahko v postopkih uspeli. Menim, da upravičeno pričakujemo tudi bolj razredni pristop sodišč samih.“

BREZDUŠEN ODNOS DO LJUDI

– Torej: čaka vas veliko dela. V čem bo bistvena sprememba?

„Kot sem že povedal: zagotoviti moramo ustrezno zasedbo delovnih mest. Šele potem se bomo lahko bolj posvetili vsebinskemu delu. Predvsem moramo izboljšati naš odnos do občanov, ki je skrajno nezadovoljiv. Pri nas je tako, da je najboljši uslužbenec, ob gori administrativnega dela, tisti, ki najhitreje piše. To pa nujno vodi v birokracijo in brezdušen odnos do ljudi in njihovih problemov. Davčni izvršitelji bodo morali imeti tenak posluh in dovolj časa za socialne probleme ljudi.“

– Katere so tiste stvari, ki jih boste morali popraviti kar najhitreje, da boste bolj učinkoviti?

„Izboljšati moramo notranjo organizacijo dela, zaposliti 10 manjkajočih delavcev z ustrežno izobrazbo ter uvesti strojno obdelavo podatkov, da ljudi ne bomo toliko obremenjevali z računanjem in s pisanjem, da se bodo lahko posvetili vsebinskim nalogam davčne službe.“

Uroš Dular, načelnik novomeške davčne uprave

„Zaenkrat je tako, da naše delo celo manj cenijo od drugih, podobnih služb. Posebno nekatera delovna mesta nimajo ustrezne spodbude. Inšpektor z višjo šolsko izobrazbo ima zdaj 2.300 dinarjev osebnega dohodka. To je toliko, kot ima moja žena s srednješolsko izobrazbo v Krki. Toda njej delo ne prinaša sovražnikov kot inšpektorjem, ki se pri svojem delu, če ga opravljajo pošteno, morajo zameriti.“

– Pa bo zmeraj tako? Torej ni možnosti, da bi se kadrovsko okrepih?

„Če hoče davčna služba drugače opravljati svoje delo, so potrebne bistvene spremembe. Pred občinsko skupščino bomo razgrnili celotno problematiko našega dela in jo postavili pred odločitev. Če po štirih letih govorjenja zdaj, ko smo najbolj izpostavljeni, ni pripravljena ukrepati, ne more služba niti

zali! To se je zgodilo, ko sem zaostrih odnos do zajemanja virov dohodka.“

– Je kdo skušal vplivati na vas osebno?

„V teh treh mesecih, odkar vodim davčno upravo, se to še ni zgodilo. Vem pa za primere takih poskusov na naši davčni upravi, vendar o njih ne morem govoriti, ker jih nisem sam doživel in jih torej ne morem dokazati. Rečem lahko le to, da so bili to poskusi posredovanja v korist obrtnikov.“

– Ko smo že pri obrtnikih: imate o njih natančne podatke?

„O rednih obrtnikih imamo vse podatke, tako glede tistih, ki so le namišljeno prijavljeni, kot tudi glede tistih, ki so prijavljeni v drugih občinah, pa živijo pri nas. Tistih, ki so pri nas od drugod, ni dosti, čeprav smo v kratkovidni politiki sprejemali tudi take. Več pa je tistih, ki živijo v novomeški občini, pa so

J. SPLICHAL M. LEGAN

ljubljska banka

pravi naslov
za denarne zadeve

10. in 11. decembra 1972

LICITACIJA

pri Carinarnici Ljubljana

Carinarnica Ljubljana bo 10. in 11. decembra 1972 prodajala na javni dražbi potniške avtomobile in ostalo blago.

Avtomobile v nedeljo 10. decembra 1972 v prostorih šolskega centra za tisk in papir, Ljubljana, Pokopališka 33, od 8. ure dalje, ostalo blago pa v ponedeljek 11. decembra 1972 od 8. ure naprej v prostorih carinarnice Ljubljana soba 13/11.

Ogled avtomobilov in ostalega blaga ter vplačilo kavcij bo možno samo v soboto 9. decembra 1972 od 8. do 13. ure in od 14. do 17. ure v carinarnici Ljubljana.

AVTOMOBILI:

	začetna cena din:
1. o. a. PEUGEOT 404 DIESEL, let. 1970, nevozen	30.000
2. o. a. CITROEN DS 21, let. 1970, zaleten	30.000
3. o. a. OPEL GT 1900, letnik 1969, zaleten	25.000
4. o. a. FORD TAUNUS 17 M, let. 1969, zaleten	25.000
5. o. a. MERCEDES 190 D, let. 1962, nevozen	20.000
6. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1972, zaleten	18.000
7. o. a. BMW 2000, let. 1971, zaleten	15.000
8. o. a. FORD TAUNUS 15 M, letnik 1969, zaleten	15.000
9. o. a. FIAT 125 S, let. 1969, zaleten	15.000
10. o. a. FIAT 1300, let. 1969, nevozen	14.000
11. o. a. FIAT 1500, let. 1966, nevozen	12.000
12. o. a. OPEL KADET COUPE LS, let. 1968, zaleten	10.000
13. o. a. FIAT 125, let. 1968, nevozen	12.000
14. o. a. OPEL KADET COUPE, let. 1971, zaleten	10.000
15. o. a. OPEL REKORD CARAVAN, let. 1964, nevozen	10.000
16. o. a. VW 1200, let. 1964, nevozen	9.500
17. o. a. FIAT 125, let. 1968, nevozen	9.000
18. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1966, nevozen	9.000
19. o. a. OPEL REKORD 1700, let. 1965, zaleten	8.000
20. o. a. AUSTIN 1100, letnik 1966, nevozen	8.000
21. o. a. VW 1200, letnik 1964, nevozen	8.000
22. o. a. OPEL KAPITAN, letnik 1968, zaleten	7.500
23. o. a. OPEL REKORD 1700, letnik 1968, zaleten	7.000
24. o. a. OPEL REKORD, letnik 1963, zaleten	7.000
25. o. a. CITROEN BREAK ID 21, letnik 1968, nevozen	7.000
26. o. a. OPEL REKORD, letnik 1963, zaleten	7.000
27. o. a. VW 1600, letnik 1965, zaleten	7.000
28. o. a. BMW 1500, letnik 1964, zaleten	7.000
29. o. a. OPEL KADET, letnik 1967, zaleten	7.000
30. o. a. OPEL REKORD CARAVAN, letnik 1966, zaleten	6.500
31. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1966, zaleten	6.500
32. o. a. OPEL REKORD, letnik 1965, zaleten	6.000
33. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1966, zaleten	6.000
34. o. a. FORD TAUNUS 12 M, letnik 1964, nevozen	6.000
35. o. a. OPEL REKORD 1700, letnik 1963, zaleten	6.000
36. o. a. FORD TAUNUS 12 M, letnik 1964, zaleten	6.000
37. o. a. FIAT 125 S, letnik 1971, reg. motorja	6.000
38. o. a. OPEL REKORD 1700, letnik 1965, nevozen	5.000
39. o. a. VW VARIANT, letnik 1966, zaleten	5.000
40. o. a. VW 1500, letnik 1962, zaleten	5.000
41. o. a. CITROEN ID 19, letnik 1964, zaleten	5.000
42. o. a. OPEL REKORD II 1700, letnik 1972, reg. motorja	5.000
43. o. a. VW 1200, letnik 1963, zaleten	5.000
44. o. a. VW 1200, letnik 1963, zaleten	4.000
45. o. a. VW 1500 KOMBI BUS, letnik 1966, zaleten	4.000
46. o. a. FIAT 750, letnik 1966, nevozen	4.000
47. o. a. FORD TRANZIT, letnik 1968, zaleten	4.000
48. o. a. OPEL COMODORE 2500, letnik 1969, reg. motorja	4.000
49. o. a. SIMCA 1301, letnik 1964, zaleten	4.000
50. o. a. VW 1300, letnik 1968, reg. motorja	3.500
51. o. a. FIAT 1100 E, letnik 1961, nevozen	3.000
52. o. a. FORD GXL 1700, letnik 1972, reg. motorja	3.000
53. o. a. OPEL REKORD, letnik 1964, reg. motorja	2.500
54. o. a. MERCEDES 220 D, letnik 1971, brez registracije	2.500
55. o. a. FORD CAPI 1700 GT, letnik 1971, reg. motorja	2.000
56. o. a. OPEL KADET, letnik 1963, zaleten	2.000
57. o. a. OPEL REKORD, letnik 1960, nevozen	1.500
58. o. a. VW 1200, letnik 1963, reg. motorja	1.500
59. o. a. FORD TAUNUS 12 M, letnik 1966, reg. motorja	1.500

PONOVNO NA LICITACIJI:

60. o. a. PEUGEOT 504, letnik 1972, zaleten	55.000
61. o. a. BMW 1600, letnik 1967, zaleten	29.000
62. o. a. VW KOMBI BUS, letnik 1966, zaleten	15.500
63. o. a. MERCEDES 220 S, letnik 1962, nevozen	11.200
64. o. a. FIAT 124, letnik 1969, zaleten	11.000
65. o. a. RENAULT 10, letnik 1968, zaleten	9.000
66. o. a. VW 1500, letnik 1963, zaleten	8.500
67. o. a. RENAULT 10, letnik 1964, nevozen	8.500
68. o. a. CITROEN ID 19, letnik 1963, nevozen	8.500
69. o. a. VW K 70 L, letnik 1971, reg. motorja	8.000
70. o. a. MERCEDES 220 SB, letnik 1961, nevozen	7.700
71. o. a. OPEL REKORD, letnik 1966, zaleten	7.000
72. o. a. FIAT 1300, letnik 1962, zaleten	6.500
73. o. a. FIAT 1500, letnik 1965, zaleten	5.000
74. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1962, zaleten	4.500
75. o. a. VW 1200, reg. karoserije, letnik 1964	4.000
76. o. a. MORIS 1000 CARAVAN, letnik 1966, nevozen	4.000
77. o. a. OPEL KADET, letnik 1967, zaleten, reg. motorja	4.000
78. o. a. MERCEDES 220 S, letnik 1957, nevozen	3.500
79. o. a. FORD TAUNUS 12 M, letnik 1965, zaleten	3.500
80. o. a. OPEL REKORD, letnik 1958, nevozen	3.000
81. o. a. FORD TAUNUS 12 M, letnik 1965, reg. motorja	2.500
82. o. a. CITROEN ID 19, letnik 1968, brez registracije	2.000
83. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1963, zaleten	1.000

in ostalo blago (deli za avtomobile in drugo).

Spisek ostalega blaga, ki ni objavljen v tem oglasu bo objavljen na oglasni deski carinarnice Ljubljana.

Pravico udeležbe na javni dražbi imajo vse pravne in fizične osebe. Udeleženci morajo dne, ki so določeni za ogled blaga tj. v soboto 9. 12. 1972, vplačati 10 % kavcijo od določene cene v carinarnici Ljubljana, predstavniki podjetij pa morajo predložiti še pooblastilo svojega podjetja. Najmanjša kavcija za avtomobile in ostalo blago znaša 400.000 din.

Vsak kupec avtomobila oziroma motorja bo moral vplačati stroške eventualnega vstajenja šiferskih števil motorja oziroma šasije.

V nedeljo, 10. decembra, ne bomo sprejemali vplačil kavcij, temveč samo v soboto 9. 12. 1972.

Vse informacije o javni dražbi lahko dobite po telefonu 316-588 od 5. decembra 1972 dalje.

IZ CARINARNICE LJUBLJANA

šah

Kočevje gre k vrhu

Šahisti iz Kočevja so po treh spopadih v zahodni skupini slovenske šahovske lige na drugem mestu, takoj za Domžalami. Novomeščani, ki so pričakovali od medsebojnega obračuna dolenskih ekip delitev izkupička, so se grdo uštel, po hudem porazu pa so popustili in so tudi v nedeljo krepko izgubili z ljubljanskim Zmajem. Še slabše bi se jim pisalo, ko bi bila prišla v Novo mesto najboljša ljubljanska Planinc in Barle, vendar so na srečo ti dve točki dobili brez borbe. Po treh kolih vodijo Domžale s 24 točkami pred Kočevjem 21, Zmajem 16, Novim mestom in Borovnico 12,5, Koprom 12, Borcem 11,5 in Lescami 10,5.

Kočevje : Novo mesto 7:3

Domačini so brez Ostermana močno premagali Novomeščane, ki so bili nadigrani tudi na članskih deskah, kjer so pričakovali zmago. Res pa je, da so gostje zagrešili nekaj neverjetnih spregledov. Rezultati: Cimer : Penko remi, Praznik : Istenič 1:0, Gornik : Škerlj remi, Ivčič : Sitar 0:1, Mestek : Milič 1:0, Podkoritnik : Petkovič 1:0, Praznikova : Isteničeva 1:0, Segatova bb, Rakovič : Komelj 0:1, Mohar : Poredoš 1:0. J. U.

Novo mesto : Zmaj 3:7

Novomeščani so pred začetkom sicer vodili 2:0, ker iz Ljubljane nišla velemojster Planinc in slovenski prvak Barle, vendar so potem za šahovnicami izžrili komaj dva remija in zato močno izgubili. Rezultati: Penko : Planinc 1:0 bb, Istenič : Šiška 0:1, Sitar : Barle 1:0 bb, Škerlj : Bratko remi, Milič : Galle 0:1, Petkovič : Papler 0:1, Isteničeva : Koširjeva 0:1, Zičkarjeva : Grilčeva 0:1, Komelj : Mahnič remi, Poredoš : Rape 0:1.

Borovnica : Kočevje 2:8

Šahisti iz Kočevja so močno premagali domačine, ki delijo z Novomeščani četrto mesto. Še več: na članskih deskah so zmagali prav vsi šahisti Kočevja! Rezultati: Kosanovič : Osterman 0:1, Steiner : Cimer 0:1, Cirjakovič : Praznik 0:1, Gradšnik : Gornik 0:1, Ljajič : Ivčič 0:1, Catič : Mestek 0:1, Kovačeva : Praznikova 0:1, Jeričeva : Kiržičeva 1:0, Banič : Rakovič 1:0, Šivic : Kirsič 0:1.

namizni tenis

Sami Novomeščani

Dolenjskega namiznoteniškega prvenstva so se v Novem mestu udeležili le Novomeščani, pa še ti okrnjeno. Prvenstvo ni bilo vzorčnosti, saj so manjkali celo tisti, ki nastopajo za Novo mesto v slovenski ligi. Zmagal je brez poraza Somrak, pred Uhlom, Pezljem, Kovačičem, Vindišem in Bartljem. V tolažilni skupini je bil najboljši Ziganec, pred Plantanom.

Dom Partizana še letos odprt

Obnova bo predvidoma dokončana pred novim letom - Denar je zagotovljen

Za preurejanje doma Partizana v Ribnici je zagotovljenih okoli 625.000 din, kar pomeni, da ni denarnih ovir, da dom ne bi bil najkasneje do konca leta prenovljen in pripravljen za uporabo. S pomočjo občinske skupščine je bilo pred kratkim odobreno 370.000 din posojila za obnovo doma, že prej pa je bilo dano 150.000 din posojila na račun kino sekcije, razen tega pa znašajo še prispevki TIS, dotacija občinske skupščine in prispevki zaposlenih občanov preko 111.000 din.

Po zagotovilih izvajalcev bo začelo konec novembra delovati centralno ogrevanje, končana pa bodo tudi obrtniška dela v sanitarijah in stanovanje hišnika. S sredstvi, ki jih je zagotovila Kulturna skupnost Slovenije, bodo izboljšali naprave za predvajanje filmov. Če bo dovolj denarja, bodo še letos prebelili dvorano in druge prostore.

Odbora (režijski in gospodarski), ki vodita to preureditev, želita opozoriti javnost, da potekajo dela počasno predvsem zato, ker letos primanjkuje izvajalcev, in zato, ker je bil večji del denarja zbran šele v septembru letos.

V I. zvezno ligo

Go zveza Hrvatske je organizirala 28. in 29. novembra deveti tradicionalni turnir mestnih ekip Jugoslavije. Med 22 ekipami iz 11 mest, ki so igrala v dveh kakovostnih skupinah, so z dvema ekipama nastopili tudi Novomeščani, ki so zabeležili izreden uspeh. Prva ekipa v postavi Franc Dragan, Janez Komelj in Tamar Cefarin si je z mestno reprezentanco Zagreba delila 2. do 3. mesto. S tem dosežkom so si novomeški igralci goja zagotovili direktno vstop v prvo zvezno ligo, ki se bo pričela drugo leto v jeseni.

Tudi druga ekipa, ki so jo sestavljali Stojan Golob, Andrej Kralj in Slavko Seničar, je uspela, saj je med dvanajstimi ekipami v drugi skupini zasedla odlično peto mesto. D. F.

ŠPORTNI KOMENTAR

Več pozornosti šolam

Šolsko športno društvo Katja Rupena je dobilo Bloudkovo priznanje, društvu v Vavti vasi in Šentjerneju med najboljšimi!

Šolsko športno društvo na osnovni šoli „Katja Rupena“ v Novem mestu je letos dobilo Bloudkovo priznanje, šolski športni društvi na osnovnih šolah v Vavti vasi in Šentjerneju sta bili letos na tretjem in četrtem mestu v ocenjevanju šolskih športnih društev v Sloveniji. To je gotovo zavirljiv uspeh, kar velja še posebej za marljive mlade športnike iz Vavte vasi, ki niti nimajo pravega igrišča. Še več: oboji so dejansko brez res dobre telovadnice, kar njihovo delo pozimi še zavira.

Uspehi šolskih športnih društev bi bili lahko dolenskemu športu v pouk, po kakšnih stopinjah lahko napreduje. Čeprav v zadnjih letih ne gre zanikati napredka, še posebej v nekaterih igrah z žogo, pa je splošno stanje športa na Dolenjskem vendar še tako skromno, da je nujno hitreje napredovati, če hočemo ujeti bolj razvite. Ključ do uspehov je tudi v tesnejši povezanosti športnih organizacij in šolskih športnih društev. Znano je, da klubom zmanjkuje denarja celo za tekmovalni šport, zato se rado dogaja, da v kratkovidni politiki ponekod zanemarijo delo z najmlajšimi. Pretresi so zaradi tega boleči - znan je primer novomeške odbojke, ki za sicer kvaletnim vrhom ni imela zaledja in se mora šele zdaj spet postavljati na čvrste noge! - taka nihanja pa škodijo uspehom in ugledu športa in posameznih klubov.

Povezava klubov s šolskimi društvi je obetajoča zato, ker za tako vzgojo mladih športnikov ni potrebno dosti denarja. Mladi imajo namreč zagotovljena številna tekmovalna v okviru ŠSD, klubi pa lahko odločno pripomorejo s trenerji in vaditelji, ker je znano, da na šolah manjka športnih strokovnjakov. Tudi tisti, ki delajo kot učitelji in profesorji telesne vzgoje, so običajno specializirani in tako ne morejo kakovostno voditi vseh športov. Pomoč s strokovnjaki pa je hkrati tudi osnova za večjo kakovost dolenskega športa. J. SPLIČAL

Šport

NOVI SAD: Na zveznem gimnastičnem tekmovanju za „Pokal republike“ je v ljubljanski reprezentanci nastopila kot gostja tudi Novomeščanka Maja Dokl, ki je bila v članski konkurenci druga do tretja. Nekaj dni prej je na dvoboju med reprezentancama Vojvodine in Slovenije v Sremski Mitrovici zmagala v konkurenci mladink. (J. M.)

SKOPJE: Na tradicionalnem turnirju republik v odbojki so nastopile tudi mladinci Slovenije. V reprezentanci so bile Novomeščanke Pučkova, Rajerjeva in Biličeva. Slovenke so bile zadnje, vendar so se dobro upirale zlasti zmagovalkam iz Vojvodine, s katerimi so izgubile 2:3. (S. D.)

METLIKA: V počastitev občinskega praznika je pred številnimi gledalci kegjaška ekipa Metlike premagala vse tekmece in zmagala na turnirju s 391 podrtimi kegji. Sledijo: Zadrugar (Karlovac), Novo mesto, Rudar Kanizarica, Metlika II., Ozalj in Iskra Semic. (M. P.)

KRŠKO: V prijateljski košarkarski tekmi so mladinci Laškega premagali domačine 68:47. Domačini bi lahko z dobrim trenerjem hitro napredovali. (I. R.)

NOVO MESTO: V počastitev dneva republike je v tekmovalstvu zračno puško zmagala ekipa Pionirja pred SD Vinko Paderšič. Med posamezniki je zmagal Berlan s 166 krogi, med ženskami pa Bračkova s 150 krogi. (J. S.)

BREŽICE: V prijateljskem srečanju ekip dijaških domov Brežic in Krškega so zmagali Krčani v malem nogometu in namiznem tenisu, košarko pa so brez najboljših tesno izgubili. (T. I.)

SAMOBOR: V počastitev dneva republike sta se v Samoboru pomerili sindikalni reprezentanci domačinov in Brežičanov. V odbojki so zmagali Brežičani 3:0, povsod drugod pa domačini: v nogometu 4:2, v namiznem tenisu 5:2, v kegljanju 658:601, v streljanju z zračno puško 1482:1413 in v šahu 8:1.

NOVO MESTO: Na mesečnem hitropoteznem turnirju sta zmagala Škerlj in Stokanovič s 7,5 točke. Tretji je bil Picck, četrti pa Milič. (J. U.)

BREŽICE: Smučarsko društvo bo na daljevalo z urejanjem središča v Pečicah, kjer bodo postavili tudi vlečnico. Društvo je pred dnevi pripravilo tudi sejem rabljene smučarske opreme. Pod strokovnim vodstvom je sejem dobro uspel, kupcev je bilo veliko. (V. P.)

BREŽICE: Uprava nogometnega kluba je ugodno ocenila jenski del tekmovanja, v katerem so Brežičani v celjski podvezi premočno osvojili prvo mesto v razmerju golov 35:6. Zmenili so se, da bodo imeli tudi pozimi redne treninge, ko bo v telovadnici tudi nogometna šola za mladino. Prav zato so mladinskim aktivom po šolah, delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih poslali vabila za vpis v to šolo. (V. P.)

NOVO MESTO: V počastitev dneva republike je šahovski klub pripravil nagradni brzoturir, na katerem je zmagal Penko z 10 točkami. Sledijo: Stokanovič 9, Petkovič 8, Istenič 7,5, M. Picck in Poredoš 7.

LESKOVEC: Na rednem občnem zboru Partizana so se zavzeli za amaterizem in še večjo varčnost, da bodo lahko izpeljali nove načrte: ureditev igrišča, nakup nekaterih prepotrebniših rekvizitov in podobno. Najuspešnejša je bila v zadnjem obdobju rokometna sekcija, ki je imela 53 srečanj. Če bo raznim organizacijam in Partizanu uspelo najti skupno pot, kot je bilo to čutili na občnem zboru, se društvu obetajo še večji uspehi. (L. Š.)

KOČEVJE: Na drugokategorijskem turnirju se naprej vodi Podkoritnik, ki je v devetih kolih zbral 7,5 točke. Sledita mu K. Mohar in Janež s točko zaostanka. (B. C.)

košarka

Okrepiteve v Metliki

Košarkarji metliške Beti se resno pripravljajo na tekmovalno v slovenski B ligi. Trener Pšeničnik ima po odhodu Jezerinca k vojakom na voljo pet novih moči: Dautoviča in Laliča iz Bratstva Travnik ter Rožiča, Kosovca in Perkoviča, ki so prišli iz Karlovca 67. Sicer pa zdaj trenirajo še Medek, Arbutina, T. in Z. Vergot, Guštin, Milek in Prevalšek.

Metličani so že tudi igrali prvo prijateljsko tekmo in v Karlovcu izgubili z drugoligašom Karlovcem 67 s 65:84 (37:39).

Razen članov trenirajo tudi mladinci. Trener Z. Vergot vadi 18 igralcev, Rožič, ki vodi pionirje, pa ima kar 25 do 30 najmlajših. Zanimanje za košarko je tako v Metliki spet večje. M. PREDOVIČ

Oči v krogih Münchna

Jože Splichal

Cvetoča črna borza

Marienberg, glavni muenchenski trg in središče mesta. V dneh dvajsete olimpiade je bil Marienberg glavno zbirališče vseh tistih, ki so imeli karkoli povedati o športu. Komentariji so bili glasni in manj glasni, zolenci in mirni — kdor jih je hotel poslušati, jih je pač poslušal, kdor jih ni maral, je sel. V vsaki trgovini v tem središču mesta so v izložbo postavili barvne televizorje, da so ljudje, ki niso dobili vstopnic za olimpijske prireditve, videli vse — skozi oči kamere.

V športnih trgovinah so že reklamirali adidas trenirke in copate, v katerih so se pripravljali nemški športniki — njihova prodaja se je začela tisti hip, ko je bilo olimpijskih iger uradno konec.

Marienberg je bil v tistih dneh več kot zbirališče, več kot barvni televizorji, trgovine ali kavarne. Muenchensko središče mesta je bilo glavno zbirališče preprodajalcev kart, veličanska črna borza, na kateri so najbolj spretni lahko čez noč obogateli.

Po obrobju so sicer skupine hipijev breknale na kitare in prepevale ter zbirale drobiž v klobuke, najbolj vneti propagandisti različnih cerkva pa so vabili ljudi pod svoje zvonove — toda Marienberg je ostal zbirališče preprodajalcev in resnična muenchenska športna črna borza.

Vstopnice za zaključno slovesnost, ki so v redni prodaji stale nekaj deset mark, so na črni borzi prodajali po 400 do 500 mark. Muenchenska policija je imela preveč skrbi z vsemi kronanimi glavami, ki so prišle na obisk, z neštetimi visokimi gosti, ki so potrebovali zaščito: črna borza je zato cvetela! Nikogar ni bilo, ki bi jo preganjali. Mimo so preprodajali nastavljeni cenovnopostopni in barantali. Največ je bila vredna atletika, tudi plavanje so prodajali za suho zlato. Dovolj zanimanja je bilo tudi za rokomet in kosarko ter gimnastiko, kajpak pa je bila odveč bojazen o neprodanih vstopnicah: prav vse je bilo mogoče preprosti v marke!

Atletsko popoldne je veljalo pri preprodajalcih okroglo 100 mark. Popoldanska vstopnica — stojišče je imela nominalno vrednost 10 do 15 mark. V približno takem razmerju so šle v denar tudi plavalne vstopnice in kajpak vse vstopnice za pomembne tekme v katerikoli panogi. Tu etika ni nič pomagala, nič ni koristilo sklicivanje na poštenost ali kazanje na resnično ceno.

Na Marienim trgu je vladala najbolj okrutna ponudba in povpraševanje. Marka je v teh dneh v primerjavi s papirnatiimi vstopnicami pač občutno devalvala.

Kdo so bili preprodajalci? Kajpak domačini, ki so si ustvarili zalogo in ki so že vnaprejšnj zavohali izdatne dobičke. Po zvezah se je gotovo tudi v Muenchnu dalo priti do vstopnic — in na črni borzi so potem dobro izkoristili to možnost. Potem so prodajali vstopnice tudi najrazličnejši turisti: nekaterim se pač ni dalo na igre, drugim niso bile več posamezne tekme, tretji so hoteli zaslužiti. In končno: med preprodajalci je bilo dosti športnikov, ki so dobili proste vstopnice, pa so jih sredi Muenchna drago prodajali.

Najbrž so bile njihove dnevnice znatno manjše od cen, ki so gospodarile na polih muenchenskih trgovin. Spominki so bili naravnost ouderško dragi: srednje velik kužek Waldi, maskota tve iger, narejen iz blaga, je stal nič manj in nič več kot 15 mark.

Zato ni bilo malo takih, ki so vzklikali: „Živeča črna borza!“ V začetku septembra je bila na Marienplatzu zares cvetoča...

Prihodnjici: ZNAKI YU V MUENCHNU

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Šetališče — na Mesto prepisano

(Iz Novega Mesta) Občinski zastop imel je zadnji petek, 25. novembra sejo. Ob tej priložnosti povemo, da ima redno sejo vsak petek v mesecu.

Vzame se na znanje sporočilo županstva, da je novi dreved — šetališče proti kolodvoru — urejen s tem, da je vse plačano in na Mesto prepisano. Skrbelo se bo še, da se različne parcele spravijo pod eno vložno številko.

(Iz Valte v a si) Ni še dolgo temu, kar je tukaj neki fant z nožem nevarno zabodel svojega tovariša radi malenkostnega prepira; ker je obelil nekdo pred farovžem stoječa drevesa; kar so pri Vintarji jezice pokradli, vže je vrgel hubodnez v neko tukajšnje hišo pol kilograma težak kamen v okno v trenutku, ravno ko se je misli hišni gospodar z družino k počitku podati.

Zadnje hudodelstvo je baje podkupljeno, ter se je zgodilo iz maščevanja; hudobnežu so menda vže na sledu. Komaj je je zadnje hudodelstvo nekoliko pozabilo, vže so tatje podli zdi v Strazju v dve zidnici, ter pokradli vino. Ubog kmet, imaš vže tako slab pridelek in še to, kar ti je Bog določil za trudopolno delo — odneso ti tatje.

(Na Francoskem) imajo doslej vso vladno moč v rokah prostozidarij ali frajmavterij. Ker pa se katoličani zadnji čas bolj in bolj spoprijaznujejo z ljudovlado, zato se boje, da bi slednjič utegnili ti oblast nase potegniti. Radi tega prevdarjajo, kako bi ukovali katoliško cerkev. Cerkev bo pač trpela — a njihov trud bode zastoj.

(Svarilo.) Dolenjemc in sploh Slovence, kateri mislijo potovati v Ameriko, bodi priporočeno naslednje svarilo: Prevožnje družbe v Bremeu ne sprejemajo več potnikov za III. razred (Deck); ker tem potnikom je odkazala amerišanska vlada kvaranteno (t. j. dvajset dni morajo čakati na ladji, preden jih puste na suho). Družbe radi tega ne sprejemajo potnikov drugače, kakor da se vozijo v II. ali v I. razredu. Dalje mora imeti vsak izseljenec, kadar stopi v Ameriko na kopno, 10 dolarjev, t. j. 25 gl. našega denarja. Mnogokrat se tudi zgodi, da morajo ljudje po več dni čakati v Bremeu, in tam morajo plačati vsaki dan tri marke (1 gl. 80 kr. našega denarja) za hrano in stanovanje brez vsakega ugovora. Z malo denarja torej ne gre v Ameriko.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC, 1. decembra 1892)

Z naših vrtov

Krivica ko obrtnikov

Osebnih dohodkov občanov so po zakonu javni, zato ni nič nenavadnega, če nam pridejo v roke spiski prijavljenih dohodkov posameznih ljudi. Nenavado je bolj to, da imamo pri nas še toliko slabo plačanih obrtni, saj so nekateri znani dolenski obrtniki in gostilničarji vpisani s tako nizkimi zneski dohodkov, da so pod jugoslovanskim povprečjem družinskih dohodkov. Ubožci.

Vprašujemo se lahko, zakaj tako birokratski, nečloveški in brezdušen odnos davčnih služb! Zakaj tih ljudi ne odstopi socialni službi, kamor spadajo, da jim bo pomagala? Zakaj smo se pa borili?

Šofer povozil sv. Antona

„O preljubi sveti Anton, za časa Kočevarjev si stal, vojno si srečno prestal, po vojni si se obdržal, zdaj so te pa povozili!“ je tarnava ženica večkrat trčila. Malo prej je padel sneg, tam je bilo blato, da je avtobus zdrsil, in je z zadnjim konicem trčil v kapelico. Streha kapelice je takoj odletela, sesule pa so se tudi tri od širih sten kapelice. Skoraj nepoškodovana je ostala le stena, na kateri je naslikan sv. Anton.

J. PRIMC

Gosja peresa

Naporno in obsežno je delo za pečlansko komisijo, ki je več tednov prebrala 171 poslatih prispelov za nagradni natečaj GOSJE PERE. Te dni je dala iz rok zadnje predloge, ki so prišli v najokvir izbor.

Uspehi natečaja bodo razglasili prihodnji teden. Prizmo smo izbrani pisarji imeli se povprašati, če niso svojih zgodb medtem že objavili ali to je bil eden izmed pogovov našega razpisa. Te dni pričakujemo njihove odgovore. Sledil bo razglas petih najboljših piscev, ki jih čaka pet letnih denarnih nagrad.

Do prihodnjega četrtka torej, ko bomo razglasili najboljše sodelavce, se potpite, prosimo!

Bralce in sodelavce lepo pozdravljamo!

UREDNIŠTVO

Turbno jutro na pogorišču kozolca s 6 štanti. Noč groze in izgube vse krme za zimo. Po nestrokovni oceni je škoda za 40 tisočakov, zavarovanca pa je bilo kot ponavadi: malo, le za 10 tisočakov. (F. A. Zeleznik)

ŠTIRILETNI OTROK ZAŽGAL KOZOLEC Čemu je imel deček vžgalice?

Slavko Rudič, kmet iz Radulj: pred zimo ob krmo

Poslej ta otrok prav gotovo ne bo imel več v rokah vžgalice! Tako je pač, žal, vedno. Koliko je bilo že pogorišč zaradi tega! Od tistega, kar je ostalo od 20.000 kg sena, se je po pone-deljkovem požaru v kozolcu kadilo še v terek zvečer. Čeprav so kup premetavali vsu noč in dan. Zgorili so tudi 3 kmečki vozovi, 1000 kg koruze in 70 kg fižola, vinska stiskalnica, več

prostominskih metrov desk, raznih strojev in podobnega, kar pač sodi pod kozolec.

— Kako da niste mogli rešiti vozov? smo vprašali gospodarja.

„Nihče od sosedov ni pomagal, gledali in smejali so se,“ je bil odgovor.

— Kako je s tem? smo vprašali v bližnji Bučki.

„Veste, bog je dal Raduljčanom vodo, kar je bilo dolgo problem pri nas, po drugi strani pa jih je sprl med seboj,“ je bil odgovor poznavalca razmer, ki pa ni želel biti imenovan. Udarec nesreče bi moral ljudi

združiti, morda se bo to zgodilo, čeprav so vsi veseli, da so se izognili nesreči.

— Kako da niste mogli rešiti vozov? smo vprašali gospodarja. „Nihče od sosedov ni pomagal, gledali in smejali so se,“ je bil odgovor. — Kako je s tem? smo vprašali v bližnji Bučki. „Veste, bog je dal Raduljčanom vodo, kar je bilo dolgo problem pri nas, po drugi strani pa jih je sprl med seboj,“ je bil odgovor poznavalca razmer, ki pa ni želel biti imenovan. Udarec nesreče bi moral ljudi

Darilo CT KPS

Knjige in slike za šolo v Vas-Fari

Na proslavi v počastitev dneva republike so se 28. novembra v dvorani osnovne šole Vas-Fara zbrali vsi učenci osnovne šole. Prišli so tudi gosje iz Kočevja: sekretar občinskega komiteja ZKS Jože Novak, sekretar občinske konference SZDL Nace Karničnik, predsednik občinske konference ZMS Ivan Oberstar, Peter Šobar st., Anton in Olga Ožbolt, predstavniki osnovne šole Brod na Kolpi ter mnogi domačini iz Vasi-Fare in okolice.

Najprej so nastopili učenci osnovne šole s izbranim programom. Ravnatelj Franc Volč je spregovoril o prazniku, predsednica pionirske organizacije pa je sprejela občinske pionirske organizacije.

Tone Ožbolt je nato predal učencem darilo kolektiva bivačnice Centralne tehnične KPS, in sicer 121 knjig ter 7 umetniških reprodukcij. Pionirji so goste obdarili z glasilom „Doma sem ob Kolpi“ in se za obisk lepo zahvalili. Nato so si gostje ogledali razstavo „30 let razvoja pionirske organizacije“.

Zborovanje so pozdravili tudi brodski pionirji in s tem poudarili pomembnost tega srečanja. Slovesnost je bila prisrčna in bo gotovo ostala vsakemu udeležencu dolgo v spominu.

M. VOLF

Dropal pijanega človeka

Ludvik Šoš iz Kočevja, ki je bil že večkrat kaznovan, je prijavljen okrožnemu javnemu tožilstvu, da je napadel pijanega lilič Ivanoviča in mu vsilil skoraj vso mesečno plačo

Ludvik Šoš dejanja ni priznal. Trdil je, da je bil ves ta dan doma, se pravi podnevi in ponoči, ter da ga po nedolžnem dolžijo. Zagotavlja je, da to lahko potrdita mati, sestra in celo kontrolor socialnega zavarovanja, ki ga je prišel kontrolirati, ker je bil namreč takrat na bolniški.

Več prič pa je potrdilo, da je bil v resnici v bifeju kegljišča „Gaj“. Med temi pričami je bila tudi Soševa mati. Tudi sestra je zatrjala, da ga ni bilo doma; kontrolor socialnega pa je povedal, da je Šoš obiskal 14. in ne 15. novembra.

Sestra je povedala, da je tisti večer prišel brat domov okoli 22. ure in zahteval denar. Dala mu je 100 din, da bo lahko plačal zapitek v bifeju. Brat ji je denar vrnil že nekaj ur kasneje in dejal, da mu je med tem nekdo vrnil 400 din, ki mu jih je bil dolžan.

Ludvik Šoš je bil doslej že večkrat sodno kaznovan in zaprt. Nazadnje se je iz zapora vrnil pred slabim letom dni. Zaradi dirzave tatvine je moral 22. novembra letos spet pred sodišče, zdaj pa ga prijavilo tožilstvo še zaradi ropa.

AB Agraria BREŽICE Ste v zadregi za darilo?

Šopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarje Catež!

TURISTIČNO DRUŠTVO BRESTANICA

- želi zapolniti primerno osebo v točilnici
- na Brestanškem gradu.

Točilnica je odprta ob delavnihih in popoldanskem času, ob nedeljah in praznikih pa ves dan. Mesečni prejemki bodo odvisni od prometa (do 1500 dinarjev). Stanovanje po dogovoru. Rok prijave do 15. decembra 1952.

Najboljši Belgijci in Italijani

Nemskemu amaterju Francu Brusu iz Kočevja medalja za uspešno zastopanje jugoslovanskega kratkega filma

„Kakna je bila vsebina filma?“, vprašali smo ga. „Filmi so bili zelo zanimivi,“ je odgovoril. „Za mnoge ljudi je bil prvi stik s filmom. V nekaterih filmih so igrali celo poklicni igralci.“

„Kako sta se odrezala filma?“, vprašali smo ga. „V prvem filmu sta se odrezala zelo dobro, v drugem pa nekoliko slabše.“

Sneg nagajal

Sneg, ki je zapadel nekaj dni pred prazniki, je povzročil veliko nevednosti v ribiški občini. Zaradi številnih okvar na električnem omrežju je bilo več krajev nekaj dni brez električnega toka, nekaj vasi je ostalo brez elektrike do popoldneva tudi na dan republike in so bili tako prikražani za televizijski program.

„Vse udeležence festivala je sprejel avstrijski minister za kulturo in prosveto. Sprejel me je bil v prostorih ministrstva. Udeleželi sem se tudi podelitve nagrad in priznanj, ki je bila v najboljšem luksuznem hotelu „Vienna Intercontinental“. Pri podelitvi je govoril dunajski podžupan, ker je bil zupan nekje v tujini. In svečanosti so se udeležili vsi vidnejši predstavniki dunajskega kulturnega življenja. To priložnost naj izkoristim še, da se zahvalim temeljni kulturni skupnosti, ki mi je omogočila, da sem se lahko festivala udeležil. Seveda želim, da bi FKŠ tudi v bodoče pomagala razvoju naše amaterske filmske dejavnosti.“

J. P.

Bil je duša osilniške občine

Organiziral je kmetijska predavanja, vodil kulturne skupine in organiziral Sokol — Na sestanke prosvetnih delavcev je hodil peš iz Osilnice v Kočevje — V nekdanje šole občine Osilnica je hodilo pred vojno 230 otrok, letos pa 26 in 40 še v hrvaške šole

Dolenjski list tribuna bralcev

Novoletnih daril

Novoletni darili so vsi tisti, ki so jih prejeli v letošnji noči. Na dan pred prazniki so se v vsi domači hiši razpisovali, kaj bodo dobili. Vsi so bili zadovoljni, saj so dobili tisto, kar so si želeli.

Šolski izlet na kostelskem gradu pred štiridesetimi leti. Na sliki v sredini profesor Tomo Podnar, tedanji šolski upravitelj iz Osilnice; pred njim na desni Zinka Cindrič, učiteljica doma iz Babnega polja; na levi Olga Oračeva, upraviteljica osnovne šole Papeži. Na sliki je več vrstnih profesorov iz občine Osilnice, med njimi na levi s klobukom v rokah Leopold Levstik; v sredini poleg učiteljice Cindričeve Jože Zagar, kapetan I. razreda, sedanji direktor trgovske hiše v Kočevju. Skoraj vsi ti učenci so bili udeleženci NOB.

SKOK NA MARS

9. Paradižnik je glasno ravnatelj v hotel vstati, da bi odšla. A gleda v ogledalo. Neviden magnet ga je zgrabil za vrat. Šel je na sprehajanje pred pomivalno korito... Istočasno je nevidna sila odprla vrata. Paradižnik je doumel — bil je v hotelu.

MIHA MATÉ 12

Ne takšen narod ne bo in ne more nikoli izumreti! Koliko volje in vročekrvnosti je v tej preprosti slovenski slovenski duši! Kaj vsa kultura, naši pisatelji in šulmoštri, dva zvezna ligaša, univerza, drama in tisoč drugih malenkosti, to ni nič v primeru širokih mas, ki najdejo svojo potrditev v manifestacijah širokega značaja. Vinski sejem, da, vinski sejem, to je praznik tega majhnega, zatiranega, v okove potisnjene in tisočletja gaženega, a danes svobodnega naroda, ki je znal in še danes ohrani domačnost in svojo samoniklost.

Slovenec ni Slovenec in Ribičanec ne bi bil Ribičanec, če ne bi spoštoval takega praznika, zato sem jo s Francetom v nedeljo korajžno mahnil v Ljubljano. Nekoliko sva se bala, kako bova prišla do Razstavišča, ker bolj slabo poznavava Ljubljano. No, pa ta skrbi je bila odveč, saj je od postaje do razstavišča prostora ležalo toliko razbitih flas in kozarcev, da sva sva samo po teh sledih in nisva mogla zgrešiti.

Počasi sva se približala do šankov, kjer so dajali vino za poskušajo. Okrog naju je vse letelo po zraku in nekdo z razbitim nosom je kričal: „Držite me, drugače ga bom ubil!“ Potem sva je prišla do glavne hale in ves najin trud je bil poplačan. Cukala sva ga kozarček za kozarčkom in to s čedalje večjim veseljem. Vina so bila res dobra in šele sedaj sem ugotovil, kakšno brozgo pjemno po naših oštarjih. Še slajše pa je bilo zato, ker so ga točila tako srčkana bitja, ki so se jim tako lepo privzdigovale kikelece, kot bi bile na štrumpandelnjih.

S Francetom se nisva pustila prositi. Tudi do vodke apostojske sva prišla, čeprav je bil pred tistim šankom takšen drenj, da sva se komaj prenilina v ospredje. Bila sva med samimi funkcionarji, ki so jo pridno skali in mislili, da jih bo še naprej ustoličevala.

Od tujih vin naju je pritegnilo izraelsko, saj so vsi govorili, da jim je pomagalo pri njihovi agresiji. Ko sva ga poskusila, me je France krepko sunil pod rebra in rekel: „Permes na mal, tu je pa precej ameriškega vmes!“

Po naši lepi stari navadi sva potem vtaknila v vsak žep še po en literček in jo mahnila po Ljubljani. Povsod praznično vzdušje, vse v znamenju zelenega zapigeta zmaja. Pred Prešernovim spomenikom sva videla junaka dvajsetih let, ki je prid-

...cukala sva ga kozarček za kozarčkom... no zalival trotoar in skoraj jokajoče recitali: „Oh, predragi Simon Askerc, zakraval me je tvoj Gorski vijenac!“ V dno duše se nam je smilil in Prešeren tudi, ker ni mogel dočakati tih lepih, vinskih časov. Vem, da bi bila potem njegova Zdravljica še tisočkrat lepša.

Usleda sva se v Francetov avtomobil in se odpravila proti domu. Pri Velikih Laščah pa sva se kar malo strelžila. Videla sva opele rekord Pedzirjevega Jožeta, ki je krepko tičal v nekem drevesu. Ustavila sva se in se pridružila mlčnikom, ki so dobili Jožeta. Menda se ga je tudi on nacukal na vinskem sejnu in ko se je avto zaletil v drevo, je revček omahnil na volan in zadremal.

„Tovariš, zbudite se, tovariš!“ ga je rukal neki mlčnik. Jože se je omočen prebudil in dejal: „Ja, ja, kar zadaj se usedite, takoj bom šli naprej!“

Nisva se hotela dati časa zdrzaveti, kajti mlčnik je že privlekel na dan balonček, sama pa nisva vedela, če bova imela dovolj sapa, da bi ga nafilnili. France je poglinal in za korajžo sva do doma počukala še tiste literčke.

Doma sem se pohlevno ulegel poleg moje Johance, vendar nisem mogel zaspati. Čudno se mi je zdelo, da se vse tako nemumno vrtil okrog mene. Moral sem vstati. Odprl sem vrata in pričel z gasilskimi vajami. Malo nenavado je bilo, pa vseeno. Povsod okrog črna tema, tako da me je kar zgrabil pesniški navdih:

„Nobena zvezda ne miglja, luza pa takšna, da kar čofota.“

Šele naslednjega dne sem popolnoma dojel smisel svojih stihov. Prebudilo me je Johanino kričanje: „Prašič, prašič!“ je vpila, „seveda nobena zvezda ne miglja, ko pa je ta pijanec nagravčni zamenjal vrata od omare s hišnimi in vse posvajal.“

Sam seveda nisem rekel nobene, bil sem pa vseeno vesel, da sem tako junako potrdil svojo narodno zavest.

Nu deželci je že tako, da mora človek gledati, kaj in koliko živine bo imel v ljuv in kaj bo lahko v ljuv. Kmečk- tega življenja si sploh ne morem zamisliti brez kolov in vsega tistega tihozitja ob dobro prekajeni kravi in kakšnem literku.

Dežurni poročajo

OGENJ IZ CEVI - 28. novembra ob 10.20 je začelo greti v poslopju družbenih organizacij v Trebnjem. Ogenj je nastal zaradi nestrokovno montirane dimne cevi. Ogrozil je vse poslopje, vendar so ga prostovoljni gasilci iz Trebnjega omejili. Škode je za 2.000 dinarjev.

ODLOŽEN PEPEL - 28. novembra dopoldne je gorelo na stanovanjski hiši Nika Popoviča v Bršlinu. Ogenj je Popovič takoj opazil in tudi pogasil, tako da je škoda 1.500 dinarjev. Kaže da je bila v pepelu na podstrešju tudi žerjavica.

PO DVE KOKTI - V noči na 28. november je neznanec vlomil v delavsko restavracijo v Novem mestu. Vlomilec je razbil šipo na oknu in zlezel v notranjost. Iskal je denar, našel pa je le za 20 din drobiža in popil dve kokti.

SKOZI SIPO - 28. novembra je neznanec vlomil v nedograjeno hišo Antona Lešnjaka pri Roku. Vlomilec je razbil šipo na oknu in zlezel v hišo, potem pa je spil nekaj vina in se najedel. Odnese ni ničesar.

MONOKSID - 28. novembra zjutraj so našli v garaži mrtvega 44-letnega Stefana Suštarja iz Gor. Lakovnic. Ugotovili so, da se je Suštar zastopil z monoksidom, ki je v zaprti garaži uhajal iz prižganega avtomobila.

UKRADEL IN TRČIL - 29. novembra zvečer je neznanec v Zburah vzle osební avto Jožetu Srčiču iz Griča. Naslednji dopoldan so avto našli na cesti proti Bučki, vendar je bil karamboliran.

OB DENARNIKU - 30. novembra je Fadilu Džankoviću, delavcu novomeškega Pionirja, nekdo ukradel denarnico z dokumenti in blokom za hrano ter ga oškodoval za 400 dinarjev.

DO IZTREŽNITVE - 1. decembra so metliški miličniki pridržali do iztrežnitve Mehmeda Melkića iz Golubovič pri Vel. Kladuči, ker je v hotelu Bela krajina razgrajal in razbijal steklenino. Melkić se je naslednjega dne v tem metliškem hotelu spet tepel z gosti. Še enkrat so ga pridržali in prijavitli sodniku za prekrške.

Velika škoda

24. novembra je Bruno Arenšek iz Dobrne pri Celju peljal tovornjak s prikolico iz Krškega proti Sevnici. Na ozkem mestu v Impolci mu je pripeljal naproti s tovornjakom Mladjan Kavič iz Banjaluke, ne da bi upošteval prednost. Pri trčenju je bilo za 70.000 dinarjev škode.

Zaneslo jo je

27. novembra popoldne je avto, ki ga je vozila Magda Kontal, doma iz Velikih Malenc, v Malencah začelo zanašati na levo. Kontalova, ki se je peljala proti Catežu, je zapeljala čez bankino in se ustavila na strehi. Na avtomobilu je za 8.000 dinarjev škode.

»Dolenjski list« v vsako družino

Disco klub

Sila različna so mnenja o novomeškem disco klubu. Eni ga hvalijo, drugi grajajo. Pa naj vam zaupam zgodbi, ki se je zgodila v klubu novomeške mladine prejšnjo soboto. Vem, da mi jo bodo tisti, ki se s klubom ukvarjajo, zamerili, ker pa je vse več podobnih zgodb, je prav, da je objavljena.

Ob »barčku« sta slonela fanta, ki sta pravkar naročila steklenici piva. Mimo sta se pogovarjala, ko je k njima pristopil Mak in enemu izmed njiju rekel: »Daj mi požirek.« Fant, ki ga je Mak nagovoril, se zanj ni zmenil, zato je Mak prošnjo ponovil, pridržal pa se mu je še Boris. »Daj, daj mi požirek,« je ukazal ta. In res, Mak je segel po steklenici in se dobro odžejal. Boris pa s tem ni bil zadovoljen, hotel se je odžejati še on. Fant s pivom se je upravičeno uprl: »Piva ne dam!« No, pa je svoje mnenje hitro spremenil, ko je videl, da Boris z njegovim odgovorom ni zadovoljen. Še enkrat je popustil in tudi Boris se je odžejal. Nato

Prvi sneg je povzročil na Kočevskem precej nevšečnosti, med drugim je tudi »zmešal« ali potrgal telefonske linije oziroma žice, povzročil neprijetnosti v prometu, 27. novembra zvečer pa je pogosto zmanjkovalo elektrike. Na sliki: potrgane telefonske žice na Rudniku, slikano 26. novembra. (Foto: J. Primc)

KAZEN ZA LAŽNIVO NAPOVED:

Tri leta za utajo davkov

Jože Tratnik, mesar z Rake, je za l. 1968 napovedal za dober milijon dinarjev prometa, v resnici pa ga je imel skoraj 1,43 milijona

Jože Tratnik, 35-letni mesar z Rake, je bil na novomeškem okrožnem sodišču - senatu je predsedoval sodnik Janez Pirnat - obsojen na tri leta strogega zaporaradi kaznivega dejanja davčne utaje, plačati pa bo moral tudi 19.161,55 dinarjev premoženjske koristi, ki predstavlja razliko med plačanimi davki in prispevki in v sodnem postopku ugotovljenim prometom in iz njega izvirajočimi davki in prispevki.

Davčni organ krške občine je namreč v postopku ugotovil, da znašajo davki in prispevki iz njegovega poslovanja 55.701,20 dinarjev: tak znesek so mu tudi zaseli.

Tratnik je krški davčni upravi prijavil za leto 1968 samo 1.051.264 dinarjev prometa in le 27.505 dinarjev čistega dohodka, od česar bi znašali davki in drugi podpisani prispevki le 7.825 dinarjev. V resnici pa je imel vsaj 1.426.489 dinarjev skupnega prometa, davki in prispevki pa zato znašajo 74.863 dinarjev. Z lažnivo napovedjo je Tratnik utajil za 67.073 dinarjev davkov in prispevkov.

Obtoženec se je zagovarjal, da je bila resnična njegova prva napoved. Trdil je, da je v njegovem prometu všteti tudi za 200.000 dinarjev prometa, ki ga je opravil njegov brat, mesar iz Leskovca, z ljubljansko Prehano preko njega. Ugovarjal je tudi, da je za 40.000 previsoko ocenjen promet, ki ga je imel z bratom, gostilničarjem v gostišču Pri Luki. Razen tega je še menil, da je previsoko ocenjen promet v njegovi mesnici in da so mu priznali preveliko stroškov.

Sodišče ni verjelo tem zagovorom: glede poslov z bratom - mesarjem, je obtoženi sam spreminjal zagovor, vendar ga ni mogel doka-

zati z dokumenti. Ni brez pomena tudi dejstvo, da je bil brat tisto leto pavšalist in zato brez bojazni, koliko obtoženčevega prometa vzame na svoja ramena. Tudi glede prometa v mesnici na Raki sodišče ni verjelo zagovoru, saj je imel Tratnik od skupnega prometa v vrednosti 130.000 dinarjev za več kot za polovico prometa s suhomesnatimi izdelki. Sodišče je razen tega upoštevalo še mnenje izvedence, ki je pri prevozih na primer upošteval takratne cene v sorodnih obratih družbenega sektorja.

Ob izreku kazni je sodišče upoštevalo kot obtežilno okoliščino dejstvo, da je bil Tratnik takrat odbornik občinske skupščine v Krškem. Sodba še ni pravomočna.

Nož in psovke
Sevnica-Tržišče: avtobusna vožnja v kavbojskem stilu

Skupina 4 fantov se je 28. novembra v sevniški kolodvorski restavraciji zabavala tako dolgo, da je odpeljal tudi zadnji večerni vlak proti Tržišču. S šoferjem avtobusnega prometa Gorjanci Nejcem Radičem so se pogodili za izredno vožnjo do Tržišča. Ko so se pripeljali do Tržišča, pa so želeli izstopiti brez plačila. Dvema je to tudi uspelo, dva pa sta ostala v vozilu. Šofer je usmeril avtobus nazaj proti Sevnici z besedami, da bodo voznično pač plačali na postaji milice, če tega nočejo storiti, kot so se dogovorili. Med vožnjo se je eden od nezancev pogljal k armaturni plošči vozila in izlekel ključ, motor in luči pa so delovali tudi brez tega. Šoferju je uspelo zbiti napadalca iz rok tudi nož. V Jelovcu je železniški prometnik končno obvestil postajo milice v Sevnici, saj se je tu nered še bolj razpilnil. Fantje so namreč dobili okrepitev iz bifeja v Jelovcu, eden je prišel kar z motorno žago nad šoferja. Nenevadni potniki seveda niti miličniku niso hoteli dati osebnih podatkov, nazadnje sta mu celo pobegnili. Sevniški miličniki so vse skupini na sledi.

Šofer, ki je želel neznanim potnikom ustreči, se je vsekakor hudo uštel in le po naključju jo je odnesel brez poškodb. Takim in podobnim moledovanjem za prevoz v bodoče prav gotovo ne bo več ustrejel.

Za red pri vseh!

Občani grajajo poledenele poti in malomarne lastnike hiš, ki se ne brigajo za pločnike

Za življenje v prometu je človek sprejel strogo določen red. Red je tu potreben bolj kot na katerem koli drugem področju. Od tega, kako ga uveljavlja, sta odvisna njegova osebna sreča in sreča drugih, saj je zdrav in za delo sposoben človek največje bogastvo družbene skupnosti. Tako pravi naš kodeks etike udeležencev v cestnem prometu.

Zato je prav, da so vsi ljudje neprestano odgovorni za vsa svoja početja v prometu. Zato tudi ni narobe, da so tako avtomobilisti kot tudi pešci kaznovani, kadar delajo napake. Vsaka napaka namreč ogroža varnost

vseh udeležencev v prometu. Zato je tudi prav, da z vzgojo odpravljamo te napake, ker se tako borimo proti nesrečam, proti denarni škodi in proti uničenju zdravja in človeških življenj. Toda edino pravilno bi bilo, da se borimo dosledno in da so za svoje ravnanje v prometu vsi enako odgovorni.

para grafi

Prejšnji ponedeljek, ko so v novomeški Dolenjski galeriji odprli slikarsko razstavo, je na zmrzneni in nepospirani cesti pred muzejem padlo več ljudi.

V našem uredništvu se je oglašilo nekaj občanov, ki so se pritoževali, da jih močno ovirajo nepospirane in poledenele ceste. Še posebej ostro so grajali Koštalovo ulico v Novem mestu, ki je bila 26. novembra dopoldne popolnoma poledenela, tako da je bila hoja skoraj onemogočena.

Občani so tudi grajali lastnike hiš, ki niso očistili pločnikov in poti pred hišami: tako so se pešci znašli v dvojnih težavah. Ali so se izpostavljali avtomobilom na cesti ali pa so morali gaziti sneg oziroma loviti ravnoteže po ledu.

Tež primerov žal ni malo. Od upoštevanja reda je odvisno normalno življenje v prometu. Borimo se torej za red pri vseh!

Da bo varna hoja

KRONIKA NESREČ

NOVO MESTO: UMRLA - 73-letna Alojzija Dular iz Cegelnice, ki se je 22. novembra poškodovala v prometni nesreči na Ljubljanski cesti, je 27. novembra za posledicami umrla v novomeški bolnišnici.

BIRCNA VAS: ZADEL GA JE LOKOMOTIVA - 16-letni Vinko Klobučar z Uršnih sel je šel 28. novembra ob 11.15 ob železniški progi med Uršnimi seli in Bircno vasjo. Ko je pripeljal vlak, je Klobučar gledal, kako se mu lokomotiva približuje. Ko je pripeljala do njega, ga je zadel v levo roko in bok. Klobučarja so odpeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima zlomljeno medenično kost in več reber.

LEŠNICA: VELIKA ŠKODA - Novomeščan Marjan Kos je 30. novembra peljal z Otočca proti Novemu mestu po cesti II. reda. Pri Lešnici ga je zaneslo s ceste, da je zdrsel ob živi meji, podrl cestni ki men in trčil v nasip. Potem se je avto prevrnil in padel po strmini v potok. Škode je za 50.000 dinarjev, pri nesreči pa je dobil sopotnik Boris Kos manjše odrgnine.

NOVO MESTO: DVA TOVORNJAKA - 2. decembra dopoldne sta si po Partizanski cesti v Novem mestu pripeljala naproti tovornjak s prikolico, ki ga je vozil Jože Murn z Dvora, in tovornjak, ki ga je vozil Franc Jerič iz Šmihela. Med srečanjem je prikolico zaneslo v Jeričev tovornjak. Škode je za 3.000 dinarjev.

SUHOR: V MEGLI - 3. decembra zjutraj je Ljubljancu Jožetu Pušu v nepreglednem ovinku pri Suhorju v gosti megli pripeljal naproti avto. Puša, ki se je umaknil na desno, je zanesel v varovalno ograjo,

TRČENJE NA JASNICI

Na Jasnici se je 1. decembra ob 19.30 blizu motela zaletel z avtom 21-letni Anton Levstek iz Gornjih Ložin 4 pri Kočevju v stoječi tovornjak Cestnega podjetja Novo mesto, ki ga je vozil 28-letni Anton Cvitkovič iz Kočevja. Pri trčenju se je voznik osebnega avtomobila laže poškodoval, njegov sopotnik iz Ribnice - njegovega imena nismo zvedeli - pa huje in so ga morali prepeljati v ljubljansko bolnišnico. Škode je za okoli 12.000 din. Pri preizkusu, ki so ga opravili miličniki, je Levstekov alko-test pozelenel preko polovice. Cvitkovičev pa ne.

TRČENJE, KO GA JE OPOZARJAL

24. novembra je proti Zagrebu peljal tovornjak Avstrijec Alfred Kizmueller iz Linza. V Zalokah pri Raki se je za njim pripeljal Rudolf Mlakar iz Ljubljane. Na koleh avstrijskega tovornjaka se je začelo iskriti, zato je Mlakar Avstrijca opozoril. Ko je tovornjak zapeljal na rob ceste, ga je Mlakar prehitel, takrat pa se je z avtomobilom za njim pripeljal Jože Rabič iz Krškega. Ta se je zaletel v tovornjak in še v Mlakarjev avto. V Rabičevem avtomobilu sta se poškodovala sopotnika Stanko Koretič in Drago Kastelic, oba iz Krškega. Poškodoval se je tudi Rabič, na avtomobilu pa je za 10.000 dinarjev škode.

potem pa se je avto prevrnil na stroho v vinograd. Škode je za 5.000 dinarjev.

JEZERO: RAZNESLO ZRAČNICO - Ljubljancin Ljubo Pantič se je 3. decembra popoldne peljal proti Ljubljani, ko mu je pri Jezeru razneslo zračnico na zadnjem desnem kolesu. Avto je obrnilo in ga vrglo v grmovje. Škode je za 1.500 dinarjev.

KASLIJA: V KAMEN - 27. novembra zvečer se je Alojz Pakič iz Cerovca peljal iz Semic proti Strekljevci, Pri Kasliji je avto v ostrem ovinku zaneslo, da je trčil v cestni kamen, nato pa je zdrsil pod cesto. Škode je za 4.500 dinarjev.

BIC: PREHITEVAL TOVORNJAK - 28. novembra dopoldne je Zagrebčan Luka Baljkas vozil osebni avto proti Ljubljani. Pri Biču je prehiteval tovornjak, takrat pa je njegov avto zaneslo na levo, da je trčil v osebni avto, ki ga je naproti pripeljal Avstrijec Adolf Pfell. Pri nesreči sta se poškodovali Zagrebčanovi sopotnici Marta Baljkas in Nada Curnik. Obe so odpeljali v novomeško bolnišnico, škode je za 30.000 dinarjev.

PREKOPA: SKOK NA CESTO - Sentjernečan Ignac Škoda se je 28. novembra peljal od Prekope proti domu. Pri osnovni šoli je nenadoma prečkal cesto 11-letni Bojan Zagorc, ki ga je Škoda zadel in zbil na tla. Dečka so s poškodovano glavno in pretresom možganov odpeljali v novomeško bolnišnico. Škode je za 1.000 dinarjev.

NOVO MESTO: Z NOGO V TOVORNJAK - 28. novembra popoldne se je mopedist Franc Avguštin iz Hriba pri Stopičah peljal skozi križišče Irdinove ceste proti Gotni zveši. Pri zavijanju na levo je sopotnik Jože Lukšič iz Sentjošta zadel z nogov v tovornjak, ki je pripeljal naproti. Udarec je bil tako močan, da si je Lukšič zlomil levo nogo.

Pijan voznik tovornjaka

V ponedeljek zvečer se je v Dol. Gradšču pri Sentjerneju zaradi prehitre vožnje in pijanosti s tovornjakom prevrnil Viktor Dolar iz Gornjih Malaharova. Vozil je po sredi njega Maharovca. Vozil je po sredi ceste, in ko se je hotel ogniti osebnemu avtomobilu, je zapeljal v jarek, od tam pa se je prevrnil nazaj na cesto. Na tovornjaku je za 20.000 dinarjev škode.

Umril pod vlakom

30. novembra zjutraj je Ivan Kos iz Raven pri Krškem prečkal železniško progo med Sevnico in Radečami. Na levem tiru ga je zadel električna lokomotiva brzega vlaka. Kos je zaradi hudih poškodb takoj umrl.

Umril v bolnišnici

24. novembra se je proti Zagrebu peljal Djordje Pečarevič iz Zagreba. Na Drnovem je neki pešec prečkal cesto, zato je Pečarevič zaviral. Torej ko nato pa je prečkal cesto še Jozef Kuretič iz Gorice pri Krškem, a ga je avtomobilist zadel. Kuretič je s pokrova avtomobila padel na desno bankino in je v brežiški bolnišnici še isti dan umrl.

NENAVADNA NESREČA

Dvakrat sta bila na tleh

Staneta in Fani Darovec je najprej podrl poni, potem pa čez nekaj minut še moped!

Stane in Fani Darovec sta 3. decembra doživela kaj nenavadno nesrečo: ko sta šla zvečer peš iz Dolenje Nemške vasi proti Trebnjemu, sta bila kar dvakrat »povožena«.

Darovecova z Dolnjega Podboršta je najprej s ponijem dohitel Alojz Zupančič iz Jezera in zapeljal vanju. Pri trčenju so vsi trije padli po tleh. Ko so se pobrali, so se še pogovar-

Zakaj ni vprašan?

Franci Cvelbar: »Komisijam v podjetjih smo ponudili pomoč, a je ne izrabijo«

Predsednik škocjanske krajevne skupnosti Pavle Zupet je predlagal, naj bi v tej rubriki gostoval Franci Cvelbar, predsednik komisije za samoupravljanje in politični sistem pri občinski

grame sestavljajo, štiri (z dislociranimi obrati) pa, da programov ne potrebujejo.“ „Kakšna je podoba danes?“ „Delajo vse komisije – razen v IMV. Razveseljivo je, da so se ponekod – npr. v podjetju za PTT promet – odločili, da bodo delavske amandmaje uresničili z velikim posluhom za načrtovano, pri čemer TOZD ni cilj, ampak oblika, v kateri bodo delavci razpolagali s presežno vrednostjo.“ „Kako sodelujete s komisijami iz podjetij?“ „Dogovorjeno je, da se bodo za pomoč obračale na občinsko konferenco ZK oz. na našo komisijo. Obljubili smo jim vso pomoč, tudi strokovno, vendar pa na nekaj vprašanj ni k nam. V zraku lebdi občutek, da je vse v redu, to pa je silno varljivo. Resnica je, da dejanski položaj delavcev še ni to, kar zahtevajo ustavna dopolnila. Občinski komite je prav zato s posebnim sklepom zadolžil vodstva in samoupravne ter politične delavce o ustanovitvi in samoupravljanju njihovih dopolnil. Več malo ali nič, da pred le-te stopijo z razumljivo razlago in pojasnijo, kaj je bistvo TOZD in drugih vprašanj iz ustavnih dopolnil.“ „Kdaj bo komisija, ki jo vodite, zadovoljna?“ „Nedvomno takrat, ko bodo s smotri ustavnih sprememb seznanjeni vsi neposredni proizvajalci in ko jim bo v resnici – ne samo na papirju in v govorih – dana možnost neposrednega odločanja.“ „Čemu bo komisija posvečala pozornost takrat, ko bodo TOZD ustanovljene?“ „Zlasti samoupravljanju v dislociranih obratih, pri čemer nas bo moralo zanimati obeščanje med takimi obrati in centri – tja do občinske skupščine. Že kaj kmalu pa se bo komisija vključila v razpravo o drugi stopnji ustanovitvi sprememb: o oblikovanju skupščinskega sistema. I. ZORAN

konferenci ZK v Novem mestu, in povedal, kako komisija spremlja priprave na ustanovitve temeljnih organizacij združenega dela (TOZD) v naši občini in še posebej, kaj pričakuje ta komisija od sodelovanja s strokovno političnimi komisijami za izvajanje delavskih amandmajev v podjetjih. Franci Cvelbar je dejal: „Komisija, ustanovljena letošnjega aprila, si je že na prvi seji zastavila nalogo ugotoviti stopnjo samoupravnih odnosov v delovnih organizacijah, raziskati možnosti za nadaljnji razvoj, ob tem pa videti, kako bi uresničili delavske amandmaje s posebnim poudarkom na TOZD. Obiskali smo 18 večjih delovnih organizacij, od tega tri, ki imajo sedež zunaj občine: ŽTP, Mercator in SDK. Ugotovili smo, da se je uresničevanje delavskih amandmajev v večini teh delovnih organizacij končalo z ustanovitvijo strokovno političnih komisij. Boljšo podobo smo dobili z vprašalnikom, ki sta ga enotoma za vso Slovenijo pripravila CK ZKS in republiški svet ZSS. Med 37 delovnimi organizacijami, ki so sodelovale v tej anketi, so imele samo tri programe, dvanajst jih je odgovorilo, da pro-

Parkirne ure že (spet) tiktakajo

Uveljavljanje prometnega odloka bodo v Novem mestu poslej nadzorovali: pooblaščen oseba, miličniki in inšpektorji – Pripravljeni so vilicarji za odstranjevanje nepravilno parkiranih avtomobilov

Od torke, 5. decembra, velja odlok o ureditvi cestnega prometa v Novem mestu. Izvajajo vse razen 25. in 29. člena, ki urejata vodenje živine in promet z vprežnimi vozili ter tovornimi motornimi vozili (z nosilnostjo nad 2 toni), traktorji, delovnimi stroji in počitniškimi prikolicami. Kdaj bodo začeli to izvajati, bo naknadno določil svet, pristojen za komunalne zadeve in promet. Novi odlok velja samo za Novo mesto z neposredno okolico, medtem ko za druga območja v občini še vedno velja 1965. sprejeti in dve leti kasneje dopolnjeni odlok o prometu.

V novem „novomeškem“ odloku je potrebno poudariti zlasti naslednje: na vseh javnih površinah (ulice, ceste, trgi, zelenice, pločniki itd.) je prepovedano parkirati tovorna motorna vozila in avtobuse – razen seveda tam, kjer je to dovoljeno z

ustreznim prometnim znakom. Parkiranje teh vozil je prav tako dovoljeno v stanovanjskih naseljih, če so zemljišča v lasti uporabnikov, pa tudi tu je možno parkiranje prepovedati, če moti stanovalce. Tovornjaki pa lahko poleg tega parkirajo v posebej urejenem peskopu v Mačkovicu in v takem peskopu v Gotni vasi. Splošno znana so parkirišča: za tovornjake in avtobuse podjetja Gorjanci v Bršlino, za vsa taka vozila pa pri črpalki na Otočcu.

V 5. členu so določena parkirišča

za osebna motorna vozila. Splošna javna parkirišča za osebna vozila bodo po sklepu pristojnega sveta tudi v prihodnje na istih mestih kot do zdaj – razen na Glavnem trgu, kjer stoji avtomatske parkirne ure. Parkirno (1 din za vsako uro) je treba od torke dalje plačevati od 5. do 21. ure. Kdor je ne bo plačal, bo denarno kaznovan. To bodo nadzorovali: pooblaščen oseba, organi milice in občinski inšpektorji. Sicer pa so za nadzorstvo nad izvajanjem odloka v celoti zadolženi: delavci milice, pooblaščen inšpektorji in mestni čuvaj.

Če bodo uporabniki parkirali osebna, tovorna in druga vozila na krajih, kjer to ni dovoljeno, in s tem ovirali ali celo ogrozili promet, bodo pristojni organi lahko odredili odstranitev vozil na stroške voznikov. Z delovno organizacijo, ki ima ustrezna prevozna sredstva za odstranitev, so pristojni že sklenili dogovor.

Krvodajalci v Žužemberku pozor

8. decembra bo v Žužemberku krvodajalska akcija za prebivalce Dvora, Prevol, Šmihela in Žužemberka. Občinski odbor Rdečega križa pričakuje, da bo krvodajalska akcija tudi na tem področju dobro uspeła.

Suhokrajinski drobiž

SEKTORSKO POSVETOVANJE članov odborov krajevnih organizacij SZDL je bilo pred kratkim v Žužemberku. Posvetovanje je vodil predsednik občinske konference SZDL Novo mesto, udeležili pa so se ga tudi predsednik SLO v krajevni skupnosti in člani občinske konference SZDL s tega območja. Posvetovanje je imelo pravo delovno vzdušje, saj so po živahni razpravi razčistili vrsto vprašanj iz družbeno-političnega dela in pri delu SLO. Sprejeti sklepi in predlogi bodo koristni za nadaljnje še bolj organizirano delo v organizacijah SZDL in v družini.

VOJVSTVO ŽUŽEMBERŠKE ZADRUGE je s kmetovalci obravnavalo ustavna dopolnila, ki za delavca kmetijske proizvodnje, obravnavalo pa je tudi zakon o združevanju kmetov. Žal se je teh razgovorov udeležilo premalo kmetov, čeprav so bili pravočasno obveščeni.

DRUŽBENO-POLITIČNE ORGANIZACIJE z območja krajevne skupnosti Žužemberk in občani tega območja podpirajo žužemberške organizacije ZB NOV v njeni akciji za ureditev spomenika padlim borcem NOV na Cvibljah nad Žužemberkom. Splošno mnenje je, da je zadnji čas, da se tudi drugi pristojni forumi zavzemajo, da se spomenik zaščiti in uredi. ZA DAN JLA bodo žužemberški mladinci v prostorih svojega kluba pod vodstvom mentorja ŠREČKA KODRETA pripravili razstavo slik, ki bo odprta 22., 23. in 24. decembra. Na skupnem sestanku s predstavniki družbeno-političnih organizacij so se dogovorili tudi za program proslave, ki bo v žužemberški kino dvorani.

OB DVOJNEM JUBILEJU:

Do 1980: potrojeno

Zalog: opek za dve Novi mesti – Danes med vodilnimi jugoslovanskimi opekarnami

S četrt milijarde opekami bi mogli sezidati deset tisoč stanovanj oziroma naselje, veliko za dve Novi mesti. Tako trdijo v opekarni Zalog, kjer so tako količino opek predvedli od osnovanja podjetja pred 75 leti. Iz opekarnice, ki je bila petdeset let v zasebni lasti, je 22. februarja 1947 nastalo socialistično oziroma družbeno podjetje. Na predpraznični slavnosti v Dolenjskih Toplicah je današnji kolektiv proslavil dvojni jubilej podjetja: 75-letnico in 25-letnico.

Proizvodnja je skokovito naraščala: 1947 – 1.800.000 opek, deset let kasneje – 4.150.000, 1967 – 5.600.000 in letos 14 milijonov opek. Storitnost merijo takole: 1947 je bila proizvodnja na 1 delavca 18.000 opek, 1957 – 47.000, 1967 – 84.000 in 1972 – 200.000. V petindvajsetih letih se je proizvodnja povečala za osemkrat, pro-

izvodnja na enega delavca pa kar za enajstkrat. Po proizvodnji se Zalog uvršča na sedmo mesto med tridesetimi slovenskimi opekarnami, po storitnosti pa je med vodilnimi v državi, čeprav je bil še pred nekaj leti na repu lestvice. Pot do tega položaja ima številne mejnike, ob katerih se velja vsaj bežno pomuditi. Na račun modernizacije je kolektiv dolgo zategoval pas. Čeprav je bilo vse to hudo, je bilo nujno, in gledano z današnjimi očmi, tudi odlašljivo.

Ključ velikanskemu napredku se Zalog v nasti ne namerava ustaviti. Iz načrtov je razbrati, naj bi do 1980 celo potrojil proizvodnjo opečnih in drugih izdelkov. Napredek tokrat ne bo terjal zategovanja pasu zaposlenih: možen bo ob rezultatih dosedanjega investiranja. I. ZORAN

Kdaj avtobusi?

Od 1. decembra so Gorjanci uredili lokalni avtobusni promet na progah: Karteljevo–Novo mesto, Šmihel–Novo mesto, Smolenja vas–Novo mesto, Ločna–Novo mesto–Bršljin. Avtobusi začno voziti ob 5. uri, iz Šmihela prek mesta v Bršljin gre avtobus vsako uro, s tem da odpelje zadnji avtobus ob 22.15. Na teh progah bosta poslej vozila dva avtobusa zjutraj med 5. in 7. uro in popoldne med 13. in 16. uro. Zadnji avtobus proti Gabrju bo odpeljal iz Novega mesta ob 22.10, ob isti uri pa tudi avtobus proti Brežicam – prek Otočca, Dobrave in Sentejnerja.

Resni časi

Z novimi predpisi o lastnih obratnih sredstvih, z zaostrenimi merami za kreditiranje obratnih sredstev in z določilom o odpisu 12,5 odst. terjatve, starih več kot 90 dni, težimo k hitrejši stabilizaciji in zmanjšanju medsebojne zadolženosti v gospodarstvu. Posledica za marsikatero delovno organizacijo seveda vsaj v začetku ne bodo prijetne.

Poglejmo, kaj se obeta novomeškemu gospodarstvu. V polletju letos je imelo v povprečnem stanju obratnih sredstev 39 odst. kratkoročnih kreditov in 18 odst. dolgoročnih kreditov za obratna sredstva. Celotno gospodarstvo torej ni imelo 65 odst. lastnih obratnih sredstev.

Zdaj pa še odpisi ene osmine terjatve, starih nad 90 dni: v celotnem dohodku so predstavljale terjatve do kupec skupaj s predplačili dobaviteljem le nekaj manj kot 50 odst. celotnega dohodka v polletju. Če od celotnega dohodka odštejemo še vrednost zalog in surovin (to dvoje predstavlja le za četrtino manj kot terjatve do kupec), lahko kaj hitro ugotovimo, da je precej terjatve do kupec starih kot 90 dni. Če se stanje zdaj ob novem letu ne bo popravilo, bo treba odpisovati. Ta sicer zelo približna bilanca nas opozarja, da se nam obetajo resni časi in da moramo takoj razumno in odločno ukrepati.

Odslej enotno

Na zadnjem posvetovanju predstavnikov občinske zveze prijateljev mladine, občinske zveze ZMS in občinske zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Novem mestu so razpravljali o letošnjem praznovanju otrok. Zmenili so se, da bi morali biti vsi otroci deležni lepega razvedrila, prav tako pa bi morala biti vsa darila čimbolj enotna. Za kolektivna darila pionirskim odredom ter drugim otroškim in mladinskim kolektivom naj poskrbijo kolektivi delovnih organizacij, predvsem pokrovitelji posameznih šol in drugih zavodov. Vse tiste delovne organizacije, ki so že do sedaj vsako leto prispevala finančna sredstva za darila šolarjev, pa obveščajo, naj letošnje prispevke nakažejo na naslov: Občinska zveza prijateljev mladine, Novo mesto (žiro račun: 521-8-48).

MINI ANKETA

Kako so sprejeli predlog, da bi za vedno ukiniti novoletno obdarovanje poslovnih partnerjev tudi po nekaterih novomeških delovnih organizacijah, smo v telefonskih pogovorih zvedeli naslednje: ALBIN LUZAR, »Kmetijska zadruga Krka: „Za čestitke kar najmanj denarja! Novoletnih daril že pred leti nisimo podeljevali, razen 15 do 20 koledarjev, ki smo jih poslali poslovnim prijateljem. Prav tako bo tudi letos, ker nimamo sredstev, da bi jih razmetavali.“ LOJZKA POTRČ, Labod: „O obdarovanju pri nas še nismo razpravljali. Tudi mi predlagamo vsem političnim in delovnim organizacijam, naj denar, namenjen darilom, vložijo v sklad za gradnjo otroških vrtcev. Ti so nujno potrebni, in če ne bo dru-

Proti

gače, se bo denarja nabralo vsaj za najnujnejše obnove nekaterih vrtcev.“ JOŽE FABJAN, Novograd: „Naše podjetje že prejšnja leta ni veliko obdarjalo. Tako letos se teh daril ne bomo poslali. Mišlim, da bi morali ves denar, ki je bil namenjen po posameznih podjetjih za darila, nameniti za zboljšanje otroškega varstva in zdravstva.“ DANILO KOVAČIČ, Novoteks: „Letos daril ne bomo podeljevali. Vsa sredstva bodo ostala v skladu, za zaključnem računu pa bodo delavci odločili, za kaj jih bomo namenili.“ ANTON SEPEC, Industrija motornih vozil: „Ob podeljevanju novoletnih daril je bilo naše podjetje že od nekdaj skromno. Podeljevali smo le skromna darila, predvsem drobne spominke. Letos bomo še bolj skromni. Odločili se bomo le za koledarje in vizitke.“ JANKO GOLES, Novoles: „Letos bomo ostali samo pri koledarjih, o denarju, ki bo ostal namesto novoletnih daril, pa še nismo razpravljali. Za lani smo ta denar namenili za otroški vrtec, pa tudi letos ga bodo po vsej verjetnosti deležne okoliške osnovne šole.“

Podobno so odgovorili tudi po drugih novomeških delovnih organizacijah. Škoda, ker skoraj še nikjer niso imeli sestankov, da bi nam natančneje povedali, za kakšne akcije bodo organizacije denar namenile. Res je, da tudi prejšnja leta po posameznih podjetjih ni šlo za milijonske vrednosti, toda če bi v denar spremenili vsakoletna darila vseh in bi ta denar namenili za gradnjo otroškega vrtca ali kakšne druge ustanove, bi marsikje zagotovo rešili težave.

J. PEZELJ

Novo mesto: o Vujčiču

Danes ob 9.30 bodo v Novem mestu glasovali o odpoklicu poslanca Petra Vujčiča, izvoljenega v gospodarski zbor republiške skupščine v volilni enoti 21 Novo mesto.

Vaške KS znajo obrniti najboljše

820.000 din za 20 KS v občini je majhen znesek, še zlasti, če je od tega namensko odrejenih 500.000 din za vzdrževanje cest – Samoupravljanja ni brez materialne osnove, tudi v KS ne!

Na zadnji seji občinske skupščine je bilo med drugim omenjeno tudi to, da dobijo krajevne skupnosti premalo denarja. V novomeški občini deluje 20 KS. Skozi občinski proračun bo šlo letos 70.060.000 din. Od tega bo dobila temeljna izobrazevalna skupnost (za šolstvo) 27.300.000 din, tako da bo dejansko šlo skozi občinski proračun 42.760.000 din.

Oglejmo si zdaj delitev tega zad-

nega zneska malo približe: občinskim skladom in kulturni skupnosti je namenjeno 4.792.000 din (komunalni sklad prejme iz tega zneska 1.850.000 din – to je denar, ki se zbere s prispevkom od uporabe mestnega zemljišča ter od taks za motorna vozila); za komunalno dejavnost gre poleg tega iz proračuna 2.940.000 din, 20 krajevnih skupnosti v občini pa prejme iz proračuna skupno 820.000 din.

Raje za vrtce!

Izvršni odbor občinske konference SZDL in predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu sta v odprtih pisnih delovnih in sindikalnih organizacijam predlagala, naj se letos odločijo novoletnim voščilom in darilom in s tako zmanjšanimi stroški poslovanja pomagajo pri stabilizaciji gospodarstva. Del sredstev, namenjenih za morebitna darila in voščila, naj bi dali za hitrejšo graditev vrtcev, saj se tovrstni program ne uresničuje dovolj hitro in uspešno. Kolektivi, ki bi se odločili podpreti gradnjo otroških vrtcev, naj nakažejo denar na račun: 521-653-2 – sklad za otroško varstvo pri temeljni izobrazovalni skupnosti v Novem mestu.

Od teh 820.000 din je za redno dejavnost krajevnih skupnosti namenjenih 300.000 din, namensko za vzdrževanje cest 500.000 din in za male asanacije 20.000 din.

820.000 din za krajevne skupnosti (od tega za vzdrževanje cest namensko 500.000 din) je za 20 KS, kolikor jih je v občini, res malo. Malo tudi zato, ker trdimo, da je krajevna skupnost osnovna samoupravna celica socializma.

Primerjava zneskov, ki smo jo navedli, ni zlonamerna. Resnici na ljubo namreč velja pristaviti, da gre iz proračuna okvirno sicer res 4.790.000 din za komunalno dejavnost in le 820.000 din za 20 KS, vendar pa so v 4.790.000 din za komunalno dejavnost mnogi zneski, ki se jim ni mogoče izogniti. Res je tudi to, da je v tistem delu tega denarja, ki se porabi v izrazito komunalne namene, najbolj udeleženo Novo mesto. Takšna je ena plat resnice.

In druga? Vaške krajevne skupnosti so prav gotovo središče združenih prizadevanj občanov. Dinar, ki ga dobe KS, je najbolj oplemeniten s prizadevanji in s tem, kar dodajo občani, zlasti na podeželju. Tam so načrti in zahteve skromnejši, pripravljenost za sodelovanje pa večja kot v mestu. Ob vseh takšnih ugotovitvah pa smo v občini za doberšen del potreb občanov ustanovili sklade. Ti združujejo denar – združevanje je pametna zadeva – toda morda se brez slabih namenov ti skladi in tako združena sredstva izpreminjajo v odtujene centre odločanja? O tem, kako se ta sredstva uporabljajo, je v javnosti znano zelo malo. Mar torej ne bi bilo bolje, spodbudneje in bolj samoupravno nameniti krajevnim skupnostim, zlasti podeželskim, več denarja?

Danes slavje pri Kovinarju

Danes ob 11. uri bodo v Kovinarju slovesno izročili plaketo Novega mesta, ki jo je temu kolektivu podelila občinska skupščina na slavnostni seji 29. oktobra – na sam občinski praznik. Predsednik občinske skupščine Avgust Avbar, ki bo plaketo podelil, je povabil na slavje v Kovinar vse odbornike in poslanke.

Novomeška kronika

OPOZORILO MEŠCANOM – Zaradi toplejših dni, ki povzročajo drsenje snega s streh, opozarja podjetje Domininvest stanovalce in meščane, naj se ne zadržujejo v bližini strešnih napuščev. Prav tako je varno parkiranje motornih vozil v bližini stavb. Pri Domininvestu svetujemo vsem hišnim svetom in stanovalcem, naj takoj odpro strešna in fasadna okna, tako da bo podstrešje hladno.

ROJSTVA: V prejšnjih dveh tednih so rodile: Marjana Zibert iz Ulice Majde Silc 6 – Tejo, Marjana Božič s Ceste herojev 43 – Boštjana, Zlata Ambrožič iz ulice Na Trahah 17 – Petra, Terezija Luzar iz Vrhovčeve 1 – Nevenko, Alenka Lubej iz Zagrebške 12 – Gašperja, Danica Kovačević iz Ulice Ilke Vaštetove 17 – Emila in Veronika Zupančič s Kurirske poti 14 – Darjo.

PRITOŽBE STANOVALCEV – Stanovalci novega (zadnjega) bloka v Kristanovi ulici se pritožujejo nad centralno kurjavo. Zanj plačujejo celo leto, sedaj pa, ko bi morala delovati, prostorov ne ogreva.

POGREBI: Umrli so – Marija Marinič v 37. letu, delavka, Nad mlini 21, Alojz Mirič v 77. letu starosti, upokoženec iz Resljeve 2, in Štefan Sušteršič, delavec iz Gomje Lakovnice 16.

198 KRVODAJALCEV – V zadnjih treh tednih se je na novomeški transfuzijski postaji oglasilo 198 krvodajalcev. Največ, 28, jih je prišlo iz Novoteksa.

Ena gospa je rekla, da se nadvse veseli novega leta, ko ji ne bo treba izza zavese novejšijo gledati k spoštovanemu sosedu kot lani, ko je vsakih pet minut sprejel novoletno darilo...

Davčni vijak bo tesneje privit

Na vprašanja odgovarja Mirko Kambič, tajnik občinske skupščine v Brežicah – Imena utajevalcev bodo poslej objavljena v radiu in tisku – Šest novih ljudi na davkarijo – Zaostankarjem nič več skozi prste

— Povesod napovedujejo zaostrite. Kaj ste sklenili spremeniti v davčni službi brežiške občine?
— Nalog je precej, zato bomo davčno upravo okreplili za šest ljudi. Predlog je bil za enajst novih uslužbencev, vendar ga nismo sprejeli, ker

— Prav gotovo. Obrtnike smo vabili v občino, zato v davčnih ukrepih ni bilo ostrine. Dohodki od obrtništvu so v občinskem proračunu na drugem mestu, takoj za prispevki iz delovnega razmerja zaposlenih.

— Kaj boste z zaostankarji, da bi zmanjšali znesek neplačanih obveznosti ob koncu leta?
— Za velike zneske se bomo morali pogostejše posluževati vknjižbe na nepremičnine, kar se je do sedaj dogajalo zelo poredko. Za tri leta nazaj bomo dosledno obračunavali zamudne obresti, pri ugotovljenih

— Kršitvah pa izrekli sankcije, bodisi davčna uprava sama, bodisi sodnik za prekrške ali sodišče, kdor bo pač pristojen za posamezni primer.

— Ste inspekcijskim službam naložili še kakšno posebno obveznost?
— V akcijski program smo zapisali, da morajo raziskati razsežnosti šušmarjenja v najrazličnejših poklicih. Inspekcija dela pa bo skupaj s sindikatom in Zvezo mladine pripravila analizo o učnih in delovnih pogojih vajencev.

J. T.

Odkrivanje dohodka

Komisija za ugotavljanje izvora premoženja v Brežicah raziskuje štiri primere. Za enega obrtnika in enega uslužbenca je že izdala sklep za uvedbo postopka, za dva primera pa še zbira gradivo.

Za srednješolce

Sredi decembra bodo v Brežicah štirje enodnevni seminarji za predsestojnike skupnosti na srednjih šolah, za srednješolska in osnovnošolska vodstva aktivov ZMS in za predsednike domače skupnosti v dijaškem domu. Mladim bodo spregovorili o samoupravljanju na srednjih šolah, o informiranju, vlozi mladine v naši družbi in o idejnih naspotjih pri nas.

Kje je kdo

Osnovne organizacije Zveze komunistov v brežiški občini so ta teden začele obravnavati delo članov v društvih, družbeno-političnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Ponekod so pripravili kar vprašalnike, da bo vsak komunist vpisal vanje funkcije, ki jih opravlja. Če še nikjer ne dela, bo imel tokrat priložnost povedati, kje se želi udeleževati.

PREMALO VEZI

Klub posavskih študentov je imel v novembru redno letno skupščino v Ljubljani. Obiskalo jo je 58 študentov in štirje gostje iz Krškega in Ljubljane, medtem ko iz Brežic ni bilo nikogar. Študentje so se sklenili bolj povezati z matičnimi občinami. Med naloga, ki so jih naložili novemu odboru, je tudi organizacija smučarskega tečaja, izletov in športnih tekmovanj.

ŠE PREZGODAJ?

Obotavljanje zaradi toplarne

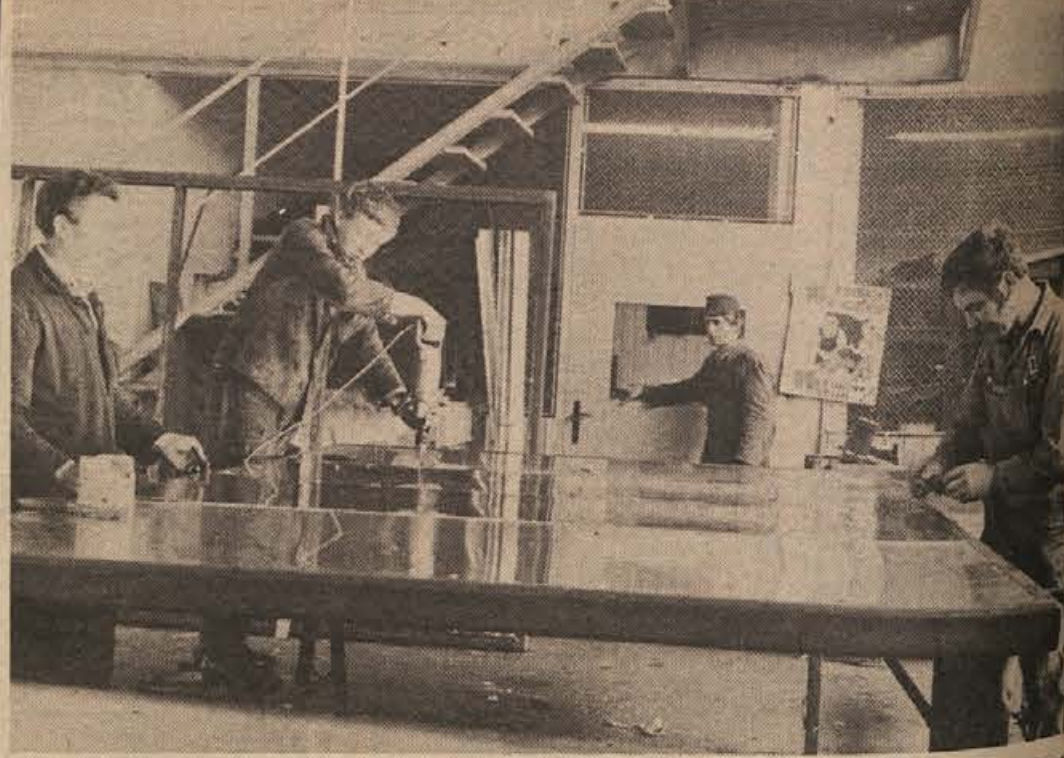
Garnizija Cerklje je obvestila občinsko skupščino v Brežicah, da namemava graditi toplarno za ogrevanje stanovanj pripadnikov Jugoslovanske armade. Zlečela je dobili odgovor, če se je občina ne bi morda priključila za preostali del mesta.

Na povabilo občinske skupščine so tik pred 29. novembrom prišli na razgovor predstavniki nekaterih delovnih organizacij, predstavnik Stanovanjsko-komunalnega podjetja in strokovnjaki. Slednji so pojasnjevali prednosti takega ogrevanja, ki je že predvideno za stanovanjski naselji Trnje in Črnc.

Načelno so bili vsi mnenja, da pomeni toplarna napredek, da bi bila dobrodošla, vendar je vsakogar strah investicijskih stroškov, ki jih zanjo doslej še nihče ni planiral. Prisotni so želeli zvedeti vsaj za približne investicijske stroške. Odgovora, kakršnega je želela dobiti garnizija do 1. decembra, niso dali.

Premalo je bilo zastopano zlasti gospodarstvo, zato bodo sklicali ponoven posvet, ki naj pokaže, če so Brežice dovolj močne, da bi sprejele nase to investicijsko breme, in če je za graditev toplarne tudi dosti volje in pripravljenosti. Vsi so že doslej soglašali s tem, da tli bilo negotovno graditi že čez nekaj let novo toplarno.

V blokih s centralnim ogrevanjem ima stanovanjsko podjetje že zdaj težave. Kurjaško službo bi po pravilih moralo imeti kot svoj servis, temu se pa hišni sveti upirajo. Ti kurjače raje plačujejo sami, ker je to ceneje, zato pa je delo dostikrat manj strokovno.

V delavnici Specializiranega podjetja za industrijsko opremo v Krškem. Pričakovati je, da se bosta kolektiva SOP in Kleparstva iz Kostanjevice združila. Upravičenost integracije bosta utemeljili šele komisiji obeh podjetij, ki jima bo pomagala komisija občinske skupščine v Krškem. (Foto: M. Vesel)

DOBER GLAS SEGA ONSTRAN MEJA, V NEMČIJO IN ITALIJO

»SOP« se povezuje z nemško firmo

Pred vrati je združitev Specializiranega podjetja za industrijsko opremo iz Krškega s Splošnim kleparstvom iz Kostanjevice, ki jo narekujejo skupni proizvodni interesi – Z njo se bo izboljšala poslovnost

V današnjem pogojih gospodarjenja, za katere navadno rečemo, da so težavni, je krški SOP, specializirano podjetje za industrijsko opremo, delovna organizacija, ki je lahko marsikomu vzor.

146-članski kolektiv ima resda izjemno perspektivno proizvodni program (oprema za lakirnice, naprave za čiščenje odpadnih voda in zraka itd.) s katerim se je uveljavil na jugoslovanskem trgu predvsem zaradi kvalitete izdelkov, izpopolnjevanja rokov, skratka zaradi res prave poslovnosti. Današnje delovne in poslovne uspehe velja pripisati tudi odločitvi, s katero so 1967. leta v Ljubljani odprli lasten inženirski biro, ki pripravlja med drugim tudi ponudbe s projekti ter sklepa pogodbe za proizvodnjo.

SOP ima ta čas sklenjeno tudi po-

godbo o poslovnem sodelovanju z „Inženiringom-Kranj“ in zanj izdeluje preizkušne in odpravevalne naprave. S skoraj povsem enakim proizvodnim programom naj bi podjetje v kratkem sodelovalo tudi s firmo NEUPRO iz ZRN, ki je pripravljena sodelovanje podpreti z lastnim kapitalom. Za skupen nastop na jugoslovanskem trgu naj bi krški SOP izdeloval največ sodobne filtre za odpravanje oljnih hlapov pri industrijskih napravah. Sodelovanje in skupen nastop na našem trgu ponujajo tudi Italijani. Tudi ti nudijo finančno pomoč, hkrati pa priznavajo podjetju visoko strokovnost, saj zahtevajo poleg proizvodnje tudi njihove intelektualne storitve.

V podjetju se pripravljajo na združitev s kostanjeviškim „Kleparstvom“ in glasovanje o tem bo še to leto. Obe delovni organizaciji predelujeta pločevino in opravljata kleparska dela in povpraševanje po njihovih izdelkih je veliko. Združitev bi

KRVNA REZERVA

Krško vodi

535 krvodajalcev

Koordinacijski odbor za krvodajalstvo v Krškem je v soboto uspešno zaključil še zadnje letošnje akcijo. Število prostovoljnih krvodajalcev se je tako povzpelo na več kot 1400, s čimer so načrtovano število 1238 odvzemov znatno presegli in pridobili pravico do občinske „krvne rezerve“, ki bo na voljo ob elementarnih ali drugih nezgodah.

1. decembra je v Krškem darovalo dragoceno življenjsko tekočino 315 občanov. Največ jih je prišlo iz tovarne celuloze in papirja „Djuro Salaj“ (128), Kovinarske (50) in Agrokombinata (15). Dan kasneje so na Senovem zabeležili sorazmerno število prebivalstva še večji uspeh, saj je do 14. ure darovalo kri že 220 občanov. Načrtovano število odvzemov so prekorčili zaposleni v Metalni (35) in Rudniku (28), tu pa so darovali kri tudi dijaki in profesorji krške TSS (52).

Ce primerjamo število prostovoljnih krvodajalcev s celotnim številom prebivalstva, sodi krška občina med vodilne v Sloveniji. Za to gre zasluga v prvi vrsti koordinacijskemu odboru za krvodajalstvo, v katerega sta včlanjena tudi občinski sindikalni svet in občinska konferenca SZDL. Z vztrajnim delom je odbor dosegel, da vse večje število zdravih občanov smatra krvodajalstvo za dolžnost. Zato vsem, ki so letos pripomogli h tako velikemu uspehu obeh krvodajalskih akcij, še enkrat čestitamo!

Z. S.

Varnejše križišče

Voznikom in pešcem je odleglo, odkar so postavili semafore pred mostom na desnem bregu Save. Domači vozniki so preprečili doslej marsikatero trčenje, ker so v tem križišču vozili izredno previdno in neglede na prednost spuščali tuje naprej. Priprave na semaforne oznake so teklo že od leta 1970 dalje. Gradbena dela je opravil Pionir v rekordnem času, elektrifikacijska dela Elektro Krško, celotno ureditev križišča pa je prevzelo specializirano podjetje Javna razsvetljava iz Ljubljane.

Slavnik o sebi

V hotelu Sremič v Krškem je podjetje Slavnik pred dnevi prikazalo razstavo o svoji dejavnosti, izdelkih in sodelovanju z Delamarisom.

pomenila za „novo“ podjetje boljše perspektivo. Večja delovna organizacija bi laže prenesla morebitne pretrse, povečala bi se proizvodna kapaciteta in izboljšala poslovnost. Po združitvi bi bila SOP in Kleparstvo sposobna sodelovati s firmo NEUPRO. Kostanjevičani pa bi tudi dobili tudi „stalno poslovno njo“. Združitev bi bila smiselna tudi zaradi številnega strokovnega kadra, s katerim razpolaga krški SOP in ki bo še bolj učinkovit v „združenem delu“.

Z. SEBEK

Jame za smreke

Cesta Kostanjevica—Crneča vas je čisto pozabljena, pa vendar po njej vsak dan vozijo šolarje. Jame so take, da bi lahko vanje sadili smreke. Ljudje so nejevoljni in zahtevajo naj cestna služba posveti temu odseku več pozornosti.

Prevelik razpon

„Zakaj pri osebnih dohodkih dopuščamo razliko od 1000 do 6000 dinarjev?“ se je glasilo vprašanje na zadnji seji občinske skupščine v Krškem. Nekateri odborniki menijo, da bi „na vrhu“ to lahko rešili v dobru tistih z nizkimi prejemki, če bi gornjo mejo zmanjšali, spodnjo pa povečali.

Jutri o lepem vrtu

Hortikulturno društvo iz Krškega priredi 8. decembra ob 18. uri v Domu Svobode strokovno predavanje inž. Marka Jelničarja z naslovom: „Kako naj uredim vrt, da bo pester in lep“.

KRŠKE NOVICE

OSREDNJA PROSLAVA V POČASTITEV „DNEVA REPUBLIKE“ – bila je v petek v Krškem – je izredno uspela, saj je bila dvonana pretresna za vse, ki so prišli počastiti naš veliki praznik. Slavnostni govor je imel predsednik občinske konference SZDL Lojze Štih, pester kulturni program pa so pripravili učenci krške osnovne šole. Na proslavi so borci prostovoljci za severno mejo 1918–19 razvili prapor, privedite pa so sklenili z razglasitvijo rezultata 11. občinskih delavskih športnih iger.

KOPRSKO PODJETJE „SLAVNIK“, katerega obrat je tudi krški hotel „Sremič“, je v petek zvečer na družabnem večeru, povabilo enega izmed borcev za severno mejo na brezplačen 5-dnevni oddih v hotel „Zusterna“ v Koper. Povabilo je vsekakor vredno pohvale!

V TEM TEDNU SO KONČALI TEKMOVANJE mladinskih aktivov v šahu, košarki in streljanju, ki ga je v počastitev dneva republike organizirala občinska konferenca Zveze mladine. Pri dekletih je pokal za

zmago v skupni uvrstitvi osvojili aktiv iz Brestanice, pri fantih pa je pokal odšel na Senovo.

FILATELISTIČNI KLUB JE V POČASTITEV „DNEVA REPUBLIKE“ pripravil uspešno razstavo znakov z naslovom „Sport na znamenjih“. V mali telovadnici krške znamenja. V mali telovadnici krške znamenja. V mali telovadnici krške znamenja.

KLUB POSLABSANJU VREMENA se dela na cesti med Krškem in Pohanco niso ustavila. Delavci vomeškega cestnega podjetja delo razširjenega cestniča že naspavajo na peskom in ga tako pripravljajo na asfaltiranje.

STANOVANJSKO PODJETJE „KOSTAR“ je predložilo občinski skupščini nov cenik za komunalne, pogrebne in druge storitve. Podjetje žive so kar precejšnje, vendar jih je občinska skupščina na zadnji seji odobrila. Svet za finance je namreč menil, da so nove cene upravičene. Sicer so jih pa občani že nekaj časa pričakovali, sodeč po napovedih v domači in sosednjih občinah.

računamo po novih ukrepih na dokajšen osip v obrtništvu. Iz občine bomo odslužili ljudi z dvomljivim bivališčem. Na seji predsedstva je bilo sklenjeno, da bomo imena

Nagrade za spise

Natečaj občinske konference Zveze mladine in ZVB NOV v Brežicah za sestavke iz narodnoosvobodilnega boja je imel med mladino lep odziv. Sodelovalo je 28 avtorjev. V skupini osnovnošolskih učencev so bili nagradi: Bogdan Barbič iz Brežic, Slavica Mikulanc z Velike Doline, Ivanka Malus z Bizeljskega, Maja Regovič iz Dobove, Jože Kolman iz Pišec in Meta Kranjc iz Globokega.

V skupini starejših mladincev je prejel prvo nagrado dijak Tine Šoško, druga nagrada ni bila podeljena, tretjo je prejela Nada Gomilšek, četrto Erna Škvarč, peto Jana Bostič in šesto Branko Ogorevc.

SZDL POSAMEZNIKOM IN ORGANIZACIJAM

Priznanja OF za leto 1973

Rok za prijave samo do 31. januarja – Pohitite!

Žirija za podeljevanje priznanj OF slovenskega naroda pri Občinski konferenci SZDL Brežice objavlja v skladu s 8. členom pravilnika o podeljevanju priznanj OF slovenskega naroda

RAZPIS

o podelitvi priznanj OF slovenskega naroda za l. 1973

Priznanje OF se podeljuje tistim posameznikom in organizacijam, ki so s svojim aktivnim delom prispevali k dosegom trajnejšega pomena in s tem vplivali na uveljavljanje in razvoj socialističnega družbenega sistema, socialističnih družbenih odnosov, na razvoj samoupravljanja, zlasti pa za dosegke, ki pospešujejo neposredno uveljavljanje občanov in delovnih ljudi in vseh področjih in v vseh oblikah družbenega življenja v občini.

Predloge za podelitev priznanj OF lahko dajejo organizacije SZDL, društva, samoupravne skupnosti, delovne in druge organizacije ter občani. Na posebnih obrazcih, ki jih predlagatelj lahko dobi v pisarni Obk SZDL Brežice, je potrebno predlog pismeno utemeljiti. Predloge za podelitev priznanj OF sprejema žirija za podeljevanje priznanj OF slovenskega naroda pri Obk SZDL Brežice do vključno 31. januarja 1973. Pozneje prispelih predlogov žirija ni dolžna upoštevati.

Žirija za podeljevanje priznanj OF pri Obk SZDL Brežice

NOVO V BREŽICAH

LETO GRE H KONCU. V podjetjih že tehtajo uspehe in neuspehe. Ze nekaj časa so bili zaskrbljeni v Opekarni, vendar kaže, da izgube kljub neugodnemu letu ne bo. Tudi v globoškem rudniku se nadejajo poslovanja brez izgube. Oba kolektiva še bčeta partnerja za sanacijo sedanjega stanja.

PET LET BREZ SPREMENE. V brežiški občini že pet let niso menjali davčnih stopenj. Ker so cene pridelkom ta čas porasle, pomeni to, da je kmetom vendarle ostalo nekaj več dohodka kot prej. Davkov so oproščeni kmetje za nove nasade za obdobje 3 do 5 let.

V DUGI RESI bodo brežiški amaterski slikarji razstavljali svoja dela skupaj z likovniki dolenskih, koruškkih in obkopskih občin. Razstava bo odprta 21. decembra.

SPET SE JE ZACELO povpraševanje po lepih knjigah. December je za knjigarno eden najboljših mese-

cev in tudi letos se obeta dobra prodaja. V promet gredo vse vrste knjig, od slikanic za otroke do poljudnoznanstvenih in leposlovnih del.

JUTRI SE BO SESTALA komisija za splošni odpor pri občinski konferenci Zveze mladine. Najprej bo pregledala dosedanje dejavnosti pri obujanju revolucionarnih tradicij, nato pa bo sprejela delovni načrt za obdobje do aprila 1973. Na dnevnem redu je še razprava o tekmoivanju za odličje 22. december.

CENE PRI AGRARIJ v soboto: motovilec 18 din kilogram, solata, mehka 15, endivija 6, cvetača 7, čebula 4, česen 20, fižol 11 in 13, korjen 3 in 6, ohrovt 4, por 5, kisa repa 6, paradižnik 9, peteršilj 8, pomaranče 6,40, ananas 10,50, jabolka 4,40 in 5,50, grozdje 9, špinača 9 in 12, sladko zelje 1,30, kisto zelje 4,80 din. Jajca so bila tokrat naprodaj po 80 par in po 1,20 din.

BREŽIŠKE VESTI

nes zasedanje

embra se bodo po krajšem spet sestali odborniki občinske skupščine Črnomelj. Glasovanje o odločitvi poslance Pečiča, razpravljali o osnovah politike in o bodoči statusu politiki v občini, ki je vse nove predpise. Prav tako obravnavali uresničevanje tega dogovora o štipendijah pogledali, kako je z izvajanjem dogovora o razporejanju uslug v vzgojnih zavodih in z občinsko politiko.

Kazniti delo

nedeljek, 11. decembra, uri, bodo v Črnomlju socialistične zveze, kjer so govorili o delu organizacije, volili delegate v mestno skupščino, pretrlesi program del za leto 1973 in ocenili krajevne skupnosti. Se bodo: spodbudi del mesta, Vojno loko in Kočevje v sejni sobi občinske skupščine; za del mestno od Kolodvorske ceste v nekem domu; za Svibnik ter mesta desno od Kolodvorske v Kulturnem domu.

gimnazija močnejša

od ustanovitve dalje ima gimnazija sedem oddelkov, 188 dijakov, tako da je na šoli več kot lani. Največ učencev je doma iz Črnomlja - njih jih je 7, iz Semiča 6, iz Dragana 5, iz Adlešič so 4, iz Dragana 2, iz Starega trga 2, iz Novega iz Podzemlja 1, iz Ljubljane pa so letos odprli en nov oddelki morali učilnico za biologijo in učilnico v razred. Torej se jim šoli začenja prostorska napovedujejo, da bo drugo leto.

VEČ NOVIH AKTIVOV

sklepu občinske konference komunistov v Črnomlju bodo ustanovljeni še naslednji komunistov: aktiv delavcev, kulturnih delavcev, aktiv v izobraževalni skupnosti, odbornikov, aktiv komunistov in aktiv komunistov športnikov.

LJUDJE SE BEREJO

je knjiga dobra prijatelj našel čas zanjo, čeprav je vedno vedno manj ljudi, ki stalno bere. Ljudska knjižnica v Črnomlju je letos do konca septembra izposodila že nad 8.000 knjig, kar kaže na velik interes za branje. Knjižnica je v letošnjem letu prejela 375 novih knjig, ima pa tudi 3 časopise in revije, ki so letos izdali nad tisoč knjig. Ker ljudje, posebno mladi, vse manj berejo, se knjižnica v času več zahanja v knjižnico, da bi delovna moč v tej ustanovi vsegda delala.

OSTOVANJE ODLOŽENO

napovedano gostovanje gledališča z dramo "Ker ljubimo, svojega ne damo" je bilo odloženo v januarju, saj se bo odložen v november. Vse prizadete prosi za razumevanje!

V našem in vašem interesu je, da si pred vsakim nakupom tekstilnega blaga, konfekcije, pletenin, perila ali preprog brezobvezno ogledate naše zaloge. V tem tednu vam posebej priporočamo ogled volne za pletenje.

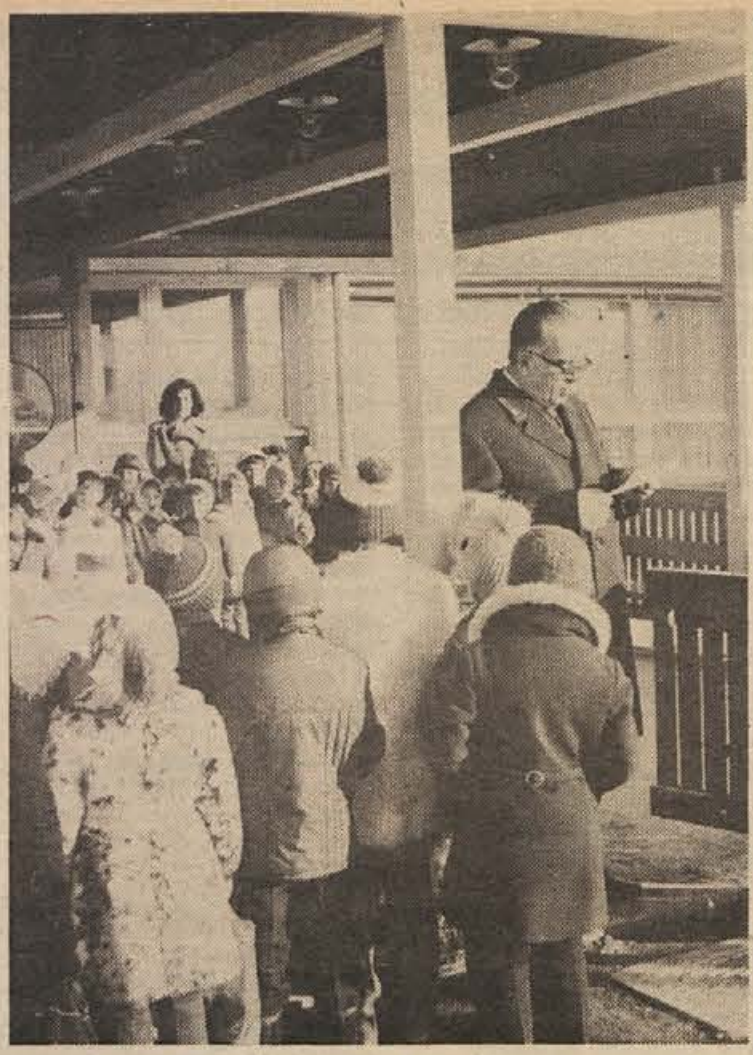
"Seletekstil" ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

ČRNOBNA POLITIČNA ŠOLA - na mnemu več razpravljalcev na konferenci ZK nujno potrebni. Ljudje, ki imajo funkcije v organizacijah in samoupravnih organih morajo biti seznanjeni z zahtevami našega notranjega družbeno-političnega življenja, če hočejo tudi tako, kot zahteva program.

LOVSTVO SE počasi odpira in tuje goste, vendar ne gre, se ti brez organiziranega lova ne morejo voditi sprehajali po naravnih. Ker nastopa taka sezona, morajo lovski družine nemudoma pripraviti lovsko sezono.

Črnomaljski poročevalec

Tak vrtec, kot so ga Črnomaljši odprli tik pred letošnjim dnevom republike, je lahko mestu in občini v ponos, saj je eden najsodobnejših na širšem dolenskem območju. Vrtec je sodobno grajen, ima pa prostora za 100 predšolskih otrok in 20 dojenčkov. Te dni je nova ustanova že začela poslovati. Posnetek je z otvoritvene slovesnosti. Govoril je ravnatelj šole Andrej Petek, malčki so pripravili program, trak pa je prerezala odbornica občinske skupščine prof. Ana Jankovič. (Foto: S. Dokl)

Vsak naj svoj del pogoltne

Črnomaljski komunisti menijo, da ostrine Titovega pisma ne bi smeli obračati od sebe stran - Napake so bile povsod, odpravimo jih!

Na občinski konferenci Zveze komunistov v Črnomlju so 27. novembra kritično razpravljali o celotnem družbeno-političnem delovanju v domači občini in sprejeli čvrste sklepe za konkretno delo, ki se nemudoma začne.

Da smo in kako smo v preteklosti delali napake pravzaprav povsod in brez izjem, je bilo na konferenci poudarjeno v oceni delovanja vseh organizacij in društev, občinske skupščine in njene uprave. "Zbrali smo se zato, da bi odkrivali slabosti in jih odpravili, ne pa da bi naštevati uspehe, čeprav ni bilo malo," je bila misel sekretarja občinskega komiteja Jožeta Vajsa, ki je z dokaj ostrim poročilom dal smer celotni razpravi.

Videti je bilo, da se kritike tako organizacije kot posamezniki niso branili, pač pa je prišlo do različnih

gledišč na nekatere konkretne ocene. Več govornikov je pozdravljalo ponovno uvedbo tovariške kritike na vseh ravneh, saj je izkušnja ne tako daljne preteklosti pokazala, da je bila taka delovna metoda zdrava in uspešna. Nekaj let smo nanjo pozabili, zdaj jo znova jemljemo iz predalov in prav bi bilo, da bi ji enkrat za vselej dali mesto v celotnem javnem in samoupravnem delovanju naše družbe.

O tem je bilo izrečenih nekaj lepih misli: Inž. MARTIN JANŽEKOVIC: "Ne kaže drugega, kot da vsak pri sebi pomanjkljivosti pri doseganju delu prizna in v bodoče dela tako, da jih ne bo!"

JOŽE VAJS: "Tudi člani občinske konference niso izpolnili svoje dolžnosti: odgovornost za neučinkovito delo ZK nosijo tudi oni. Nekateri se sploh ne udeležujejo sej in se ne opravičijo. Taki ne morejo biti člani. Če na tej ravni nismo pripravljeno sprejeti kritike, potem ne moremo zahtevati od komunistov v bazi, da bodo z enako ostrino in kritičnostjo razpravljali o slabostih v svoji osnovni in delovni organizaciji ter v društvih, kjer delajo. Ne smemo dopustiti, da bi ostrino Titovega pisma obračali od sebe stran!"

JURE PERKO: "Zaradi razmer v preteklosti smo okuženi z lagodnostjo. Pri sprejemanju stališč smo že vnaprej vedeli, da nihče ne bo preverjal, če smo jih v praksi tudi uresničevali. Zdajšnja akcija komunistov je tudi zato resna prelomnica. Vsi moramo priznati, da kritiko zasluzimo, obenem pa se strezimo in glejmo, da se to ne bo več dogajalo."

Konferenca je sprejela celo vrsto sklepov, ki niso le načelne narave, temveč zavezujejo vsakega člana ZK posebej in posamezne osnovne organizacije kot organe konference, do kdaj in katere naloge morajo opraviti. December bo hud mesec, saj mora biti do 25. decembra otipljiv napredek v konkretnem uresničevanju ustavnih dopolnil, v oceni dela terenskih organizacij in društev, v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. Potrošnja, tako v krajevnih skupnostih kot v kolektivih, je treba razgrniti pred javnost in pogledati, če so bili vsi stroški upravičeni in družbeno sredstva pravilno uporabljena. Še posebno važne naloge pa čakajo komuniste v gospodarstvu, saj morajo takoj (preko samoupravnih organov) pripraviti gradivo o stanju svojega podjetja in o tem, kar jih čaka januarja ob uveljavitvi novih predpisov zoper nelikvidnost. Obenem jim je naložena dolžnost o tem delavce temeljito obvestiti, da ne bo ob morebitnem zmanjšanju osebnih dohodkov prišlo do hude krvi.

Davkarija posega po kaznih

Zvonko Hanzelj, šef davčne uprave v Metliki izjavlja: »Okrog 50 obrtnikov je dobilo mandatne kazni, ker ne vodijo predpisanih knjig«

Ko so davčne uprave z novo zakonodajo dobile več pristojnosti pri ukrepih zoper davčne prekrške, so se mnoge znašle v drugih skripih: ni bilo kadra, ki bi prekrške ugotavljal. Tudi v Metliki na davčni upravi vse do nedavnega ni bilo inšpektorja, zato delo ni moglo biti učinkovito. Prav gotovo pa je tudi zdajšnji

ZDAJ MED PRVIMI

Renovitev lokala kmetijske zadruge na Trgu svobode v Metliki in preureditev poslovnih prostorov je veljala kolektiv 80.000 dinarjev. Stavba, za katere adaptacijo je naredil načrt inž. Grein iz novomeškega Dominvesta, je postala ena najlepših v mestu, čeprav ji ne manjka dosti do stoletnice. Tudi domače Komunalno podjetje ima pri tem zaslug, saj je prvič opravljalo obnovo statinske stavbe in fasade, a je svoje delo opravilo v splošno zadovoljstvo.

splošni politični položaj pripomogel k temu, da so le začeli brskati po nepravilnostih in glej: v kratkem času so že pri okrog 50 obrtnikih ugotovili take ali drugačne prekrške. V glavnem gre za avtoprevoznike, ki ne vodijo poslovnih knjig, zato je tudi težko ugotavljati njihov resnični zaslužek. Tokrat so padle kazni od 500 do 1500 dinarjev, pri čemer so take, ki so jih že prej zaletili brez evidence, ostreje kaznovali. Ko bo davčna uprava kadrovske bolj okrepljena, kakor je v načrtu, bo tudi lažje odkrivati davčne utaje. Ni malo takih, pri katerih na prvi pogled vidiš, da pripravijo mnogo več, kot imajo prijavljenega zaslužka, vendar je ugotavljanje in dokazovanje takih primerov zapletena in dolgotrajna zadeva.

O tovrstnih prekrških so mimogrede govorili tudi na zadnji občinski seji, pri čemer pa so nekajkrat poudarili, da namerava občina zasebno obrtništvo še povečati, na pa zatreti. Hočejo pa doseči, da bo vsakdo dajal družbi to, kar ji je dol-

žan, Nikogar ne bodo privijali, če s pridnim delom odlično zasluži, ne bodo pa dovoljevali dohodkov iz rentništva ali drugih, ki ne izvirajo iz lastnega dela.

SLAB OBISK

Kljub dobri obveščeniosti je bil koncert Akademskega pevskega zbora "Tone Tomšič", ki je v Metliki gostoval pred prazniki, slabo obiskan. Lahko je žal vsem, ki so zamudili to prireditve. Znova pa se je pokazalo, da ob kvalitetnih gostovanjih manjka ljudi, medtem ko se dostikrat ob vse prej kot kulturnih programih ansamblov in kričačev tare meščanov in okoličanov.

POKAL DOBILA BETI

V okviru praznov za nedavni občinski praznik Metlike so na sprejemu za športnike podelili tudi pokale in diplome udeležencem letošnjih delavskih športnih iger. Drugič zaporedoma so kulturne občinske zveze za telesno kulturalno osvojili športniki iz BETI. Podeljena pa so bila tudi mladinska športna priznanja. Najbolje se je odrezal mladinski aktiv iz Slamne vasi.

Nič več živčne jeze

»Halo, tu Metlika!« To je zdaj veliko hitreje slišati v telefonu, kar je važno zlasti za poslovne stike domačega gospodarstva

Poznam človeka, ki je od jeze vrigel telefonski aparat na mizo, ko po štiridesetminutnem klicanju telefonskih številčev čez Gorjance ni mogel dobiti zveze. Kot pravijo, je bilo takih še več, kajti metliški gospodarstvo ima stike z domala vsemi večjimi kraji v državi, pa tudi s številnimi poslovnimi partnerji iz tujine. Slabe telefonske zveze so začele že hromiti delo gospodarstva, zato je bila modernizacija nujna.

Metlika je leta 1963 dobila avtomatsko telefonsko centralo. Tedaj so računali, da bo njena zmogljivost zadoščala za 15-letni razvoj občine, v resnici pa je napredek prekosil pričakovanja. Podjetje PTT je imelo za Belo krajino razumevanje in tako so za občinski praznik in dan republike letos dobili novo, sodobnejšo telefonsko centralo. Odprli so jo v preurejenih prostorih nekdanjega javnega kopaljšča, dela pa je v splošno zadovoljstvo opravilo domače komunalno podjetje.

Na stari centrali je bilo možnih 160 priključkov telefonov, na novi je možnosti za 300 naročnikov, po potrebi pa lahko brez posebnih ceremonij dodajo nova stola do 1000

številčev za naročnike. Nova centrala ima tudi 12-kanalni sistem z Novim mestom in prav tako možnost, da namestijo še 12 takih zvez.

PTT namerava modernizacijo svoje službe v Beli krajini še nadaljevati, saj je v načrtu uvedba UKW sistema, prav tako pa avtomatizacija telefonije na Suhorju, kar naj bi prinesla celo bližnja prihodnost.

R. BAČER

Brez sodnika

Do zdaj je bilo v Sloveniji 14 občin, ki nimajo sodnika za prekrške, pred kratkim se jim je pridružila petnajsta. To je Metlika. Razrešitev sodnika za prekrške Slava Orliča je bila letos že trikrat na dnevnem redu občinskih sej, tokrat pa odbornikom ni kazalo drugega kot odpoved sprejeti.

Tovariš Orlič je ob začetku leta mesto sodnika za prekrške začasnó sprejel, izrecno pa je poudaril, da več kot 6 mesecev ne bo delal na tem mestu. Menil je, da je čas dovolj dolg, da bi lahko medtem dobili pravnika, a ga niso. V vsej občini lahko posele sodnika za prekrške opravljata samo dva človeka: Jože Došen, ki je to službo že pustil in se zaposlil v gospodarstvu, in Slavo Orlič. Zdaj mora imeti sodnik za prekrške končano pravno fakulteto in sodniški izpit, takega pa celotna občina ne premore.

Ker Slava Orlič ni bilo mogoče več prepričati, naj ostane na mestu sodnika za prekrške, so ga razrešili. Dokler mesto ne bo zasedeno, bo najbolj nujne primere ponovno honorarno reševal Jože Došen, pričakovati pa je, da se bodo nerešeni spisi kopičili v skladovnice.

Prav zdaj, ko se Zveza komunistov z vsjo javnostjo zavzema za ostrejšo kaznovanje politiko in dosledno preganjanje prekrškov, je šla Metlika korak nazaj namesto naprej.

ZA BOLJŠE DELO

V metliški občinski skupščini so predlagali ustanovitev aktivna odbornikov komunistov, na katerem bi pred vsakim zasedanjem obravnavali gradivo in do njega zavzeli stališča. Seveda bi morali to tudi zagovarjati v občinskih klopetih. Vprašanje je tudi, kaj je s klubi odbornikov, ki jih je že prej predlagala Socialistična zveza in niso zaživeli. V teh klubih pa bi morali odborniki odigrati svojo vlogo navzven. Potrebni je več stikov z volilci, morali bi vedeti za njihovo mnenje, preden glasujejo za ta ali oni občinski odlok, ki zadeva vse občane. Zdaj je tako glasovanje večinoma odsev odločitve posameznega odbornika.

Tam, kjer je bilo nekdan v Metliki javno kopaljšče, so pred 29. novembrom odprli novo avtomatsko telefonsko centralo. Ta omogoča mnogo boljše telefonske zveze čez Gorjance in v sami Beli krajini. Na fotografiji: na otvoritveni slovesnosti zbrani gostje. (Foto: R. Bačer)

SPREHOD PO METLIKI

POZIMI ZAPRTO - Gostišče Veselica, ki je doslej poslovalo ob sobotah in nedeljah, bo čez zimo zaprto. Za ta ukrep so se odločili zato, ker je bilo malo gostov, k čemur pripomore tudi v slabem vremenu težko dostopna pot z avtomobili.

MLADINCI SO USTANOVILI rokometno ekipo, ki vadi dvakrat na teden. Pred kratkim so odigrali prijateljsko tekmo s Črnomlajci, pozimi pa se bodo pomerili še z drugimi ekipami.

DRUŽBENO-POLITIČNO življenje v mestu je zadnje čase izredno razgiban, le med prazniki je bilo malce počitka. Ne mine dan brez več sestankov, ki trajajo tudi po 5 ali 6 ur.

MED PRAZNIKI je bil v hotelu Bela krajina ples, ki je privabil veliko tistih, ki pogrešajo tovrstne zabave. Obisk je bil izredno dober tudi

zato, ker v Metliki že dolgo ni bilo plesa. NA HRIBU RAZNAŠAJO kamioni blato, ki je ostalo od nezastuhtih jarkov. Stanovalci se upravičeno hudojejo, posebno pa gospodinje, ki morajo kar naprej čistiti tla.

V DOMU ONEMOGLIH nihče ne zmrzuje. Nova centralna kurjava res ni urejena, poslužujejo pa se starih grelnih naprav.

KOMISIJA ZA UGOTAVLJANJE izvora premoženja se mora po sklepu občinske skupščine še ta teden sestati in sestaviti delovni program. Res pa je, da bi morali pomagati tudi občani s prijavi in navesti, sicer je težko pričakovati, da bo v kratkem vse urejeno in da bodo vse neupravičeno obogatele občane odkrili.

UMURLA STA: Ana Starc iz Rosalnice, stara 77 let, in Matija Kompare iz Metlike, star 67 let.

metliški tednik

PRODAMO KAMION TAM-2000!

Splošno kleparstvo in ključavničarstvo
KOSTANJEVICA na Krki

proda po sklepu DS

- KAMION TAM-2000
v nevoznem stanju.

Licitacija bo v torek, dne 12. decembra 1972, v prostorih delovne organizacije ob 8. uri. Interesenti so dolžni pred pričetkom licitacije položiti 10 odst. varščino od izklicne cene.

PRODAJALCI TEHNIČNE STROKE!

«ELEKTROTEHNA», trgovsko uvozno in izvozno podjetje z elektrotehničkim materialom, LJUBLJANA, Titova 51

želi zaposliti v prodajalni SEVNICA

- KVALIFICIRANEGA PRODAJALCA TEHNIČNE STROKE Z USTREZNO PRAKSO

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe Komisiji DS za delovna razmerja, Ljubljana, Titova c. 51.

SLOVENIJALES - STILLES tovarna stilnega pohištva in notranje opreme SEVNICA

objavlja prosti delovni mesti:

1. VODJE RAZVOJNEGA ODDELKA
2. TEHNOLOGA

Pogoji:

- pod 1. visoka ali višja strokovna izobrazba z najmanj 5 let delovnih izkušenj v lesni stroki;
- pod 2. srednja strokovna izobrazba lesne stroke, zaželeno praksa. Kandidirajo lahko tudi začetniki.

Kandidati naj svoje vloge s kratkim opisom o dosedanjem delu pošljejo na naslov tovarne v 10 dneh po objavi.

● SILVESTROVANJE V NOVEM MESTU!

Zabavali vas bodo HENČEK in njegovi fantje s pevci in humoristom.
Silvestrov menu je 150 din!

Rezervacije sprejema šef strežbe, informacije pa dobite po telefonu 22-410.

VPISOVANJE V ŠOLO!

Na osnovnih šolah: BRŠLIN, GRM, KATJA RUPENA, MILKA ŠOBAR-NATAŠA v Novem mestu bo vpisovanje otrok za prvi razred (šolsko leto 1973/74) dne:

- 18. IN 19. DECEMBRA 1972
OD 8.-12. URE IN OD 14.-18. URE
na omenjenih pristojnih šolah.

Vpisani bodo otroci, rojeni v letu 1966, pogojno pa tudi tisti, ki so rojeni do konca meseca junija 1967.

Starši naj prineso s seboj otrokov izpisek iz rojstne matične knjige.

Sporočamo žalostno vest, da smo izgubili našega člana in predsednika

LOJZETA MIRTičA

Pokojni je bil za našo organizacijo zelo poštovan in zaslužen, zato ga bomo težko pogrešali.

Slava njegovemu spominu!

Zveza borcev prostovoljcev
za severno mejo 1918/19 — Novo mesto

ZAHVALA

Ob tako strašni izgubi našega dragega moža, atka, starega atka, brata in strica

NANDETA KAPŠA

se prisrčno zahvaljujemo prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Dalje se zahvaljujemo družbenim in političnim organizacijam občine Črnomelj, krajevni skupnosti Semič, lovskim družinam Bele krajine, Gozdnemu gospodarstvu Novo mesto, GO Črmošnjice, vojnim tovarišem in vsem, ki ste našemu Nandetu pripravili tako lep pogreb. Hvala godbi iz Črnomlja, pevcem iz Novega mesta, govornikom tov. Koširju, inž. Petriču in tov. Žuniču, vsem posameznikom, podjetjem in organizacijam za prelepe vence in cvetje, vsem, ki ste nam ustno ali pismeno izrazili sožalje, ter vsem, ki ste nam ob nesreči pomagali in sočustvovali z nami.

Gaber pri Semiču, 21. novembra 1972

Zalujoči: žena Franeka, hčerki Tanja in Vojka z družino in sorodniki

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše ljube žene, mame, stare mame, tašče, sestre in tete

TONČKE ZAGORC, roj. Cvitko

iz Dobrave pri Kostanjevici

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih dneh njene krute boleznin stali ob strani in z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, podarili vence, jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti in njen prerani grob zasuli s tolikim cvetjem. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in bolniškemu osebju pljučnega oddelka novomeške bolnice ter dr. Frlanu iz Kostanjevice za lajšanje bolečin, Betki Jorga za ves trud in prizadevanje, Cerkovim, Kirnovim, Štefaničevim, tov. Abramcu za poslovične besede pri odprtem grobu, Gasilskemu društvu Prekopa, g. župniku za obred, prijateljem iz Sielmingena, podjetju IMV iz Novega mesta in osnovni šoli Sentjernej. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Zalujoči: neotolažljivi mož Franc, hčerki Ivanka in Slavica z družinama, bratje in drugo sorodstvo

● LEKARNA OBVEŠČA

LEKARNA NOVO MESTO

obvešča vse zdravstvene zavode in prebivalstvo, da bo od 15. XII. do 20. XII. 1972 imela LETNI POPIS BLAGA po naslednjem razporedu:

- a) v Lekarni Novo mesto: 15. XII. popoldne ter 16. in 17. XII. ves dan;
- b) v lekarniški postaji Šentjernej: 18. XII. ves dan;
- c) v lekarniški postaji Dolenjske Toplice: 19. XII. ves dan;
- č) v lekarniških depojih Žužemberk in Škocjan: 20. XII. ves dan.

Navedene dni bodo vse enote zaprte, zdravila bomo izdajali le na nujne recepte.

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA - Ljubljana

organizira v sodelovanju z DELAVSKO UNIVERZO «JOŽE SEŠKO» - Kočevje

v šolskem letu 1972/73

- INŠTRUKTAŽNO OSNOVNO IZOBRAŽEVANJE V KOČEVJU

Izobraževanje je namenjeno vsem tistim, ki niso končali osnovne šole v času rednega šolanja, temelji pa na kombinaciji dopisne in ENKRATNE DNEVNE inštruktažne oblike.

VPISOVANJE TRAJA DO 5. DECEMBRA 1972.

Podrobne informacije o sistemu izobraževanja, učnem programu in pogojih za vpis dobite pri Dopisni delavski univerzi v Ljubljani, Parmova 39, ali pri Delavski univerzi «Jože Seško» v Kočevju.

KOTEKS TOBUS

KMETOVALCI IN REJCI PRAŠIČEV!

Tudi letos odkupuje podjetje KOTEKS - TOBUS svinjske kože. Pri vzreji prašičev pazite, da se njihova koža ne poškoduje. Nepoškodovane in nerazrezane kože imajo pri odkupu največjo vrednost. Svinjske kože prodajte najbližji zbiralnici KOTEKS - TOBUS ali kmetijski zadrugi, kjer odkupujejo tudi kože drugih živali.

PROSTOR ZA PISARNO! MESTNI ARHIV LJUBLJANA

nujno išče za delovno enoto za Dolenjsko za eno leto
- prostor za pisarno v Novem mestu

Ponudbe sporočite na upravo Mestnega arhiva, Mestni trg 27, Ljubljana.

JELOVICA

STANOVANJSKE HIŠE
VRTCE
ŠOLE
PISARNIŠKE OBJEKTE
GRADBIŠČNE BARAKE
PO NAROČILU

PROIZVAJA IN MONTIRA JELOVICA ŠKOFJA LOKA

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 8. decembra - Marija Sobota, 9. decembra - Valerija Nedelja, 10. decembra - Smiljan Ponedeljek, 11. decembra - Danijel Torek, 12. decembra - Aljoša Sreda, 13. decembra - Lucija Četrtek, 14. decembra - Dušan

KINIO

ČRNOMELJ: 8. 12. ameriški barvni film „Za 1000 dolarjev na dan“... 10. 12. ameriški barvni film „F kot flint“... 13. 12. sovjetski barvni film „Osvoboditev Evrope“... KOSTANJEVICA: 9. 12. jugoslo-

vanski barvni film „Film o Titu“... 10. 12. jugoslovanski barvni film „V gori raste zelen bor“... MIRNA: 9. in 10. 12. „Čuka“... MOKRONOG: 9. in 10. 12. ameriški barvni film „Operacija grom“... NOVO MESTO: Od 8. do 11. 12. ameriški barvni film „V službi Njega Veličanstva“... Od 12. do 14. 12. ameriški barvni film „Zadnja dolina“... - POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 8. do 12. 12. ameriški barvni film „Tarzanovo izzivanje“... RIBNICA: 9. in 10. 12. nemški barvni film „Čudo ljubezni“... SEVNICA: 9. in 10. 12. ameriški film „Plavalasi maščevalec“... 13. 12. italijanski film „Za vsako ceno“... SENTJERNEJ: 9. in 10. 12. „Življenje v dvoje“... TREBNJE: 9. in 10. 12. ameriški barvni kriminalni film „Krvavi plen“.

RAZNO

NAŠEL SEM velikega sivo rjavega psa. Lastnik ga lahko dobi pri Jožetu Juršiču, Dol, Dobra 8, 68210 Trebnje.
POROČNI PRSTANI! - Poroka - spomin nanjo naj bo lep in trajen! Zato izberite sodoben poročni prstan pri zlatarju v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze). - Z izrazkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

VAHVAJ

Ob tragični izgubi našega dragega moža, očeta, sina, brata in strica

ŠTEFANA ŠUŠTARŠIČA iz Gor. Lakovnic

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, kolektivom IMV, Splošne bolnišnice, Tovarne zdravil Krka in gostinskemu podjetju Metropol-Gorjanci za podarjene vence in cvetje ter vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Zahvala velja tudi gasilskim društvom Lakovnice, Stranska vas in Smihel, ki so ga spremila na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo gospodu župniku za opravljeni obred.

Lakovnice, 4. decembra 1972

Zalujoči: žena Marija, sinova Lojz in Stanko ter drugo sorodstvo

Ob prezgodnji izgubi našega dragega sina oziroma brata

ALOJZA PETERLINA

se vsem, ki so ga spremili na njegov zadnji poti, iskreno zahvaljujemo, zlasti sorodnikom in prijateljem. Prav posebno se zahvaljujemo kolektivu Novoteksa iz Novega mesta.

Zalujoči: oče, bratje, sestre in drugo sorodstvo

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so našega dragega moža, očeta in starega očeta

FRANCA RUDOLFA upokojenca iz Straže 44

spremlili na zadnji poti, mu poklonili cvetje ter nam osebno ali pismeno izrazili sožalje. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in znanecem, kolektivu Novolesa, pevskemu zboru Gorjanci, godbi Interevropi, Slovenija avtu Koper, tov. Virantu za poslovljne besede ter gospodu župniku za opravljeni obred. Posebno zahvalo pa smo dolžni teti Anici.

Zalujoči: žena Rezika, sinova Peter in Dane z družino.

Ob smrti našega ljubega očeta in starega očeta

JOŽETA KOBETA s Pangrečgma

se iskreno zahvaljujemo vaščanom, vsem prijateljem in sorodnikom, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nam izrazili sožalje, ter vsem, ki so darovali vence in cvetje. Hvala tudi gospodu župniku za opravljeni obred.

Zalujoči: hčerke Micka, Francka, Rezka in Angelca z družinami.

Ob smrti naše dobre mame

FRANČIŠKE DUH

se iskreno zahvaljujemo vsem za izraženo sožalje, vsem, ki so nam v težkih trenutkih prišli na pomoč, upravi in sindikalni podružnici ter sodelavcem občinske skupščine Novo mesto za podarjene vence ter vsem, ki so se poslovili od nje, jo spremljali na njeni zadnji poti in ji darovali toliko lepega cvetja. Vsem prav iskrena hvala!

Zalujoči: vsi njeni.

Ob izgubi naše drage in nepozabne mame

URŠULE AVGUŠTIN, roj. PUREBER iz Drganjih sel

se iz srca zahvaljujemo za vso pomoč in podarjene vence ter cvetje sorodnikom in sosedom. Zahvaljujemo se tudi tov. Francu Čečeliču iz Regerče vasi za vso pomoč, zdravnikom in strežnemu osebju internega oddelka splošne bolnice Novo mesto ter gospodu župniku za opravljeni obred. Vsem, ki ste drago pokojnico spremlili na njeni zadnji poti, še enkrat lepa hvala.

Zalujoči: mož Tomaž, sinova Slavko in Ljubo z družinami, hčerka Anica z Marjetko

V 77. letu je preminil naš mož, oče, brat, stari oče in stric

FELIKS OKLEŠEN iz Gor. Straže 51

Ob njegovi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znanecem, ki so dragega pokojnika spremlili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter sočustvovali z nami. Posebna hvala dr. Živkoviču, organizaciji ZB, pevskemu zboru Gorjanci, govornikom, Novolesovi godbi in vsem, ki so kakorkoli pomagali.

Gor. Straža, Jurka vas, Ljubljana, Praproče

Zalujoči: žena Terezija, hčerki Anica in Rezka z družino, sestra Barbka in drugo sorodstvo

Ob prerani in boleči izgubi naše drage žene, dobre mame, stare mame, sestre, sestrične in tete

KATARINE JAKOBČIČ iz Fučkovcev pri Adlešičih

se iz srca zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znanecem, ki so nam v težkih dneh stali ob strani, nam izrazili sožalje ter darovali pokojnici vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in bolniškemu osebju pljučnega oddelka novoške bolnišnice, ki so ji lajšali bolečine v času zdravljenja. Najlepša hvala tovarni Belt iz Črnomlja in Težmer iz Ljubljane za podarjene vence ter gospodu župniku za spremstvo in obred na zadnji poti.

Zalujoči: mož Ludvik, otroci Marica, Niko, Anica, Nada in Katica z družinami ter Ludvik in Tone

Iz srca se zahvaljujem Ani Rupar za čestitko ob 59. rojstnem dnevu, Antonija Sintič.

V spomin na Janeza Trdina poklanja Zvezi slepih Novo mesto 200,00 din Angela Jeršin, Neratova 6, Maribor.

Namesto venca na grob pokojnemu članu Feliks Oklešenu iz Straže poklanja Društvo upokojenecv Straža-Toplice 100,00 din Zvezi slepih Novo mesto. Za poklonjena znaska Iskrena hvala! Zveza slepih Novo mesto.

ČESTITKE

Prisrčno čestita Anici Kuzmijak iz Bojanje vasi za opravljeni voziški izpit in mnogo sreče za volanom želi Jože iz Hamburga. Staršem pa lep pozdrav.

Dragi mami Mariji Cvelbar iz Roj pri Sentjerneju za godovni dan vse lpo, veliko zdravja in veselja želim sinova Jože in Franci z družinama.

Dobremu in skrbnemu atu Francu Danitoviču iz Sentjurja 19 pri Mirni peči za dvojno praznovanje iskrene čestitke in še mnogo zdravih let iz srca želi hčerka Slavka z družino. Mali Robert in Joško pa mu pošiljata koš poljubčkov.

Dragima atu in mami Šlaunovima iz Dol. Lakovnic 12 iskreno čestitajo za rojstni dan, ki ga slavita oba skupaj, mama 77, ata 79 let, in jima želijo iz srca, da bi dočakala še mnogo zdravih in srečnih let z krogu svoje družine sin Ivan z ženo Anico iz tujine. Čestitke se pridružuje še sin Francelj z družino.

PREKLICI

Prepovedujem vsako motenje sestri, odmetavanje snega, kakor tudi hojo po moji njivski in vrtni parceli. Kdor moje prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. Zinka Saje, Novo mesto, Gubčeva 19.

Barbara Balkovec, Pot ilegalcev 4, Jesenice na Gor., prepovedujem svojemu bivšem možu Ivanu Udarjeviču, Balkovci 1, Vinica, prodajanje premičnih in nepremičnih, ker je vse moja last. Vsaka kupčija z njim je neveljavna.

Janez Mrgole, posestnik iz Otavnika 4, pošta Tržišče, preključem vse obrekljive izjave, ki sem jih izrekel o Stanku Tomaziču iz Otavnika 3, pošta Tržišče, in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Franc Osterman, Jelše 4, Otočec ob Krki, prepovedujem vsako hojo in vožnjo po mojem zemljišču - travniku. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

»Dolenjski list« v vsako družino

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekle tri tedne so darovali kri na novomeškem transfuzijskem oddelku: Beti Radež, Jožica Nose, Ana Rukše, Jože Zirc, Alojz Sepaher, Stefa Božič, Fanika Peršina, Antonija Ljubi, Rozalija Planišek, Jožefa Zrimšek, Cveta Mesojedec, Alojz Žitnik, Fani Ravbar, Marija Golob, Pavla Gačnik, Joža Kobe in Francka Juršič, člani Novoteksa, Novo mesto; Danica Peciga, Anica Juran, Anica Pavček, Pepca Bobnar, Anton Škufca, Jože Senica, člani Novolesa, Straža; Slavko Bukovec, Ivan Zoran, člani Pionirja, Novo mesto; Franc Seničar, Stane Rozman, Ludvik Rifelj, Emil Tirič, Avgust Bobič, Vlado Ostavnik in Franc Jerele, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Franc Eršte, član Kuriva, Novo mesto; Marija Durič, Angela Pavlin, Francka Zore, Stane Skušek, Franc Bobič in Alojz Pepel, člani Zdravilišča Šmarješke Toplice; Jožefa Pepel, gospodinja iz Šmarjskih Toplic; Stanko Klobučar, Franc Krnc, Jože Macedoni, Milan Čarman, Jožefa Belko, Alojz Muhič, Aleksander Zupan, Majda Kramarič in Danica Šegina, člani IMV Novo mesto; Franci Kristan, član Interevropa, Koper; Janez Progar, član osnovne šole Šmarjeta; Marjan Kos, član Mercatorja, Novo mesto; Alojz Cvelbar in Slavko Gorenc, kmetijska tehnika iz Gorenje vasi; Ivan Kopina, član Gorjancev, Straža; Jože Zabukovec in Janez Bregant, člana Splošne vodne skupnosti, Novo mesto; Frančiška Zabukovec in Marija Kraševc, gospodinjini iz Alovič; Alojzija Šenk, upokojenka iz Zbur; Terezija Vavpič, gospodinja iz Obrha; Marica Blažič, članica KZ Krka, Novo mesto; Cveta Gregorčič, članica PTT Novo mesto; Franc Pelko in Mihael Hrovatič, člana Novograda, Novo mesto; Ciril Bertič, upokojenec iz Šmarjeta; Antonija Rodič, članica hotela Grad Otočec; Antonija Stasberger, gospodinja iz Orešja; Stanko Gričar, delavec iz Sela; Jože Čečelič, član KZ Krka, Novo mesto; Alojz Kraševc, član Elektra Novo mesto; Frančiška Macedoni, šivilja iz Šmarjeta; Anton Kokalj, upokojenec iz Velike Bučne vasi; Peter Henigman, član Opredaleca, Gotna vas; Janez Belko, član ZTP Novo mesto; Ivan Mlinar, Franc Grum, Jože Umek, Jože Zupančič, Franc Retelj, Stefan Kmet, Janez Drab, Anton Kobe in Jože Stangelj, člani Čestnega podjetja, Novo mesto; Anica Kastelic in Mara Primc, članici Laboda, Novo mesto; Alojz Mesojedec, uslužbenec iz Bršljina; Ana Mikec, članica splošne bolnice Novo mesto; Alojz Mikec, krojač iz Črnomlja; Rudolf Habe, član vojne pošte Črnomelj; Janez Konda, upokojenec iz Osojnika; Janez Jerman, Ivan Sinkovec, Jože Rožman, Cveta Peteh, Nada Bajuk, Miha Bosarac in Jože Perla, člani IMV Črnomelj; Jože Rifelj, član SVP Novo mesto; Anka Škrbec, članica Novoteksa, Novo mesto; Stevo Vukčević, Anica Guzdavec, Milena Bremeč, Rezka Šobar, Mirko Kočevar in Marija Aupič, člani Beti Črnomelj; Marija Cvar, gospodinja iz Zilj; Martin Lavrin, Vanja Trpin, Anton Stezinar, Anton Jurejčič, Alojz Sever, Dragica Povše, Marija Golobič, Mirko Malešič, Tomaž Kočevar, Jože Kamenski, Anica Malnarič, Anica Voglar, Franc Stariha, Drago Šimec, Zofka Pavlišč, Tončka Plut, Anton Šimec, Slavko Malešič, Jože Kočevar in Franc Pališič, člani Iskre, Semič; Marija Čadonič, gospodinja iz Zilj; Jože Kocjan, član Rudnika Kanižarica; Miha Ilenič, upokojenec iz Velike Lahinje; Lojze Prijanovič, Stanko Gradina in Andrej Žvab, člani Belta, Črnomelj; Ana Jaklič, Ana Šimec in Marija Lenarčič, gospodinjini iz Gribelj; Franc Vranešič, kmet iz Pribincev; Alojz Kralj, Jože Rajer, Martin Simonič in Anton Vlahovič, člani IMV Suhor; Jože Matešič, član Beograda, Črnomelj; Alojz Bučar, član Droga, Portorož; Frančiška Rogina, gospodinja iz Breznika; Terezija Novak, gospodinja iz Dolenje vasi; Jože Stefanjič, član IMV Semič; Dušan Novak, dijak šole za zdravstvene delavce, Alojz Poljanec, in Alojz Zupančič, člana Komunalnega podjetja, Novo mesto; Vanja Nikolič, članica ZTP Sekcije za vleko, Novo mesto; Janez Gornik, Viktor Vovko, Jože Lokovšek, Alojz Janežič, Alojz Novak in Darko Čugelj, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Avgust Pavlič, Martin Hočvar, Stanislav Mesarič, Jožefa Kovačič in Antons Rajk, člani IMV Novo mesto; Ivan Barbo, Anton Novak, Anton Vrisk, Ludva Novak, Slavka Golob, Jože Jerman, Miha Irt, Marija Jereb, Alojz Turk, Miha Legan, člani Novoteksa, Novo mesto; Sonja Može, Marija Krese, Vladimir Kovač, Florjan Šiška, Mirko Crnič, Jožefa Crnič in Ivan Marr, člani Novolesa, Straža; Ivan Florjančič, član Gorjancev, Straža; Karel Košir in Sonja Vaš, člana Pionirja, Novo mesto; Danica Judež, članica Laboda, Novo mesto; Ana Kotnik, Marija Derganc, Marta Gazvoda in Ana Cimermančič, gospodinjini iz Velikih Brusnic; Martin Rukše, upokojenec iz Brusnic; Franc Kralj, kmet iz Zaloga; Ivanka Pavček, gospodinja iz Podgore; Danijel Badovinac, član Novoteksa, Novo mesto; Martin Turk, kmet iz Sela pri Zajčjem vrhu.

OBVESTILA

Odvetnik Branko Rupnik in odvetnica Margareta Zakonjšek obveščata cenjene stranke, da sta preselila svoji odvetniški pisarni s Ceste

komodanta Staneta 20 oziroma 6 v Jerebovo ulico 14/1 (ulico, v kateri je sodišče) pod gostilno Kotsak. Uradne ure obih odvetnikov za stranke: vsak dan dopoldne od 7.15 do 12.30 ter popoldne od ponedeljkoh in sredi od 17. do 19. ure. Ob sobotah in nedeljah zaprto.

emona hotels

Zabavali vas bodo: »UNIONI« »SEPLAN« orkester »ESTRADE«

SILVESTROVANJE
Silvestrski menu! Cena: 200.-, 250.- din
INFORMACIJE: tel. 72-010

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.
IZDAJATELJSKI SVET: Lojzka Potrč (predsednica sveta) Franc Beg, Viktor Dragot, Tone Gošnik, Jože Jeko, Tone Klunovšek, Franc Lapajne, Tine Molek, Slavko Smerdel, Franc Strdohar in Ivan Zivlic.
UREJUUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rita Bačar, Marjan Legan, Janez Pezelj, Jože Prime, Jože Spilchal, Jožica Tepepy, Ivan Zoran in Altrad Zeleznik. Tehnični urednik: Marjan Moškon.
IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 2 dinarja - Letna naročnina 78 dinarjev (za 1972: 64 din), polletna naročnina 38,50 din, plačljiva vnaprej - Za iznozemstvo 160 dinarjev ali 10 ameriških dolarjev oz. 30 DM (ali ustreznega državnega valuta v tej vrednosti) - Devizni račun: 521-620-1-32002-10-8-9.
OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 40 din, 1 cm na določeni strani 55 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 80 din. Vsak mali oglas do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 5 od 1. 7. 1972. - Za oglase odgovarja Mirko Vesel.
TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-8-9 - Naslov uredništva in uprave: 68001 NOVO MESTO, Glavni trg 3 - Poštni predal 33 - Telefon: (068) 21-227 - Nenaročentih rokopisov in fotografij ne vračamo - Tiska tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ISCEM ŽENSKO za varstvo štiri mesece starega otroka vsak drugi dan. Naslov v upravi lista (2415/72).

ISCEMO POŠTENO dekle za pomoč v štiričlanskem gospodinjstvu. Stanovanje in hrana v hiši, plačila po dogovoru. Prof. Janez Sever, Ljubljana, Povšetova 91.

ISCEMO ČISTILKO s polnim delovnim časom na PM Novo mesto. Osebnih dohodkov po pravilniku. Informacije: Uprava javne varnosti v Novem mestu, Jerebova 1.

DEKLE za varstvo otroka, starega 1 leto, išcem. Nudim hrano, stanovanje in plačilo. Jože Ivanc, Rašiška 3, 61000 Ljubljana.

STANOVANJA

ODDAM neopremljeno sobo v bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista (2430/72).

MLADA ZAKONCA iščeta neopremljeno sobo v Novem mestu. Pečaver, Padersiščeva 10 a, Novo mesto.

OPREMLJENO sobo oddam moškemu. Naslov v upravi lista (2444/72).

PRODAM enosobno stanovanje v gradu Žapuže na Mirni. Ogled 10. decembra 1972 od 11. do 13. ure.

ODDAM tri opremljene sobe s posebnim vvhodom, sanitarijami in centralnim ogrevanjem trem fantom ali dekletom. Naslov v upravi lista (2446/72).

OPREMLJENO garsonjero ali sobo v Novem mestu išče zdravnica. Naslov v upravi lista (2468/71).

Motorna vozila

UGODNO PRODAM fiat 600 D, registriran, v brezhibnem stanju, za 5000 din. Naslov v upravi lista (2452/72).

PRODAM traktor Ursus, še tovarniška garancija, 35 KM. Franc Bartolj, Jablan 37, Mirna peč.

PRODAM nov traktor Paskuali 21 KM. Naslov v upravi lista (2460/72).

PRODAM fiat 1100, letnik 1953, v voznem stanju in fiat 1100, letnik 1954, v nevoznem stanju. Brane Marolt, Stefan 13, Trebnje. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Cena ugodna.

ZAMENJAM FIAT 750, letnik 69, za kombi Morris. Naslov v upravi lista (2441/72).

PRODAM FIAT 850 sport Kupe, letnik 1969. Stari trg 8, Trebnje.

PRODAM

PRODAM peč na olje EMO 8 in 300 l gorilnega olja. Jože Godnjavec, Gor. Gradišče 2, Dol. Toplice.

PRODAM enofazni hidrofor v dobrem stanju. Naslov v upravi lista (2447/72).

PRODAM televizor. Cena ugodna. Ogled in dogovor vsak dan od 15. ure dalje. Mestne njive 2/1, Novo mesto.

ZELO UGODNO prodam kavč z dvema stoloma in divan. Košmrlj, Na Lazu 21, (Zabja vas), Novo mesto.

PRODAM več prašičev za zakol (od 100 do 150 kg). Naslov v upravi lista (2455/72).

KUPIM

KUPIM traktor 25 do 35 KM. Sporocite znamko, letnik in ceno na naslov: Franc Hrhin, Gradišče 4, 68310 Sentjernej.

KUPIM karambolirano zastavo 750, letnik 1968 do 1971, in prodam les za ostraše. Ponudbe na upravo lista pod: „Karamboliran“.

KUPIM GRADBENO PARCELO z gradbenim dovoljenjem v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (2422/72).

POSEST

PRODAM NOVO, dve leti staro hišo pod Trško goro pri avtobusni postaji (tri sobe, kopalnica, klet), komfortno, po želji tudi zemljo. Cena 270.000 din. Muzejska 8, Novo mesto.

PRODAM novo hišo ob Krki v bližini Novega mesta, primerno za gostišče. Ponudbe pod „Vselitev“.

UGODNO prodam vinograd z mladim košnjavim gozdom v Novem Kostjunku. Informacije pri Matiji Kuharju, Otavnik, Tržišče.

PRODAMO zemljišče, obraslo z gozdom-Poljsca, nad Vidmom. Pojasnila: Karlo Geršak, 4. julij 20, Krško.

PRODAM obnovljeno hišo z vodo, elektriko in vrtom. Jože Nučič, Osrečje 15, Šmarješke Toplice.

PRODAM TAKOJI VSELJIVO hišo z lokalom v središču Velenja. Ponudbe na naslov: Podpečan, Črna 34, 63320 Velenje.

RAK DAN: poročila ob 5.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 15.00, 18.00, 19.30 in Pisan glasbeni spored od 4.30 do 6.00.

TOREK, 8. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.35 Koncert za naše poslušalce, 10.12 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Marina Preložnik: Nove gozdne ceste za kočevske republiške gozdarje, 12.40 Z domačimi ansambli, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 16.00 "Vrtljak", 18.15 "Signal", 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Petnajst minut za EP, 20.00 Jubilejna ob 80-letnici skladatelja Franca Kramolca, 20.30 "Tops-pops", 21.15 Oddaja o morju in potapljaških.

SOBOTA, 9. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.35 Glasovi v prostoru, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - mag. Nada Zorko: Predvikanja za razvoj perutinarstva in napotki za pospeševanje rejne, 12.40 Pri domače, 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo v Jugoslaviji, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 "Vrtljak", 17.20 Gremo v kino, 18.15 Dobimo se ob 19.15 Petnajst minut za EP, 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 10. DECEMBRA: 8.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Marjan Marinc: "Pravljica o dobrem kralju", 9.05 Srečanje v studiu 14, 10.05 Še pomnite, tovariši... Ivan Ferlež: Prva slovenska partizanska brigada II. grupe odredov, 10.25 Pesmi borbe in dela, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 13.15 Nedeljsko športno popoldne, 15.30 Nedeljska reportaža, 15.50 Z domačimi ansambli, 16.30 Humoreska tega tedna - C. Ozomba: Izumi se niso vse, 17.05 Radijska igra - S. E. Soja: "Mali očka Zelva", 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 "V nedeljo zvečer", 22.20 Zaplečite z nami.

PONEDELJEK, 11. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - Martin Mencej: Pomen medu v gospodinjstvu in v obratih družbene preračune, 12.40 S tujimi pihalnimi godbami, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 16.00 "Vrtljak", 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne, 18.35 "Interna 465", 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Petnajst minut za EP, 20.00 Stereofonski operni koncert, 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 12. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.35 Slovenske narodne, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Olga Stofula: Ekonomika rejne brojlerjev na kmetiji, 12.40 Z domačimi ansambli in pevci, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z ansambлом Boruta Lesjaka, 16.00 "Vrtljak", 18.15 V tork na

svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Prodajalna melodij, 20.30 Radijska igra - Franc Deak: "Medkrajevna", 22.15 Popevke se vrstijo.

SREDA, 13. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.45 Glasbeni spomini, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - mag. Stojan Vrabl - Letošnje izkušnje v zatiranju škrlupa, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 "Vrtljak", 17.10 Glasbena galerija, 18.15 Glasbene vinjete, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 Komorni glasbeni studio, 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 14. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo! 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Franc Ivanek: Nekateri značilnosti mariborskega gozdnogospodarskega območja, 12.40 Igrajo pihalne godbe, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Sestane instrumentov, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 "Vrtljak", 17.10 Koncert po željah poslušalcev, 18.30 Iz kaselne produkcije - RTV Ljubljana, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 22.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 Komorni glasbeni studio, 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 14. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo! 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Franc Ivanek: Nekateri značilnosti mariborskega gozdnogospodarskega območja, 12.40 Igrajo pihalne godbe, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Sestane instrumentov, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 "Vrtljak", 17.10 Koncert po željah poslušalcev, 18.30 Iz kaselne produkcije - RTV Ljubljana, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 22.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 Komorni glasbeni studio, 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 14. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo! 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Franc Ivanek: Nekateri značilnosti mariborskega gozdnogospodarskega območja, 12.40 Igrajo pihalne godbe, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Sestane instrumentov, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 "Vrtljak", 17.10 Koncert po željah poslušalcev, 18.30 Iz kaselne produkcije - RTV Ljubljana, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 22.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

10. DECEMBER

8.50 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bgd) - 9.45 Po domače z ansambлом bratov Kovačič (Lj) - 10.12 Kmetijska oddaja (Zg) - 10.55 Mozaik (Lj) - 11.00 Otroška matineja: Vitez Vihar, Vsi vlaki sveta (Lj) - 11.50 Poročila (Lj) - 11.55 Mesteca Peyton (Lj) - 12.45 TV kašipot (do 13.05) - Nedeljsko popoldne - Poročila (Lj) - Celovečerni film (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Mojstri - humoristična oddaja (Bgd) - 21.15 Stih in pesem (Zg) - 21.30 Športni pregled (JRT) - 22.00 Poročila (Lj)

11. DECEMBER

9.05 Odprta univerza (Bgd) - 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Angleščina (Zg) - 10.45 Nemščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Angleščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Nemščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Francoščina (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.50 Gori, doli, naokoli: Jedilnica, barvna oddaja (Lj) - 18.10 Risanka (Lj) - 18.15 Obzorik (Lj) - 18.30 Dežela voda - serijski barvni film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Maksimeter (Bgd) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Večer zagrebške TV (Lj)

12. DECEMBER

9.35 TV v šoli (Zg) - 10.40 Ruščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.35 Nemščina - ponovitev (Zg) - 15.55 TV vrtec (Zg) - 16.10 Angleščina (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.50 Tiktak: Lepa Vida - barvna oddaja (Lj) - 18.05 Risanka (Lj) - 18.15 Obzorik (Lj) - 18.30 Od zore do mraka (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Regionalna arhitektura: Panonska hiša - barvna oddaja (Lj) - 19.25 Tehnika upravljanje (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Črne palme - celovečerni film (Lj) - Likovni nokturno - Ljudje in slika (Lj) - Poročila (Lj)

13. DECEMBER

8.20 TV v šoli (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.50 Prigode Sacibila - serijski film (Lj) - 18.15 Obzorik (Lj) - 18.30 Po domače z Zadovoljnimi Kranjci (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Na sedmi stezi (Lj) - 19.30 Naš ekran (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Stendhal: Rdeče

in črno - II. del (Lj) - 21.20 Mi med seboj (Lj) - 22.20 Poročila (Lj)

14. DECEMBER

9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Angleščina (Zg) - 10.45 Nemščina (Zg) - 11.00 Francoščina (Bgd) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Angleščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Nemščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.15 Vsi vemo vse (Pionirski kviz) (Lj) - 18.15 Obzorik (Lj) - 18.30 Kremenčkovi - serijski barvni film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Sedem morij - 2. del barvne serije (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Četrtekovi razgledi (Lj) - 21.25 V. Petrovič: Popje zažganega grma - II. del (Lj) - 22.15 B. Martinu: Zenitev - nadaljevanje in konec (Lj) - 22.50 Poročila (Lj)

15. DECEMBER

9.30 TV v šoli (Zg) - 11.00 Angleščina (Bgd) - 14.40 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd)

ste že vprašali tisto, ki ga ima?

že nad milijon gospodinj pere s pralnimi stroji GORENJE

milijonkrat preizkušeni milijonkrat uporabljeni

vsi so superavtomatski, s programi za najzahtevnejša pranja, eno ali dvo nivojski -pri vsem tem pa enostavni

si želite še kaj več?
in če...
potem kredit za pralni stroj GORENJE
dobite ga v vsaki traovini

oglašajte v DL!

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 10. DECEMBRA: 10.30 - Reklame in oglasi - Po domače - Kmetijski nasveti - 20 minut za pop glasbo - Nedeljski intervju (Pogovor z dobitnik me-dalje za delo Silvo Lipar-Vodišek - Za vasogor nekaj - 12.30 Poročila - Čestitke in pozdravi naših poslusalcev - 15.00 Zaključek oddaje.

SREDA, 13. DECEMBRA: 16.00 Poročila - Reklame in oglasi - Po domače - Zdravstveni napotki (nadaljevanje) - Iz diskoteke naših poslušalcev - Oddaja za najmlajše - 18.00 Zaključek programa.

Potem sva veslala naprej po reki Krke. Toplo nama ni bilo, prav sva veslala na vso moč. Pozabili se še dolgo nisva. Šele pozneje, na koncu poti, ko sva brala časopise, sva ugotovila, da je bil premočen transistorski vsaj v eni stvari v korist: nisva slišala za žalostno smrt planincev pod Triglavom, v katero je udarila strela. Ne vem, kako bi se sicer bala v tistem neurju!

Pri nas nikoli več!

V Rumanji vasi ne delata ne mlin ne žaga. Hiša še stoji, celo dvigajo jo, kot je nekoč pred leti ded dvignil mlin. Sicer pa

kolosa stoje že šest ali sedem let.

V mlinu žive Nosetovi, Janca ni bilo doma, menila sva se z materjo Marijo.

"Mlin smo popravljali 1924., dvigala sta ga moj mož in njegov oče. Po tistem mu voda ni mogla več tako do živnega, prej pa je vsaka visoka voda ustavila kolesa.

Še sin je mletl: tudi davki so bili hudi, mleti ni bilo kaj. Sin je šel zato v službo, v Novolesu dela. Pri nas ne bomo nikdar več mletli!"

In kot v spomin na to, kar je nekoč bilo, pa se ne bo nikoli več vrnilo, je Nosetova povedala še zgodbo, ki jo je povedal možev oče njej: "Ko so bili možev oče bolni, so imeli na stolu ob postelji steklenico za malo potrebo. Nenadoma je zažvenketalo z vso silo. Slišali so, kot bi črepinje padale po tleh. Oče so obdolzili ženo, da je ona razbila steklenico. Prišla je iz sosednjega prostora in pržgala luč, pa je bila steklenica cela in na stolu! Niso vedeli, kaj to pomeni! Kakšen cahen, kakšno znamenje je bilo to? Do danes še ni pojasnjejo!"

Valjčki naprodaj!

Dularjev mlin v Vavti vasi, ki je zdaj last Antona in Ane Roz-

Bo turbina?

Če je v Vavti vasi mlin posebnost, ker je na valjčke, pa kljub temu naprodaj, potem je naslednji mlin na Krki, mlin v Srebrničah 8, nova posebnost: zdaj sicer ne dela, a ko bo delal, bo to mlin - na turbino!

Marija Golob, ki je sicer zaposlena v novomeški Industriji obutve, pripoveduje, da je "Pri Brulčevih" zdaj že tretji rod Golobov - mlinarjev. "Zdaj bo dve leti, kar ne meljemo," se zamisli in nadaljuje: "Tudi letos še ne bomo. Stiri leta smo imeli valjčni mlin, zdaj pa bomo namesto koles, če bo po sreči, postavili turbino."

Če bo vse tako, kot si pri Golobovih obetajo, potem bo prihodnje leto mlin spet delal; dela bi bilo dovolj, saj ljudje tarnajo, ker nimajo kam nositi žito.

Nekdanja romantika pa bo izgnila. Mlinska kolesa se ne bodo več vrtila, čeprav bo mlin še delal. Tehnika izpodriva lepoto, idiliko bo zamenjala modernizacija.

Pravzaprav bi lahko rekli: še sreča, da sploh bo! Že tudi na občinskih sejah v Novem mestu so odborniki iz kmečkih vrst zastavili vprašanje: kaj bo z našim mlinarstvom?

Seidl in Kette

V Seidlovem mlinu se nisem imel s kom pogovarjati. Če bi prišel tja zvečer, bi morebiti našel par zaljubljenecov. Kajpak bi se z njimi tudi težko pomenil, zato sem se raje spomnil pogovora s prof. Jankom Jarcem, ravnateljem Dolenjskega muzeja v Novem mestu.

Pred časom je takole pomodroval: "Ta stari mestni mlin je bil nekoč v Seidlovih lasti, potem pa so ga prevzeli Globevnik. Ko so 1861 postavili mestni vodnjak, je vodo vanj iz Krke gnala vodna tlačilka, postavljena ob tem mlinu. Tako je bilo vse do leta 1903, ko so mestni očetje prodali vodnjak prof. Pamerju, ki ga je podaril trgu Trabergu na Gor-

njem Avstrijskem. Seveda je potemtakem stari mlin v zvezi z Dragotinom Kettejem in njegovimi verzi. "Noč trudna molči, nezamudna beži čez mestni trg luna sanjava...". vklesanimi v kamniti vodnjak, ki stoji zdaj na tem mestu namesto nekdanjega na Dvoru izdelanega litoželeznega vodnjaka.

In če sklenemo misel: stari mlin, jaz in Krka, to so bili morda najljubši motivi pokojnega slikarja Vlada Lamuta - od prvih grafik do zadnjih njegovih del.

Novomeški Seidlov mlin bi morali ohraniti že iz zgodovinskih vidikov, jez pa očuvati tudi zaradi gladine Krke. Naj bo mlin v čigarkoli lasti, potrebno ga bo zaščititi. Da bi v njem kaj uredili, bi bila potrebna ogromna vlaganja. Res pa je to krasna točka, predvsem za gostinstvo, del mlina pa bi lahko ohranili in dopolnili, posebej v tem času, ko mlini na Krki propadajo. Prav v tem novomeškem mlinu bi lahko postavili lep spomenik nekdanji cvetoči obrti, ki danes izumira. Ostala notranjost bi bila lahko urejena po današnjem okusu, zunanost pa bi morali že zaradi stare mestne podobe pustiti nepopačeno.

In končno je ob mlinu tudi Krka.

Petrač — prvi partizanski komandant mesta Kočevje

Bil je tudi vodja CT KPS, katere kolektiv je zdaj obdaril šole na Kočevskem

Bivša Centralna tehnika Komunistične partije Slovenije je imela tudi na Kočevskem več tehnik in dve največji slovenski partizanski tiskarni. Prva je bila na levem bregu Čabranke, na Goteniškem Snežniku, druga pa v Žabicah v Kočevskem Rogu.

Predvojni član partije Milan Škerlavaj-Petrač je v CT KPS sodeloval od njene ustanovitve, marca 1942 pa je za tovarišem Dušanom Kraigherjem sprejel v njej vodstvo in ga obdržal do konca vojne ter se danes z odborom bivše CT KPS povezuje nad dva tisoč članov tega partizanskega kolektiva.

Petrač je tudi na Kočevskem zelo znan in priljubljen partizan in voditelj. Rodil se je 1. maja 1910 v Krškem, kjer je bil njegov oče sodni uslužbenec, mati, po rodu Črnogorka, pa gospodinja.

Po prvi svetovni vojni, leta 1919, so se Škerlavajevi preselili v Ljubljano, kjer se je Milan izučil trgovskega poklica. Leta 1939 je bil sprejet v partijo in je prav od ustanovitve Osvobodilne fronte sodeloval v osvobodilnem boju.

Sodeloval je s Tonetom Tomšičem, Borisom Kidričem, Edvardom Kardeljem in drugimi slovenskimi voditelji in revolucionarji. Septembra 1941 se je po ukazu partije moral umakniti v ilegalo. 19. marca 1943 je kot kurjač na lokomotivi italijanskega vojaškega oklepnega transporta odhajal v partizane in dospel v Novo mesto. Kmalu nato se je odpeljal z lokomotivo izven

mesta, skočil z nje in odšel na partizansko ozemlje.

Ob razpadu Italije je prvi s skupino svojih tovarišev zasedel Kočevje in bil njegov prvi partizanski komandant, dokler ni te komande izročil Miranu Šubicu in se ves posvetil partizanskim tehnikam in tiskarnam.

Bil je izredno sposoben organizator in voditelj, ki je imel tudi nenavadno čuteč odnos do civilnega prebivalstva. Med zadnjo vojno ni vzljubil le Gorenje in Dolnje Brige, marveč vso Kočevsko in njene ljudi in jim bil do danušnjega dne naklonjen.

Po osvoboditvi se je Petrač zavzemal, da je dobila Kočevska denar za prvo elektrifikacijo v vojni razdejanejega mesta in dežele ter stroje, živino in drugo. Pomagal je, kolikor je bilo v njegovih močeh, saj s svojimi tovariši še danes ne more pozabiti, koliko so ljudje v tej kočevski deželi, z njenimi obronki vred, pretrpeli.

Preteklo leto smo ga srečali na Slovenski Brigi pri Banji Loki, kjer je bil odkrit spomenik komisarja CT KPS tovarišu Janezu Maslju-Ladu in tovarišem, za katerega je zbral sredstva. Letos pa so največ po njegovi zaslugi spet zbrali denar za nakup knjižnih daril in uokvirjenih slik, s katerimi so partizani iz bivše CT KPS obdarili vse osnovne šole v občini Kočevje. Izročili so jim skoraj 1000 knjig in 54 slik kot spomin na partizanske tiskarje. To je vsakakor hvale vredna obdaritev šol.

T. OŽBOLT

Milan Škerlavaj-Petrač in njegova žena Mica, ki je bila tudi v CT KPS. (Foto: T. Ožbolt)

Prejtni terek so ustavili lovci svoje „makine“, natovornjene z dvema jelenoma, košuto in srno na Glavnem trgu v Novem mestu, kot našle pred mesarijo. Mimoidoči so se ustavljali in občudovali lep kup mesa, toda petični lovci bodo plačali carino in odpeljali pečenko v Italijo... (Foto: Sandi Mikulan)

Šahisti pripravljajo zabavne prireditve

Skupno jih bo predvidoma 7, začele pa se naj bi že februarja — Na njih se bodo pionirji šahisti pomerili v znanju o šahu (kviz) — Nastopili bodo tudi znani ansambli, pevci, humoristi in drugi

Šahovsko društvo Kočevje bo v Šeskovem domu v Kočevju februarja in marca organiziralo 7 šahovsko-glasbenih prireditev (šahovskih musicalov). Na njih bodo sodelovali pionirji — šahisti iz osnovne šole Kočevje. Potekale bodo v obliki kviza. Na vsako prireditev bodo povabili po eno znano šahovsko osebnost iz naše republike.

Prireditve bodo popestrili tudi z glasbo. Za udeležbo so bili naproseni znani ansambli in posamezniki, in sicer: Oto Pestner, Koroški akademski oktet in sestre Potočnik,

Roški fantje iz Kočevja in Silvester Mihelčič iz Črnoljaja, Ladko Korošec, Toni Gašperič, Zlatko Šugman ali Janez Skof, Janez Mejač, Waldes Andrej, Toni Vovko in Franc Lovšin ter vokalna skupina DOREMI iz Kočevja. Nekateri ansambli in posamezniki, ki smo jih navedli, so udeležbo že obljubili, nekateri pa še ne.

Na prireditvah bo sodelovalo in jih finančno podprlo 7 kočevskih podjetij in druga podjetja ter ustanove, kot: Časopisno podjetje DELO iz Ljubljane, Pionirski list

Ljubljana, Šahovska zveza Slovenije, pa tudi Šahovski savez Hrvaške. Vsi ti so pomoč že obljubili.

Denar od vstopnine bodo organizatorji namenili lačnim otrokom sveta.

Šahovsko društvo Kočevje je predlagalo, naj bi šahovske musicale

vključili v okvir prireditev ob 30-letnici zasedanja Kočevskega zbora, ki jo bodo praznovali v Kočevju prihodnje leto. O predlogu je že razpravjal tudi občinski komitej ZK, ki je sklenil, da bo z denarnim prispevom pomagal šahistom, razen tega pa bo priporočil tudi delovnim organizacijam, naj bi šahistom pomagale. O predlogu, da bi te prireditve vključili v okvir proslavljanja 30-letnice Kočevskega zbora, pa bo odločal še poseben odbor, ki bo določen za organizacijo proslavljanja.

TRAGEDIJA PRI BREŽICAH:

Oče in sin: oba mrtva

Pokojnega Miloša Kovačiča in njegovega sina Svitana so v Brežicah pokopali v torek

V nedeljo ob 17.20 je 61-letni Adolf Križanec iz Zakota pri Brežicah z osebnim avtomobilom CE 371-60 na cesti Catež-Brežice blizu križišča z dobovsko cesto zadel Miloša Kovačiča in njegovega 13-letnega sina Svitana. Kovačič je bil načelnik oddelka za družbene službe pri občinski skupščini v Brežicah, njegov sin pa je hodil v sedmi razred osnovne šole.

Pešca sta šla po desni strani ceste. V nedeljo zvečer je bila cesta v megli. Takoj za Križancem je iz iste smeri pripeljal še en avto, ki je zadel na tleh ležečega Svitana. Oče in sin

sta bila takoj mrtva, neznani voznik fička zagrebške registracije 164-00 pa je po nesreči odpeljal naprej. V preiskavi niso mogli takoj ugotoviti, če je bil Svitani še živ, ko ga je povozil tudi drugi avto.

Celjska uprava javne varnosti je po nesreči v sodelovanju z zagrebškimi kolegi ugotovila, da so zagrebški fičko prodali v Slovenijo, da pa avto še ni prepisan. Kljub temu se novi lastnik ni dolgo skrival, ker so ga v ponedeljek ob 2.15 odkrili na njegovem domu v Krški vasi 95: pobegli avto je vozil 21-letni Jože Kranjc. Kriminalisti so v domači drvarnici odkrili tudi karambolirani avto, sovaščan Alojz Zokalj, 22 let, pa je bil njegov sopotnik.

Preiskovalni sodnik iz Novega mesta je zoper Jožeta Kranjca, ki je vozil brez vozniškega dovoljenja, odredil pripor.

Polharski prapor

V počastitev 29. novembra, dneva republike, je bila v avli nove šole v Ribnici kulturna prireditev, združena z razvitjem prapora ribniških polharjev. Proslave se je udeležil razen številnih domačinov tudi predsednik mestne skupščine Ljubljana inž. Miha Košak s soprogom. Uvodni govor o pomenu praznovanja je imel sekretar občinske konference SZDL France Grivec, v kulturnem delu sporeda pa so sodelovali in želi velik aplavz Slovenski oktet iz Ljubljane, ribniški moški pevski zbor in mladinski pevski zbor ribniške osnovne šole. Po lepo uspeli proslavi je bilo v gostilni „Pri Cenetu“ srečanje polharjev. Uspelo proslavo, združeno s kulturnim programom, so imeli tudi v Sodražici ter po osnovnih šolah, kjer so sprejeli v pionirsko organizacijo večje število cicibanov. Nove pionirje so tudi pogostili.

NEDELJO ODPRTO

MARKET na Kristanovi cesti
MARKET na Cesti herojev

DOLENJKA

mi vsi VARČUJEMO

PRI.....

DBH NOVO MESTO

UVAŽAMO KIMELJ

Uvažamo kimmelj. Zakaj pa ne? Zdrav je, spodbuja vetrove. Veter pa nam je potreben.

Uvažamo kimmelj. Zakaj pa ne? Uvažali smo tudi smejalne skrinjice, ko nam samim ni bilo do smeha. Še danes nam ni in nam ne bo. Zlasti Stojan Andov se ne bo smejal. Prej bi rekli, da se bo jokal, v zboru z njim pa tudi člani njegove komisije, ki jo bo vodil kot član zveznega izvršnega sveta. Ne bo mu lahko. Ne bo enostavno stopiti hkrati na tisoče prstov jugoslovanskih uvoznikov in izvoznikov.

Andov dela v Beogradu. Beograd je daleč, zaslužek pa blizu. Če si jugotrgovec.

Uvažamo kimmelj. En sam dolenski sofer ga je ondan naložil na tovornjak deset ton, dvesto vreč po pol centa. Upravičen uvoz: dosti kimmelja, dosti vetrov. Za cel vihar.

Zgodba bi bila s tem končana, pa ni. Šele začenja se. Žal ne bo docela razpletena. Naša zunanja trgovina je pretežka za soferja, pa tudi za novinarja. Samokritično priznam. V duhu pisma.

Šel je naš dolenski sofer po kimmelj na tuje. Tja v Krefeld ob nemško-holandski meji. Ko so nakladali, so mu potisnili v roke tovarni list z opisom, da je blago prišlo z Dunaja in da je namenjeno nekemu zagrebškemu uvozniku.

V redu in prav. Sofer je sofer in pelje, kamor mu je naročeno. Toda preden je vstopil v našo domovino, je dobil v roke druge papirje. Nak, kimmelj ni z Dunaja, torej ni avstrijski, temveč je poljski.

Nakladali pa so ga blizu holandske meje! Kaj, če je nemški ali holandski?, pomisli sofer.

Sofer ni za to, da misli. On naj vozi. Zanj mislijo gospodje v zunanjetrgovinskih podjetjih, ki bodo preskrbeli kimmelj podjetju „Droga“ v Portorožu.

Toda zakaj ga moram peljati cariniti v Varaždin, saj se od Sentilja proti Portorožu peljem mimo ljubljanske in koprške in še katere carinarnice? Tudi to te ne briga, sofer! Tudi te ne briga, če je zaradi Varaždina prevoz trajal en dan dlje. Stojnino bo plačal Transjug z Reke, če ta ne, jo bo Transped iz Novega Sada ali Eksprom iz Bačke Palanke. V vsakem primeru pa — Jugoslovan.

Sploh pa te soferje preveč stvari zanima. Čisto po novinarjih so se vrgli! Pa že ti delajo preveč zgage.

Uvažamo kimmelj. Zakaj pa ne? Zdrav je, spodbuja vetrove. Veter pa nam je potreben.

Zlasti tudi v zunanji trgovini.

M. LEGAN